

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 14 (2145) 1991 BALANDIS-APRIL 2

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416)275-4672

Spinduliuojanti ašis

Kultūra be išraiškos ženklų tūnotų kaip kažkur uždaryta kalinė, nematoma, gal net neįsivaizduojama, ir būtų nuolatiniame pavojuje išblėsti bei sunykti. O ji turi spinduliuoti, skverbtis į gyvenimą ir žmogų, nes užkasti kūrybiniai lobiai dvelkia antkapių šešėliais. Užtat muzika, dailė, literatūra turi savo išraiškos ženklus. Sakytume — tai kultūros ašis. Tų ženklų nenaudojant dingio daug iš lūpų į lūpasėjusios kūrybos — neužrašytų pasakų, dainų, tiesą liudijančių istorinių pasakojimų. Nesirūpinant dingio nemažai ir vertingų meno darbų. Ir juo didesnis rūpestis skleistis bei apsaugoti įvairiaformę kūrybą, juo gyvybingesnė mūsų gyvenimą veikianti kultūra.

NĖRA abejonės, kad kultūrinių apraiškų vyksmuose spaudos vaidmuo yra priešakinės linijos. Raštija plačiausiaja prasme įsiterpia visose gyvenimo srityse, jas įtaigoja, joms vadovauja, jas globoja, nusako, vertina ir konservuoja atečiai. Nebeįmanoma šiandien būtų gyvenimą įsivaizduoti be raštijos. Kiekviename žingsnyje ji reikalinga, pasiruošusi žmogui patarnauti įvairiuose reikaluose. Per šimtmečius ji pavirto pagrindine susižinojimo priemone, mokslo gyvybe, informacijos sklaidėja, visą žmogaus kasdienybę apjungianti būtinybė. Ir ką šitaip laikas įtvirtina, gali rodytis, kad visa tai jau ir yra kažkas savaime egzistuojančio, dalykas pats iš savęs kilęs, nuo visko atitrūkęs rieda žmonijos gerovei. Iš tikrųjų betgi taip nėra. Raštija, kokia ji bebūtų šiuolaikinio gyvenimo dalimi, turi būti žmogaus dėmesio nepraradusi, prižiūrima ir, sakytume, mylima. Tik nuo viso to ir tepriklauso, kokia ji yra ir kokia galėtų būti. Raštijos pažanga ir ateitis atsiremia į žmogaus sąmoningumą ir intelektualinį lygmenį. O iš kitos pusės, lyg grįžtamai, visa tai vystosi raštijos pagalba. Tas ryšys ir priklausomumas, nebeįsivengiamas susiliejimas virsta natūralia pasekme su neribota įtaka žmonijai bei atskiroms tautoms. Aplamai raštija plati kaip pasaulis — pasirinkimas neaprepiamas. Melo, propagandos ir išprievartauti rašmenys nepilnūs, jei to nenorėsi. Visais laikais yra buvusi atranka ir platus pasirinkimas. Spaudos platybėse žmogus gali jaustis kaip sode: skink kas prinokę ir kas patinka.

LIETUVIŠKOJI mūsų raštija savo apimtimi ir šakotumu, nors palyginti dar nesena, bet jau įsitvirtinusi, gyva ir veiksminga. Nepriklausomybės dvidešimtmetis sucementavo pakankamai gerus pamatus, ant kurių raštijos kultūra galėjo skleistis tautoje net ir okupacijų sąlygomis. Tiesa, laisvojo žodžio varžtai vis trūkdė normalią plėtotę, bet toji kliūtis buvo įveikiama katakombiniu būdu, užpildant trūkumus, kad augime raštijos ir iš viso kultūros organizmas būtų kaip galima mažiau apdraskytas. Tai jau liko vergovę liudijanti praeities žymė. Šiandien laisvasis žodis raštijoje nebėra slapukas, ir spaudoje nebereikia minčių ieškoti tarp eilučių. Džiaugiamės išsiskojusia tėvynės spauda, smulkesne ir stambesne periodika, lyginame ją su išeiviskąja, kuri niekada neturėjo cenzūrinį varžtą. Ją betgi nuolat supo išsilaikymo rūpesčiai. Nė vienas išeivijos laikraštis negali verstis iš prenumeratų. Tai tikrovę skelbiantis pareiškimas, virtęs kone pagrindiniu mūsų spaudos problemas apibūdinančiu bruožu. Įvairiomis progomis apie tai sakyti nesustota. O ir reikia kartoti, vis prisiminti, ypač į rankas paėmus gautąjį laikraštį. Išeitis viena — reikia visiems tapti bendrųjų pastangų dalyviais. Spaudos leidyba kasmet pareikalauja vis daugiau ir daugiau lėšų. Teisingai vis pabrėžiame: mūsų raštija yra viena, kaip ir tauta. Turime suprasti savąją paskirtį ir aiškiai prisidėti, kad ir mūsų spauda drauge sukūsi apie bendrosios kultūros ašį. Č.S.

Nebūkite abejingi naujai agresijai

Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos kreipimasis į Europos demokratines valstybes — JAV, Kanadą, Australiją ir Japoniją

Lietuva, patyrusi daug TSRS baudžiamųjų smūgių dėl savo laisvės siekių, 1991 m. vasario 9 d. plebiscitu dar kartą vieningai patvirtino norinti atkurti nepriklausomybę ir normalius draugystės santykius su rytų kaimynais. Deja, TSR Sąjungos vadovybė, kuri nepasmerkė ir nenubaudė nė vieno sąmokslininko ir karinio vadovo, atsakingo už sausio 11-13 d.d. žudynes Vilniuje, tęsia Lietuvos atžvilgiu tą pačią agresyvią spaudimo politiką. Lietuvos sostinėje TSRS Vidaus reikalų ministerija sudarė specialų teroristinės paskirties "juodųjų berečių" karinį padalinį, kuris beveik kasdien ginklu užpuolinėja praieivius, Lietuvos Respublikos pareigūnus ir deputatus. Dėl šių veiksmų Lietuvoje iki šiol liejasi kraujas, nuolatiniame pavojuje atsiduria visų civilijų gyventojų gyvybė ir sveikata. Tų veiksmų tikslas yra destabilizuoti ir griauti Lietuvos Respublikos vidaus gyvenimą, išprovokuoti Lietuvos visuomenės arba valstybės struktūrų atsakomuosius veiksmus ir masyvią TSRS karių jėgų intervenciją. Šių grėsmių ir agresyvių veiksmų askalacijos būklė

je mes kreipiamės ir prašome jūsų:

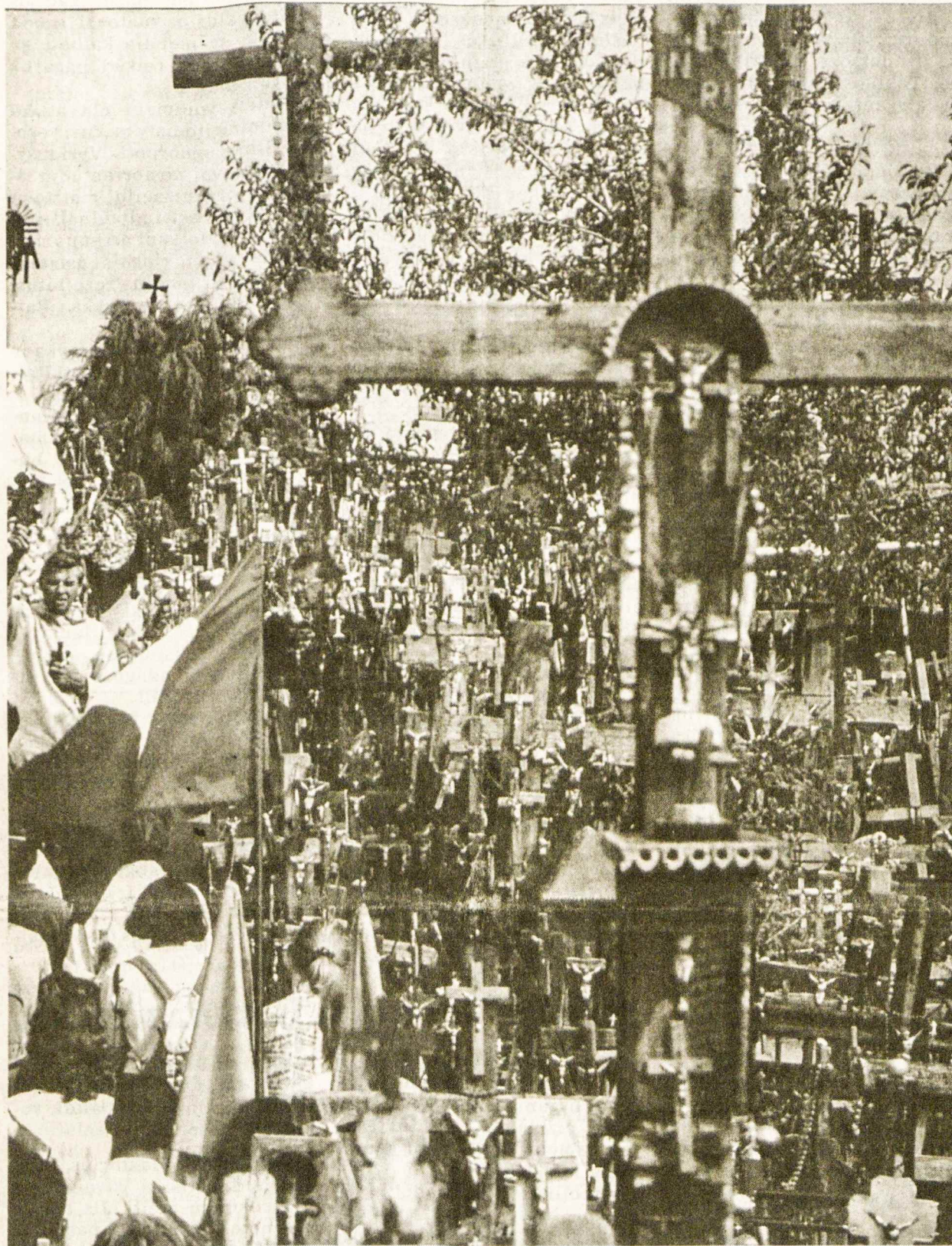
Nebūkite abejingi naujos TSRS agresijos prieš Lietuvą akivaizdoje:

Reikalaukite, kad Tarybų Sąjunga nutrauktų tiesioginį karinį kišimąsi į Lietuvos Respublikos vidaus gyvenimą:

Pareikškite, jog TSR Sąjungos vadovybės intencijų ir jų naujos politikos patikrinimas bus ne žodžiai, o realūs veiksmai — agresyvas teroristinio "juodųjų berečių" karinio padalinio išvedimas iš Vilniaus ir Lietuvos Respublikos teritorijos, taip pat — TSRS kariuomenės užgrobtų televizijos ir radio pastatų Vilniuje bei ten esančių kultūros vertybių sugrąžinimas jų savininkui Lietuvos Respublikai.

Mes tikimės, jog jūs neatsisakysite tuo būdu ginti demokratiją, taiką ir žmonių teises Baltijos regione ir veiksmingai atsiliepsite į mūsų kreipimąsi.

Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios Tarybos
pirmininkas V. Landsbergis
Vilnius,
1991 m. kovo 21 d.

Prancūzų katalikų jaunimo grupė — 40 asmenų 1990 m. vasarą lankėsi Lietuvoje ir dalyvavo pamaldose drauge su lietuviais. Jiems ypač didelį įspūdį padarė Kryžių kalnas. Ši nuotrauka buvo atspausdinta žurnale "Famille chretienne" 1990 m. spalio mėnesio laidoje

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

Rusijos vokiečiai Karaliaučiaus srityje

A. LEMBERGAS

Į Rusijos valdomą ir kolonizuojamą Karaliaučiaus kraštą pamažu grįžta vokiečiai. Nesenai juos čia aplankė iliustruoto Vokietijos žurnalo *Spiegel* redaktoriaus Olaf Ihlau.

Štai kaip jis vaizduoja padėtį. Prieš trejus metus Kaliningrado draudžiamosios karo zonoje gyveno vos pora šimtų vokiečių. Šiandien šiame buvusiu Rytprūsijų kampelyje jų skaičius paaugo iki 4.000. Daugiausia tai ateiviai, atsikėlę iš Vidurio Azijos respublikų.

Niekur yrančios sovietų imperijos europinėje dalyje negyvena tiek daug įvairių tautų žmonių kaip čia: 106 tautybės. Iš maždaug vieno milijono Kaliningrado krašto gyventojų daugiau negu du trečdaliai sudaro rytų slavai: rusai, ukrainiečiai, gudai, įsikūrę čia po Antrojo pasaulinio karo išvartųjų vokiečių vietoje.

Vieni pritaria, kiti ne

Karaliaučiaus tvirtovė išsilaukė beveik iki pat karo galo: ji pasidavė tik 1945-ųjų balandį. Tada miesto griuvėsiuose dar vegetavo per šimtą tūkstančių senųjų gyventojų vokiečių. Daugelis, gelbėdamiesi nuo bado, bėgo tada į Lietuvą, bet *Spiegel*'o redaktorius to nemini — jo dėmesį patraukia dabartiniai pasikeitimai, kurie įgalina vokiečių kilmės žmonių grįžimą.

Kaliningrado srityje Mask-

va laiko apie 200.000 karių. Reikėjo atkakti pastangų karo vadovybės nusistatymui palausti, kad ji nesipriešintų ir leistų nuo šių metų pradžios lankytis užsieniečiams.

Čia daug nusipelnė įtakingas vokiečių bankininkas Friedrichas Wilhelmas Christians'as, įtikinęs Maskvą, kad jai būtų daug naudingiau šią sritį demilitarizuoti, paversiant laisvos prekybos zona ir leisti joje kurtis išsklaidytiems Volgos vokiečiams, kuriuos remtų Vokietijos kapitalas.

Dabartinis Kaliningrado burmistras Chromenka tokiame planui entuziastingai pritarė. Netgi srities partijos vadovas Semionovas tikisi naudoti iš vokiško darbštumo. Tačiau vokiečių žmonių ir kapitalo grįžimas į šį kraštą gąsdina rusus. "Daugelis klausia, kas bus po dešimtmečio", sakė Kaliningrado architektė Liudmila Šelepova, šiaip jau gana palanki vokiečiams ir jų kultūrai.

Liaudies deputatas, srities partijos vadovo pavaduotojas Aleksandras Savkinas Maskvoje kalbėjo, kad vokiečių grįžimas kelia didelį kaliningradiečių nerimą. Jie nenori tapti mainų objektu vokiečių ir rusų santykiuose. Juos baugina mintis, kad staiga jie atsidurs Vakarų įtakoje. Savkinas pasiūlė net referendumą dėl tolesnio vokiečių kėlimosi.

Burmistras Chromenka su tuo nesutinka. Girdi, tai būtų absurdiškas diskriminavimas.

Juk du milijonai vokiečių kilmės sovietų piliečių gali keltis kur nori. *Spiegel*'o redaktoriaus priduria, jog tai gražiai skamba, bet ne visiškai derinasi su tikrove, nes partijos ir valdžios aparatas vis dar saivai reikalauja tvarkos.

Vietos rusai nemėgsta vokiečių,

Vokiečių ateivių santykiai su vietos rusais ne per geriausią. Štai Viktoras Harbach'as, 41-rių metų, atvykęs iš Tadžikijos su dviem dešimtim tautiečių, netoli Kaliningrado įsteigė kiaulių augintojų kooperatyvą. Jis išnuomojo sovchozo kiaulių ūkį, atleido beveik pusę buvusių darbuotojų, likusius pakėlė atlyginimus dviem penktadaliais ir dabar jie gauna po 240 rublių per mėnesį. Auginamų kiaulių skaičius per pusmetį padvigubėjo ir siekia 2.400. Už tai dabar rusai Harbach'ą čia vadina "buože, vokiečių kapitalistu". Pagal nuomos sutartį, Harbachui priklauso penkiasdešimčiai metų šeši hektarai su tvartais. Jei įsigalios prievartos nuosavybės įstatymas, jam bus teikiama pirkimo pirmenybė. Sutartis jį įpareigoja kasmet sovchozui tiekti 120.000 tonų mėsos.

Harbach'o kooperatyvas tikisi pelno iš likusių 30.000 tonų, kuriuos galės parduoti laisvoje rinkoje. Vietos valdžia kluduoja įsikurti, neskiria butų, neleidžia pataisyti griūvančių negyvenamų namų.

(Nukelta į 2 psl.)

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Nixonas Vilniuje

Buvęs JAV prezidentas R. Nixonas, Lietuvos prezidento V. Landsbergio kvietimu, kaip praneša LIC, kovo 23-24 d.d. lankėsi Vilniuje. Lietuvos valdžios lėktuvu kovo 23, šeštadienį, buvo iš Maskvos atskraidintas į Vilnių. Pirmiausia susitiko su V. Landsbergiu. 40 minučių trukusiam pokalbyje R. Nixonas pabrėžė — Baltijos šalys yra "išskirtinas atvejais". V. Landsbergis pažymėjo — nežiūrint didelių sovietinių trukdymų Lietuvoje yra atstatomos valstybės valdinės struktūros. Po pokalbio R. Nixonas pareiškė — Baltijos kraštai buvo neteisėtai įjungti į Sov. Sąjungą. Tai buvo pasmerkta sovietų parlamento ir paties M. Gorbačiovo. JAV niekad nepripažino aneksijos. Lietuva ir kiti Baltijos kraštai taikiai būdu turi atgauti nepriklausomybę. Tai tarnautų ne tik baltiečių interesams, bet ir Sov. Sąjungai. Neišspręstas baltiečių klausimas kenkia geriams Sov. Sąjungos ir JAV santykiams. Dauguma Amerikos žmonių yra už baltiečių nepriklausomybę.

R. Nixonas, prieš atvykdamas į Lietuvą, Maskvoje tvirtino, kad Sov. Sąjunga turėtų gerbti aiškiai pareikštą baltiečių valią būti nepriklausomais. Sovietų argumentas, kad tai esąs vidaus reikalas, negalioja, nes baltiečių problema veikia užsienio politiką ir todėl ji tampa "visų problema".

R. Nixonas Vilniuje susitiko su ministru pirmininku G. Vagnorium, užsienio reikalų ministerio pavaduotoju V. Katkum, AT komisijų pirmininkais, tautinių mažumų departamento direktore H. Kočekaitė, mažumų atstovais bei AT frakcijų vadovais — A. Brazausku (Lietuvos demokratine darbininkų partija), K. Antanavičium (Lietuvos socialdemokratų partija), E. Vilku (Lietuvos liberalų unija). R. Nixonas prieš išvažiuodamas sekmdienį aplankė užgrobtą televizijos bokštą, Antakalnio kapines, kur palaidotos Kruvinosio sekmdienio aukos.

Pasak United Press International žinių agentūros, R. Nixonas pareiškė: "Lietuvos nepriklausomybė neišvengiamai. Nėra klausimo, ar tai įvyks, bet tik kada ir kaip... Būti prolietuvui, kaip aš ir daugelis amerikiečių esame, nereikia būti antisovietiniui. Sovietų Sąjungai pravartu turėti draugišką kaimynę Lietuvą ir kitus Baltijos kraštus..."

Teroro veiksmiai

Sov. Sąjungos vidaus reikalų ministerijos kareiviai, "juo-

dosiomis beretėmis" vadina mi, kovo 20 d. automatiniais ginklais apšaudė Lietuvos krašto apsaugos departamentų autobusą, sužeisdami tris darbuotojus. Iš septynių važiuosiu 5 pabėgo, o 2 buvo sulauktyti septyniomis valandom. Sovietai aiškinosi, kad autobusas buvo bandomas sustabdyti, nes galvota, jog vežami ginklai. Tačiau ginklų nerado. Buvo pareikštas protestas Sov. Sąjungos vidaus reikalų ministeriui Pugo. Pastarasis žadėjo atsiųsti savo atstovą įvykiui iširti. Iki šiol jis to nepadarė.

Maskvos reikalavimai

Kremlius pasiuntė Latvijos vyriausybei telegramą, reikalaujamas, kad Latvija iki š.m. balandžio 1 d. į sovietų stabilizacijos fondą įmokėtų 4.2 milijonų rublių kompensuoti žmonėms dėl kainų pakėlimo. Priešingu atveju, grasinama ekonomine blokada.

Latvijos ministeris pirm. I. Godmanis reikalavimus atmetė, pažymėdamas — visas 1991 m. Latvijos biudžetas yra tik 3,6 bil. rublių, iš kurių numatyta kompensacija Latvijos gyventojams.

Taikos premijos kandidatai

JAV Helsinkio komisija nominavo Estijos, Latvijos ir Lietuvos tautas Nobelio taikos premijai. Vienas iš komisijos pirmininkų kongresmanas S. Hoyer pažymėjo — baltiečių taikingo kova už nepriklausomybę nebus lengva, bet tarptautinis spaudimas gali būti reikšmingiausias būdas jiems padėti atgauti laisvę. Kitas iš pirmininkų kongresmanas D. DeConcini įžvelgia ironiją — praėjusių metų taikos premija įteikta tam, kuris laiko priešpaudoje tuos žmones, kurie labiausiai nusipelnė Nobelio taikos premijos. (ELTA)

Kitos žinios

— Po šešių savaitių užsienyje į Vilnių sugrįžo užsienio reikalų ministeris A. Saudargas.

— Vilniuje dviejų dienų vizitui buvo atvykę Europos parlamento 5-kių asmenų delegacija. Vyko pasitarimai su prezidentu Landsbergiu, sveikatos ministru Oleka, Lietuvos politinių partijų, dvasiškių ir tautinių mažumų atstovais. V. Landsbergis informavo apie "juodųjų berečių" vykdomą terorą.

— Lietuvoje atsteigta "Romuos" sąjunga. Jos tikslas — puoselėti tautinę kultūrą, atgaivinti papročius, kreipti dėmesį į senovės šventes, dainas ir simbolius. Sąjunga leidžia žurnalą "Romuva". Jos pirmininkas — J. Trinkūnas. J.A.

Šiame numeryje:

Spinduliuojanti ašis

Neįmanoma šiandien įsivaizduoti gyvenimo be raštijos

Rusijos vokiečiai Karaliaučiaus srityje

Vietos rusai nemėgsta vokiečių

Kitataučių spaudos balsai

Lenkų ir rusų spaudos atgarsiai

Už uždary durų...

Amerikos politinė ir humanitarinė parama Baltijos valstybėms

"Elagu Eestis"

Estijos nepriklausomybės šventė Vilniuje

Lietuvos gynyba per Venezuelos radiją

Dr. V. Dambra apie Lietuvą informuoja milijonus klausytojų

Istorija ir dabartis

Rašytojo J. Dambos pergyvenimai vokiečių okupuotoje Lietuvoje

"Mūsų sparnai" dar plazda

Lietuvių evangelikų reformatų žurnalui vėl pasirodžius

"Viltis tamsioje"

Dienoraštis Lietuvoje gimusio žydo, tapusio Izraelio diplomatu

Lietuvos grafikų paroda Toronte

Šioje parodoje atspindėjo grafikos raida Lietuvoje

TEVIŠKOS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada. Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336. Second class mail reg. nr. 00509 LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai" REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$30, pusmetinė – \$16, mėmė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoj - JAV dol.), oro paštu - \$100. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalų kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Tėviškos žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$30.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškos žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Kitataučių spaudos balsai

Redaktoriaus išsišokimas

Š.m. vasario 7-8 d.d. Vilniuje lankėsi nemokamai Toronte dalinamo lenkų laikraščio leidėjas ir redaktorius Aleksander Pruszyński. Vasario 8 d. jis kalbėjo per sovietų kontroliuojamą Vilniaus televiziją. Toronto lenkų laikraštis "Zwiazkowice" vasario 21 d. laidoje rašo, kad Pruszyński savo kalboje "ragino Lietuvioje gyvenančius lenkus boikotuoti referendumą dėl Lietuvos suverenumo".

Šitoks pasisakymas susilaukė atgarsio lenkų spaudoje. Michniko redaguojamas Varšuvos dienraštis "Gazeta Wyborcza" vasario 18 d. laidoje rašo: "Agituodamas boikotuoti Lietuvos plebiscitą per KGB valdomą Vilniaus televiziją (...) p. Pruszyński labai blogai pasitarnavo Lietuvos lenkams". Kanados lenkų kongreso vardu K. Stys "Zwiazkowice" skiltyse rašo: (...) p. Pruszyński yra žinomas lenkų tarpe, švelniai pasakius, kaip keistų ir neatsakomingu pažiūrų asmuo, todėl skaitytojai jokiū būdu neturi sutapatinti p. Pruszyński'o pasisakymus su Kanados lenkų kongreso nusi-statymu".

Pruszyński reikalauja Vilniuje lenkiško universiteto, Lenkijos konsulato, lenkiškų pamaldų katedroje, lenkiškos rašybos dokumentuose ir kitų dalykų. Jis rašo, kad jeigu lietuviai šito neduotų, "tada Vilniaus krašto lenkams nieko kito nelieta, o tik daryti pastangas prisijungti prie Gudijos, ko reikalauja senatorius Jan Ciechanowicz".

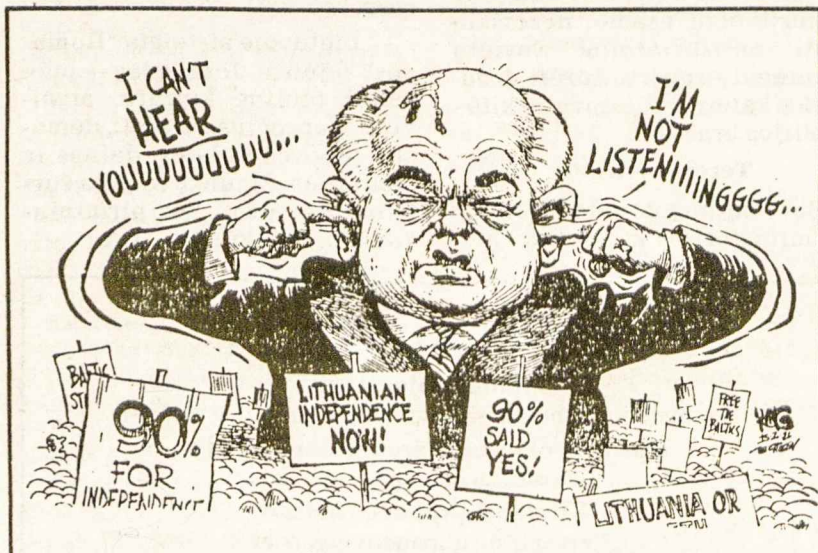
"Express" leidėją į Vilniaus televizijos bokštą pravedė pro sovietų sargybas tas pats "senatorius" Ciechanowicz.

Vasario 9 d. gyventojų apklausinėjimo rezultatai parodė, kad Pruszyński'o prakalba Vilniaus krašto lenkams įtakos neturėjo, o tik išgarsino kalbėtoją rimtoje lenkų spaudoje, kur ligi šiol jo išsišokimai būdavo ignoruojami.

Kas vyksta Vilniaus televizijos bokšte

Į šį klausimą Maskvos savaitraščio "Argumenty i fakty" skiltyse atsako Lietuvos radijo ir televizijos redaktorius B. Klevinskis:

"Televizijos ir radijo padėtis

Taip mato Michailo Gorbačiovo laikyseną po apklausos Lietuvoje 1991 m. vasario 9 d. Kanados dienraštis "Ottawa Citizen"

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629 Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, pokleltiui, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Už uždary durų...

Kelionė į Baltuosius rūmus Vašingtone, kur valdžios pareigūnai informavo mus apie Amerikos politinę ir humanitarinę paramą Baltijos valstybėms

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Išėivija sielojasi Lietuvos laisvinimo problema, jaudina si dėl Vakarų pasaulio abejingumo, nenoro pripažinti demokratiškai išrinktų vyriausybų ir konkrečiai įgyvendinti savo taip dažnai kartojamus laisvės principus. Svyruojant Gorbačiovo "sostui", net Rusijoje jau viešai demonstruojant ir pasisakant prieš komunizmą, reikalaujant demokratinio proceso — pasaulis neliks ilgai abejingo stebėtojo vaidmeny. Stebint politikus reikia vis dėlto pripažinti, kad Baltijos kraštų laisvės klausimas nėra ignoruojamas, bet posėdžiai ir diskusijos vyksta už uždary durų, vengiant savo pritarimą ir nuomonę išnešti į viešumą. Tokiuose posėdžiuose teko dalyvauti ir man.

Lenkė — už Lietuvą

Ypatingai džiugu, kad jau ir ne lietuvių kilmės asmenys pradeda rūpintis Baltijos kraštų laisvės siekiais. Vasario 14 d., kaip spaudos atstovė, pakviesta Raimundo ir Gražinos Kudukių, išvykau į Ohio sostinę Columbus stebėti valdžios rūmuose specialios kongreso atstovų sesijos, kurioje būsianti svarstoma rezoliucija prezidentui Bush'ui, kad jis nedelsiant pasisakytų už Baltijos tautų laisvę, pripažinti jų vyriausybes ir statyti reikalavimus Gorbačioviui; jų neišpildžius, jam taikyti griežtas ekonominės sankcijos. Rezoliucijos autorė yra lenkų kilmės Ohio kongreso atstovė Suzanne Bergansky, didžiai susirūpinusi Baltijos kraštų likimu.

Po trumpų diskusijų, kuriose oficialaus liudytojo vaidmenyje dalyvavo Raimundas Kudukis, rezoliucija buvo priimta galutiniam kongreso balsavimui. Iš nuotakių buvo aišku, kad tai vien formalumo klausimas ir kad rezoliucija didelės daugumos balsų priimta bei pasiūsta prezidentui Bush'ui. Rezoliucijos nuorašai busi išsiuntinėti net į 40 valstijų su skatinimu tokią priimti ir pasiūsti prezidentui.

Ji yra reikšminga tuo, kad tai ne vien išėivij, bet ir Amerikos piliečių balsas. Tokie rezoliucija turi žymiai didesnę reikšmę už įvairių išėivijos organizacijų atstovavimą ir raštus. JAV ir Kanadoje lietuviai sudaro tik nežymią mažumą, bet ne lietuvių kilmės piliečių balsas negali likti balsu, šaukiančiu tyruose.

Amerikos sostinėje

Vasario 21 d. ūkanotą, labai ankstyvą rytą į Amerikos sostinę Vašingtoną autobusu išvykau su grupe lietuvių, latvių ir estų atstovų. Su mumis keliavo ir Ohio rezoliucijos autorė Suzanne M. Bergansky, tuo vėl įrodydama savo įsipareigojimą kovoti už Baltijos tautų laisvę.

Vašingtone mus pasitiko pavarasio saulė ir AFL CIO darbininkų unijos vyriausios būstinės pastato viršuje plevėsuojanti Lietuvos trispalvė šalia Amerikos vėliavos. Advokato Aleksandro Domanskio pastangų dėka buvome priimti ir pavaišinti advokatų įstaigoje, kurioje radome lietuvių iš kitų valstijų.

Iš ten nuvykome į kongreso rūmus pas Ohio valstijos atstovę, nuoširdžią lietuvių bičiulę ir labai įtakingą Mary Rose Oaker, kuri yra paskirta tarptautinių finansų ir bankų komisijos pirmininke. Ji visada rėmė Lietuvos laisvės klausimą. Savo kalboje kongreso sesijos metu po sausio 13 d. tragiškų įvykių Vilniuje ji griežtai reikalavo pasmerkti Gorbačiovą ir nedelsiant jam taikyti sankcijas. Toji kalba yra išspausdinta kongreso dienyne (Congressional Record).

Baltuosiuose rūmuose

Kadangi pagrindinis mūsų į Vašingtoną atvykimo tikslas buvo dalyvauti specialiaame Baltijų rūmų informaciniame posėdyje, tai atsisveikinę išskubėjome į autobusą ir 3 v. sustojome prie Baltijų rūmų pastato. Po rūpestingos, bet mandagios kontrolės, atvykusių pavardės tikrinant pagal iš anksto atsiųstus sąrašus ir tapatybės dokumentus, perėjė per peršvietimo aparatą, atsidūrėme Baltijų rūmų valdžios patalpose. Posėdžių kam-

bary mūsų laukė James Schaefer, Baltijų rūmų viešųjų reikalų direktoriaus pavaduotojas. Jis prisipažino esąs lietuvių kilmės, nes jo motina — lietuvaite. Ant kėdžių radome aplankus su Baltijų rūmų vaizdu ir darbotvarke, kuri buvo taip užvardinta: "Baltijų rūmų informacinis pranešimas Amerikos vidurinių vakarų baltiečių vadams".

Valstybės departamento atstovas Kurt Kamman ilgai kalbėjo apie mums jau žinomas įvykius Lietuvoje ir Latvijoje, bet pabrėžė, kad Amerika reaguoja į Sovietų Sąjungos smurtą ir darbotvarke, kuri buvo taip užvardinta: "Baltijų rūmų informacinis pranešimas Amerikos vidurinių vakarų baltiečių vadams".

Krašto saugumo tarybos narys Nicholas Burns išdėstė pagrindinius Amerikos politikos punktus ryšium su Baltijos kraštais: 1. nepripažinti mums politiką tęsianti, 2. vyriausybė palaiko laisvo apsisprendimo principą, 3. siekia laisvimo taikiu būdu ir 4. pageidauja artimesnių santykių su Landsbergiu ir ... Prunskiene. Paskutinis pasisakymas mus kiek nustebino — negi jis dar nežinojo apie Prunskienės pasitraukimą?

Carol Adelman, administratoriaus pavaduotoja Europos ir Artimųjų Rytų reikalams, informavo apie vasario pradžioje tiesiog į Baltijos kraštus į Černobilį pasiūtą keturių milijonų dolerių vertės medikamentų siuntą. Gaila, kad organizatoriai nekviėtė į talką Baltijos kraštų vyriausy-

bių, bet tik patvirtino, kad medikamentų dalinimas busias "griežtai prižiūrimas"...

Į klausimus vyriausybės atstovai stengėsi patenkinamai atsakyti, bet paklausus, kokią reikšmę turi iki šiol vien tik žodžiais buvusi nepripažinimo politika, pabrėžė jos teisinę reikšmę ir pažymėjo, kad sovietų negalima erzinti nei provokuoti, nes "esame surišti branduoliniais ginklais"...

Asmeninė iniciatyva

Ir taip paguodą bei pritarimą randame už uždary durų, bet turime pasiguosti, kad vis dėlto valdžios atstovai randa reikalą su išėivija kalbėti, ją informuoti ir reikšti pagarbą jos jausmams.

Didelį vaidmenį čia atliko asmeninė iniciatyva, kurią esame linke ignoruoti. Vyriausybės atstovai nesiorientuoja išėivijos organizacijų ir atstovų maišatyje, bet individuali iniciatyva, palaikant artimus santykius su įtakingais asmenimis, duoda puikius rezultatus. Tai įrodė ir mūsų išvyka į Baltuosius rūmus.

Ne paslaptis, kad ši išvyka ir posėdžiai buvo suplanuoti Raimundo ir Gražinos Kudukių.

Patyrę, kad su mumis keliauja ir iš Lietuvos atvykę asmenys su sovietiškais pasais, buvome susirūpinę, ar jie bus įleisti į Baltuosius rūmus, bet Vašingtone jau radome Raimundą Kudukį, kuris anksčiau atvyko to reikalo tvarkyti. Ir buvo mūsų svečiams didelis džiaugsmas matyti demokratinio proceso eigą, lankyti vyriausybės įstaigose, stebėti politikų mandagų elgesį su eiliniaisia piliečiais.

Grįžus į namus, kai kurie asmenys abejojo mūsų išvykos verte. Esu linkusi tvirtinti, kad tiek mūsų buvimas, tiek Amerikos vyriausybės pasiryžimas mums pašvesti popietę, mus informuoti ir su mumis diskutuoti yra labai reikšmingas. Tai rodo, kad ir už uždary durų kai kas vyksta mūsų naudai. Gal su laiku tos durys atsідarys...

Rusijos vokiečiai Karaliaučiaus...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Kaliningrado vokiečių kultūros organizacija, kuriai šiuo metu priklauso pora tūkstančių asmenų, šiuo metu gauna daug laiškų iš Vidurio Azijos respublikose gyvenančių vokiečių, kurie norėtų tuoj pat atsikelti. Visai neseniai iš Alma Atos atvykęs vieno kaimo atstovas norėjo sutvarkyti 800 šeimų persikėlimą prie Baltijos jūros, bet Kaliningrado partijos skyrius griežtai pasipriešino: čia ne Vokietija!

Netikra ateitis

Kaliningrado burmistras teigia, kad jaunoji rusų karta yra palankesnė vokiečiams. Mokyklose vokiečių kalba išstumia anglų kalbą, pasirodo seni Prūsijos ir Karaliaučiaus herbai bei ženklai. Vis daugiau balsų pasigirsta, kad reikia sugrąžinti senąjį Karaliaučiaus pavadinimą. Už tai pasisako ir Kaliningrado kultūros fondo pirmininkas Jurijus Ivanovas.

Galvojama bendromis rusų ortodoksų ir vokiečių protestantų jėgomis atstatyti Karaliaučiaus katedrą, pastatyti paminklą Kantui. Ivanovas net svajoja, jog kada nors Kėnigsberge bus įsteigta atskira Baltijos vokiečių kultūros organizacija.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 600.000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui; švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių išėivijai!"**

Viršuje prie Baltijų rūmų: Ohio parlamento Lietuvą liečiančios rezoliucijos autorė SUZANNE BERGANSKY, žurnalistė AURELIJA BALAŠAITIENĖ, adv. ALEKSANDRAS DOMANSKIS, REGINA PETRAUSKIENĖ, Latvijos sąjungos pirm. MARIUS MANTNIEKS. Apačioje: Kauno burmistras VIDMANTAS ADOMENAS, GRAŽINA KUDUKIENĖ, Kauno televizijos redaktorius RAIMUNDAS ŠEŠTAKAUSKAS

A+
ZIGMUI LABUCKUI
mirus,

jo liūdniečiai žmonai JADVYGAI su šeima bei visiems artimiesiems reiškia gilią užuojautą —

Marija ir Kostas Ramonai

A+
ONAI KARALIŪNIENEI
mirus,

vyrui PETRUI, broliui dr. STASIUI SAMUŠIUI ir Lietuvoje seserims — MORTAI MAJAUSKIENEI, KATRYNAI DRUCAIKIENEI bei jų šeimoms reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdime —

Bronius Barisas su šeima

A+
BRONIUI SENDŽIKUI
mirus Lietuvoje,

jo brolių JUOŽĄ su žmona SOFIJA, artimuosius tėvynėnį ir užsieny nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

E. A. Kuraičiai

J. J. Šarūnai

P. J. Kalainiai

S. I. Tauterai

O. A. Pamataičiai

M. A. Gverzdžiai

MŪSŲ MIELAI
A+
ONAI KARALIŪNIENEI
mirus,

vyrą PETRĄ, brolių STASĮ SAMUŠĮ JAV-se, seseris — KOTRYNĄ ir MORTĄ Lietuvoje, visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

M. V. Kriščiūnai

V. J. Plečkaičiai

B. Navalinskas

S. Laurušaitienė

M. Jokubauskienė

V. Karasevičius

J. Ignatavičienė

PADĖKA
Mylimam vyrui, tėvui, tėvukui
A+
PETRUI BRAŽUKUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. Jonui Staškui, klebonui kun. Kazimieriui Kaknevičiui už Rožinį ir maldas laidotuvių namuose, atnašautas gedulines Mišias ir palydėjimą į amžino poilsio vietą lietuvių kapinėse.

Gili padėka Rimui Paulioniui už gražų giedojimą, muz. Jonui Govėdui už vargonavimą.

Nuoširdžiai dėkojame brangiems giminėms, draugams ir artimiesiems, pagerbusiems vėlonę laidotuvių namuose savo atsilankymu, atsiuntusiems gėles, aukojusiems Mišias už jo vėlę, pareikštas užuojautas asmeniškai ir spaudoje, aukojusiems "Tėviškos žiburiams", Kanados lietuvių fondui, Pagalbos Lietuvai vajui ir lietuvių slaugos namams. Ypatinga padėka karsto nešėjams už paskutinį patarnavimą.

Nuoširdus ačiū klebonui kun. K. Kaknevičiui už atsisveikinimo pamokslą šventovėje, R. Sakalaitėi-Jonaitienei kalbėjusiai "Tėviškos žiburiai" leidžiu vardą, Vytautui Aušrotui ateitininkui ir Aldonai Vitkienėi draugų vardu, už vėlonies nekrologą Jonui Andruliui.

Dėkojame mieloms draugėms už pyragus, ačiū A. Gataveckui už pusryčių paruošimą.

Viešpatie, duok Jam amžiną ramybę.

Liūdintys — žmona Regina, duktė Ramunė, sūnūs — Liudas ir Andrius su šeimomis

Vilniūtė LORETA APANAVIČIŪTĖ, dainuojanti jaunimo būryje 1990 metais. Jos jauną gyvybę š.m. sausio 13 d. nuskynė sovietinio tanko vikšrai prie Vilniaus radijo ir televizijos bokšto

Laiškai iš Lietuvos

Siaubo dienos amerikietės akimis • Vieni ilgisi sovietinės sistemos, kiti laukia laisvės • Prasidėjo tikras religinis ir tautinis atgimimas • Dolerio tėvynėje apsilankius

"MES DAR GYVI!"

Puikios buvo Kalėdų šventės, o ši mėnesį (sausio) — siaubas. Karas! Girdėjot turbūt — žuvo 13 prie TV bokšto, 300 sunkiai sužeisti, 48 pradingę. Kadangi teta Oliūtė gyvena arčiau parlamento, tai aš su pusbroliais nuėjau ten. Tą naktį mes ir tūkstąčiai budėjom — pasiryžę kad ir mirti. Laukėm tankų, kurie šaudė pravažiuodami. Kunigas visai masei davė nuodėmių atleidimą... Neįvažiavo tankai į parlamentą, nes ten lyg karo zona: iškastos duobės, cemen-tas...

Žmonės ten budi per naktį; ir Kauno TV, ir telefono stotyje, ir miesto savivaldybėje, ir universi-tete — visur. Žmonės pavargę, bu-di naktimis — po darbo. Be gink-lų! Tik dviem pirštais — taikos sim-bolis. Ir vis šaukia: "Lietuva, Lie-tuva..." Pradėjom budėti nuo 9 v.v. su tautinėm dainom. Aš buvau laiminga išmokusi dainų vasaros stovyklose... Paskui nustojo dai-nuot, tyliai budėjo.

Abejojom, ar Kauno TV išsilai-kys. Tą naktį sklido gandai, kad ir Kaunas, užimtas. Bet apie 2 v. nakties išgirdom Liucijos (prof. Baškauskaitės) balsą per radiją: "Čia Lietuva, čia Lietuva — mes dar gyvi!"... Atrodė, lyg angelo balsas... Sužinojau, kad Kaune radijas dar veikia.

Spaudos rūmai buvo užimti. Kasdien po vieną laikraštį spaus-dino; per savaitę — 8. Dabar už-ėmė tankai ir popieriaus sandė-lį. Kodėl ne Kauną? Niekas neži-no. Kodėl dar ne parlamentą? Nie-kas nesupranta. Kas dar mūsų lau-kia? Įtampa labai didelė. Dezin-formacija baisi.

Liucija padeda radijui, verčia naktimis; aš irgi verčiu žinias į anglų k. (o dieną — universiteto programa...) Verčiau užsienio korespondentams ir per žvusių laidotuves; verčiu — kur reikia.

Universitetas veikia — daug dar-bo. Šiam semestriui esu prodekanė; daug atsakomybės. Liucija dir-ba nuo ankstyvo ryto iki 2 v. nak-ties (padeda vyriausybei su kores-pondentais). Nežinau, iš kur atsi-randa energijos...

Jauni vyrai gaudomi, primušami, kareiviai sustabdo žmones, ap-vagia... Vilniuje dažnai šaudosi. Žudynės ir Latvijoje, Estijoje! Žmonės dingsta... Rašau — arti ašarų... Bet nėra kada verkti...

Viljole

VD universiteto anglų k. dėstytoja

VIENI ILGISI VERGIJOS, KITI — LAISVĖS

Mūsų vargšė Lietuvėlė dabar stovi priremta prie sienos: ar pas-maugs mus, ar dar kas nors mus atgaivins! Vieno blokados mėne-sio tai dar skaudžiai nejutom, nes prie visokių trūkumų mes esame pripratę, kaip tie šuneliai kariai-mi, bet blokados gniaužtai dar la-biau spaudžiami...

Dieve, Dieve, visa viltis Tavyje, nes užjūrio ponai nelabai supran-ta mūsų laisvės troškimo. Mus at-jaučia čekai, lenkai, vengrai ir ki-ti, kurie patyrė slibino leteną, o kitiems, matyt, sunku įsivaizduoti vergo būklę, kai jie alsuoja laisve ir nežino jokio deficito.

Mes, senjoniukai, tai jau nieko nebebijome, bet gaila mūsų ma-žųjų atžalėlių. Dabar mūsų lietu-vių tauta ryškiai persidalina į dvi dalis: vieni dūsauja komunizmo tvarkos, nes ta tvarka patiko spekuliantams, liežuviu dykai malan-tiems, tinginiams, girtuokliams ir visokiems amoraliesm valdinin-kėliams, negabiems pseudomoks-lininkams ir t.t., o dorieji žmonės pasiryžę iškęsti viską, kad tik baigtų ši tautėisinga, melo ir žiaurumų epocha, kad pagaliau prasidėtų Šv. Dvasios epocha, kur Bažnyčia vėl atsistotų prie tautos vairo.

"SAMOGITIA" Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniškai įriša
knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

RAŠO IŠ VILNIAUS

"Elagu Eesti"

Estijos nepriklausomybės šventė Mokytojų rūmuose.
Dalyvavo Estijos atstovas

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Vasario 24-ąją Taline, saulei tekant, ant Ilgojo Hermano bokšto buvo pakelta juoda-mėlyna-balta Estijos vėliava, o vakare saulei nusileidus, Vil-niujė, Mokytojų namuose, į 73-iąją Estijos nepriklausomy-bės šventę rinkosi estai, jų bi-čiuliai.

Prie įėjimo į salę, ant sienos, du estų kultūros raidą nuo XVI š. parodantys žemėlapiai, perskirti juodos-mėlynos-bal-tos spalvų audeklo. Iš karto pajunti informatyvumą, daly-kiškumą, mokėjimą veikti be trimitų, racionaliai, taupiai, per esmines istorijos, meno detales. Nedidelio (bet kokio įtaigaus!) valstybinio, tautiš-ko, meniško akcento apačioje — gėlės.

Tą patį santūrumą matai ir salėje: viename scenos krašte aukšta šviesi vaza su baltais ir bordo spalvos gvazdikais, virš kurių kyla Estijos trispal-vė, netoliese stalis su dviem vėliavėlėm (jų ir mūsų), viole-tinių, baltų gėlių puokštelė. Tai ir visos puošmenos, visi šventės ženklai — modernu, estetiška.

Estų ir Estijos bičiulių pri-sirinko pilna salė — daug žino-mų respublikos žmonių, depu-tatų (G. ir V. Landsbergiai, R. Ozolas, K. Prunskienė, P. ir B. Genzeliai, A. Sakalas, Z. Vaiš-vila, K. Saja ir kt.).

Po iškilmingos pradžios, po himnų (skambėjo nuostabaus Estijos akademinio vyrų cho-ro įrašas), atėjusius gražiai lietuviškai sveikina Estijos at-

stovas Lietuvai Markas Tarma-kas (taip primenantis Ilgąjį Hermaną arba apsėstąjį italą smuikininką Paganinį — juo-dom akim, juodais plaukais...). Savo kalboje jis pabrėžia: "Pa-saulis laukia — tegu pripažis-ta Rytų kaimynas. Eina karas, bent iš mūsų pusės, be ginklų". Papasakojęs apie paskutinio Estijos pasiuntinio Lietuvos respublikoje apsilankymą da-bar Kaune pas J. Urbšį, pasi-džiaugia istorijos tęstinumu ("Šiandien tą tęstinumą jaučiu apčiuopiamiau, žiūrėdamas į jus šioje salėje"); baigia: "Mes einame, einame sykiu ir nėra mums kelio atgal".

Pripažinęs estų šventę bend-ra švente, galimybę kalbėti jo-jė didele garbe, Lietuvos AT pirmininkas V. Landsbergis toliau dėstė panašias mintis, tik pavyzdžiu Lietuvai kelė Estiją. Prisiminė jis Vaižgan-tą, dar 1913 m. sveikinusių įgau-nin (estų) tautą, pasistačiusią Tautos rūmus, visai nesenus laikus — 1988 m., kuomet, pra-dėję bendrą kovą, Liaudies frontą pirmieji sukūrė estai. "Einame vieni kitiems padėdami, vieni kitus paskatin-dami".

Ne kaip valstybės vyras, o rašytojas pakalbėjo K. Saja, papasakojęs epizodą iš gyveni-mo rašytojų namuose Picun-doje (Juodosios jūros kuror-te). Savo neilga, įdomų epizo-dą baigė kvietimu: "Išsilai-kykime, broliai, kad žydėtume, vestume vaisius".

"Džiaugiuosi, kad galiu jums perduoti Estijos prezidento (A. Riutelio) linkėjimus, dau-

gybės pažįstamų ir nepažįsta-mų žmonių linkėjimus", pra-dėjo vienas iš Estijos Liaudies fronto kūrėjų Matis Hintas. Toliau tęsė: mes mąstėme apie Lietuvą tiek pat, kiek ir apie Estiją. Mes negalime daugiau būti auka, kad drakonas būtų patenkintas, o Europa apgau-lingai saugi. "Mes metame iš-šukį nesibaigiantiems lūkes-čiams". Baigė iš tiesų susijau-dinęs: "Aš labai susijaučinęs, matydamas čia tiek daug žmo-nių. Tegyvuoja Estijos, Latvi-jos, Lietuvos vienybė".

Koncertas nedidelis, kuklus, nuoširdus, atliktas be "impor-to", tik vietos estų jėgomis (čia gyvenančių, studijuojančių, dirbančių). Negalėjo nejuo-dinti šviesiapiaukio neregio — atvesto, pasodinto, nuvesto — akordeonu pagrota J. Nau-jalio "Svajonė", šypsny, nu-slinkęs veidu, kai rankoje pa-juto gėlių puokštelę...

Minėjimą baigė labai jaut-riai padėklamavusi eilėraštį "Tėvynei" Violeta Toleikienė (gal estė?) "Tėvyne, meile tu esi užgimus širdyje, tu laimė, iš dangaus duota, manoji Es-tija! Tavasis skausmas skau-džia, tavoji laimė laimina, o Estija!"

KLB humanitarinės pagalbos komiteto veikla

Sausio mėnesio vidury su-organizuotas KLB humanita-rinės pagalbos komiteto vaju-s surinkti iš Kanados vaistų ga-myklų Lietuvai reikalingų vais-tų. Kreiptasi į Toronto miesto tarybą bei į Ontario provincinę valdžią su prašymais pa-remti šį humanitarinės pagal-bos vaju. Šalia anksčiau pa-skelbtos \$20,000 finansinės pa-ramos Toronto miesto sveika-tos apsaugos skyrius paragino miesto ribose ligonines auko-ti Lietuvai reikalingus vaistus ir medicinos reikmenis. Kovo 22 d. išsiųsta antroji vaistų siunta iš Kanados. 5925 kg siun-toje yra įvairių antibiotikų, skausmą raminančių vaistų, vitaminių, chirurginių reikme-nų, intraveninių tirpalų ir t.t. Suaukotoj medikamentų vertė — \$50,000. Siuntą priims Lietuvos sveikatos apsaugos ministerija. Skirstymu rūpi-nsis specialii komisija, vadovau-jama gyd. Baltrukenienės. Prie siuntos paruošimo, supakavi-mo, sąrašų sudarymo prisidėjo daug savanorių. "Vilniaus" na-mų vadovybė leido naudotis jų patalpomis sandėliavimui. Vi-siems, prisidėjusiems darbu ir aukomis prie medicininės pagalbos vajuas, komitetas nuoširdžiai dėkingas.

Kovo 18 d. gauta žinia, kad Ontario provincinė valdžia yra pasiryžusi skirti humanitari-nę pagalbą Lietuvai. Ryšius su provincijos valdžios atstovais palaiko Gabija Petrauskienė. Kovo 21 d. gautas per Lietu-vos respublikos AT pirminin-ką Vytautą Landsbergį Kauno klinikinės ligoninės kreipi-masis. Skubiai reikalingi ven-tiliatoriai naujagimiams kū-dikiams. Šiuo metu tiriamos galimybės atsiilepti į šį pra-symą.

Numatytos tolimesnės siun-tos. Palaikomi nuolatiniai ry-šiai su vaistų bendrovėm bei li-goninėm. Mount Sinai ligoni-nė yra pažadėjusi prisidėti prie sekančios vaistų siuntos su nemažu skaičiumi ramentų. Delhi apylinkėje sukaupia įvairių vaistų bei chirurginių reikmenų. Tęsimos pastangos suorganizuoti vartotų mokyk-linių kompiuterių siuntą. R.G.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Loughheed & Barnard
šeimoms ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury, Ontario

Buvusi Venezuelos stipendijų fondo direktorė ir švietimo ministrė dr. RUTH LERNER DE ALMES įteikia žymenį dr. VYTAUTUI DAMBRA-VAI jo pagerbtuvėse

Lietuvos gynyba per Venezuelos radiją

JULIUS VAISIŪNAS

Yra sakoma, kad ranka, kuri valdo spaudą, radiją ir televi-ziją ar ekraną — valdo kraštą. Parafrazuojant galima sakyti, kad tos tautinės grupės sėk-mingai gina savo tikslus, ku-rios įeina į šias komunikaci-jos sritis ir jas palenkia savo naudai.

Šią tiesą suprato Pietų Ame-rikos lietuviai dr. Vytauto Dambravos asmenyje. Jau greitai bus dešimtmetis, kai jo mintis rasti būdus įeiti į didžiąją vietinę spaudą ir ją sau palenkiti neša rezultatus. To kitų kraštų lietuviai gali mums pavydėti.

Tačiau jis taip pat suprato, kad spaudos mažai; — reikia svetimų kraštų visuomenę pa-siekti ir žodžiu, kad jie gyvuo-se žodžiuose jaustų širdimi plakančią tiesą.

Būdamas radijo programų specialistas, kuris savo laiku, dirbdamas "Amerikos balse", buvo "užkariavęs" P. Ameri-ką, ryžosi ieškoti kelių ir sąjungininkų atverti duris Lietuvai į radiją ir televiziją.

Prieš pusmetį jo bandymas pavyko. Susitaręs su Venezue-los katalikų audio-video mi-sija ir su "Actualidad Vene-zolana" fondu, dr. Dambrava pasiūlė svarbiausią krašto stočiai radijo komentarų pro-gramą, transliuojamą kasdien ilgomis, vidutinėmis ir trum-pomis bangomis. Šis projektas buvo priimtas, o jis — pakvies-tas vadovauti tarptautinės po-litikos komentarų programai.

Kurį laiką dr. Dambrava bu-vo lyg ir "dingęs" iš lietuviš-ko gyvenimo. Taip atrodė, bet tai nebuvo tiesa. Tuo metu kaip tik tai jis tykia diploma-tine veikla pasiekė eilę laimė-jimų. Vienas jų, mūsų nuome-nė, labai svarbus: surado ga-limybę pagal reikalą infor-muoti milijonus radijo klaus-ytojų apie padėtį Lietuvoje.

Komentarai transliuojami va-karinėje žinių programoje per "Radio Rumbos". Ji pavadinta "Amerikos balse" jau naudotu vardu — "Paginas de Nuestro Tiempo" (Mūsų gyvenamojo laiko puslapiai). Jo parinktas komentatorius Luis Alberto Maldonado kas vakarą pasi-gėrėtinai perduoda jo paruoš-tų komentarų medžiagą.

Kaip spaudoje, taip dabar

ir radijo programoje, nėra temos, ypač dabartiniais dra-matiškais mūsų tautos momen-tais, kad tie įvykiai Lietuvo-jė nebūtų laiku perduoti ir tinkamai analizuoti kome-ntauose.

Po keturių mėnesių pasiū-lyta jam perimti komentarų programą kitoje radijo stočių grandinėje — "Circuito Nacio-nal Rumbos". Jis pradėjo ryti-nės "Perspektyvas", kurias skleidžia Radio Barcelona, Radio Sucre, Radio Carupano, Radio Punto Fijo ir Radio Ma-racaibo, pasiekdamos maž-daug 70% viso krašto terito-rijos.

Taigi, kas mėnuo į kraštą perduodama apie 50 radijo ko-mentary. Lietuvos vardas skamba ir aidi po visą Kari-bų sritį, pasiekdamas Pietų Ameriką, šiaurines šalis ir net JAV-bes.

Venezuelos radijo stotys pripažino, kad šios rūšies ko-mentary programa yra pirmu-tinė Pietų Amerikos radijo istorijoje.

Šia proga verta priminti, kad prieš 40 metų Vasario 16 "Amerikos balsas" Niujorke pradėjo transliacijas lietu-vių kalba į Lietuvą. Pirmoje programoje dalyvavo a.a. plk. Kazys Grinius, inž. Povilas Labanauskas, Jokūbas Stukas ir mūsų dr. Vytautas Dambrava. Programų paruošimas bu-vo patikėtas gabiam TV aktorii John Boley-Bolevičiui. Pro-gramos iš Niujorko buvo įdo-mios ir kūrybingos.

Antra "aukso era" buvo lie-tuviškos transliacijos iš Muen-cheno, kur skyriaus viršininku buvo Juozas Laučka, o progra-mos redaktorius — a.a. Pranas Padalis ir dr. Vytautas Dam-brava. Jo darbo rezultatai bu-vo tokie, kad vadovybė dr. Dambravą pakvietė vadovauti "Amerikos balso" specialių įvykių tarnybai Europoje.

Amerikos vyriausybė keliais atvejais pažymėjo dr. Dambravos pasiektus laimėjimus ra-dijo srityje. Jo paruošta serija "Paginas de Nuestro Tiempo" taip pat buvo JAV informaci-jos agentūros apdovano-ta medaliu.

Po eilės metų "Amerikos balso" tarnyboje ir Saigone, kur programų tinklą išplėtė iki 19 kalbų, jo kelias pasuko į diplomatinę sritį.

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Įvairūs pataravimai Lietuvoje.

- Pervežam palaikus, palikimus ■ Prižiūrim kapus ■ Perduodam paramą giminėms ■ Nuperkam automobilius, elektronikos aparatus ■ Pristatom gėles ■ Per trumpiausią laiką išrūpinam iškvietimus apsilankyti Lietuvoj. ■ Iškviečiam gimines į Kanadą
- Parūpinam jiems draudimą ir pervežimą iš Montrealio
- "Aeroflote" patvirtinam arba pakeičiam grįžimo datas ir t.t.

Visais reikalais kreipkitės į Stetą ar Algį Medelis, vakarais tel. 1 - 416 - 434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

ALGIS MEDELIS Kennedy Travel Bureau Ltd., 296 Queen Street West, Toronto, Ontario M5V 2A1

KELIONĖS Į LIETUVĄ

TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA
(Skandinavų oro linija — SAS)

Tiesioginių skrydžių į Vilnių kol kas nesant, tai yra pats patogiausias susisieki-mas su Lietuva. Išskrendam penktadieniais ir grįžtam sekma-dieniais, nežiūrint, kaip ilgai tenai viešutėmėt. Turim dar vietų liepos 12 d. kelionei su "Vолunge". Norintems parūpinam iškvietimus, vizas, ap-sistojimo vietą (pagal pageidavimą, viešbutyje arba privačiuose butuose). Besidomintieji prašomi kreiptis į ALGį MEDELį, asmeniškai nurodytu telefonu.

MEDJUGORJE! — 1991 m. gegužės 22 d. maldininkų kelionė į Jugos-lavijos šventą vietą. Galim sujungti su kelione į Lietuvą!

Ministerio pirmininko laiškas Kremliai

Jame Brian Mulroney ragino M. Gorbačiovą sustabdyti smurto veiksmus Lietuvoje

Kanados min. pirmininkui Brian Mulroney pavedus, jo patarejas Denis Jollette ataskė į Londono vysku-po John M. Sherlock'o laišką dėl būklės Lietuvoje. Jis paminėjo, kad min. pirmininkas tuo reikali parašė raštą Gorbačioviui 1991 m. sausio 13 d. ir pridėjo to laiško ko-piją. Jis pažadėjo pasirūpinti, kad vyskupo rašto kopija būtų perduo-ta ir Kanados užs. reik. min. Joe Clark'ui, pažymėdamas, esą vysku-pu nuomonė bus laukiama ir užsie-nio reikalų ministerio. Štai išrau-kos iš minėto laiško.

"Mielas Prezidente, Rašau, norėdamas išreikšti sukrėtimą ir pasibjaurėjimą, kurį visi kanadiečiai pajuto dėl niekuo nepateisinamo smurto, įvykdyto prieš žmones ir demokratiškai išrinktą Lie-tuvos vyriausybę".

Toliau min. pirmininkas nu-rodo netesėjimus Kanadaį duotų pažadų, kuriuos užs. reik. min. E. Ševardnadzė bu-vo davęs užs. reik. min. J. Clar-k'ui ir kuriuos "Jūs man įsak-miai pakartojote, kad Baltijos

Ištraukas paruošė D.E.

Sovietų kareivių užimtas Vilniaus televizijos bokštas, kur sausio 13 d. žuvo 14 tautiečių ir daugybė buvo sužeisti

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

KAVINĖ "NYKŠTUKAS"

Vilniuje pagražėjo vaikams skirta populiari kavinė "Nyškukas". Ją atnaujino jau anksčiau sienas pasakų motyvais papuošę dailininkai Birutė Žilytė ir jos vyras Algirdas Steponavičius. Naujų pasakų siužetų susilaukė ir jų ilg šiol neturėjusi "Nyškuko" siena.

ŠV. KAZIMIERO BAŽNYČIA

Didžiausio išniekinimo sovietų okupuotoje Lietuvoje susilaukė Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčia, kurioje įsikūrė 1961 m. okupantų iniciatyva įsteigta LTSR ateizmo muziejus. Beveik 30 metų ji buvo paversta propagandiniu sovietinės bedievytės centru Lietuvoje, primančių Maskvai tarnaujančių komunistų suorganizuotų ekskursijų dalyvius. Ir vis dėlto ši istorinė bažnyčia išliko, atgavusi savo senąjį grožį ir vėl atvėrusi duris tikintiesiems š. m. kovo 3 d. Atnaujintą Šv. Kazimiero bažnyčią atšventino Vilniaus arkiv. Julijonas Steponavičius. Iškilmė buvo pradėta akademine ir menine programa Lietuvos globėjo šv. Kazimiero garbei "Šviesos ir gėrio ilgesys" Vilniaus dramos teatre, Lietuvos jaunimo eitynėmis su verbomis ir organizacijų vėliavomis iš teatro į Šv. Kazimiero bažnyčią. Ten jaunimo ir kitų iškilmės dalyvių laukė Šv. Kazimiero bažnyčios atšventinimas, atgailos ir atsisėdimas pamaldos. Į jas įsijungė ir Lietuvos aukščiausiosios tarybos prezidento pirm. Vytautas Landsbergis. Ši daug kentėjusi lietuvių tautos šventovė dabar tapo centrine Lietuvos jėgų bažnyčia, kurioje bus surengtos pagrindinės jų pamaldos ir iškilmės. Pamaldų tvarkaraštis sekmadieniais yra įtrauktas trejos Mišios: 8 val. — Mišios ir pamokslas rusų kalba rusiškai kalbantiems vilniečiams, svečiams ir turistams, 10.30 val. — Mišios jauniesiems moksleiviams, giedant bažnyčios vaikų chorui, 12 val. — Suma jaunimui. Po Mišių — religinės muzikos pusvalandis. Šiokiadieniais Mišios su pamokslu laikomos 18 val.

VILNIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Lietuvos kultūros fondo valdybos pirm. J. Dvarionas ir "Vilnijos" draugijos pirm. K. Garšva "Gimtojo krašto" 11 nr. krepiausiai visame pasaulyje išsiskleidžiusius vilniečius: "Lietuvos respublikos atgimimo metais viso pasaulio lietuviams vilniečiams reikia dar glaudžiau telktis, vienyti lietuviškai veiklai. Lietuvos kultūros fondas ir "Vilnijos" draugija nutarė 1991 m. birželio 1-3 d.d. surengti Vilniuje tėvyniųjų suvažiavimą, sudarant jiems, taip pat jų artimiesiems, atžaloms palankias sąlygas pabendrauti, iš arti susipažinti su atgimstančios Lietuvos sostine ir kitomis gimtojo krašto vietovėmis. Suvažiavimas įvyks Vilniuje, A. Jakšto g-vėje Nr. 9, buvusios Vytauto Didžiojo gimnazijos salėje. Birželio 1 d. — pranešimai Vilniaus krašto praeities ir dabarties klausimais, svečių pasisakymai ir sveikinimai, koncertas. Birželio 2-3 d.d. — išvykos grupėmis į Trakus, Druskininkus, Ignaliną ir

Pelesą. Jau prasidėjo pasirengimo darbai. Mums reikia iš anksto žinoti, kas iš kur ir kada galės atvykti į Vilnių. Prašytume pranešti atvykimo datą ir savo pasų duomenis. Mūsų adresas: 232600 Vilnius, A. Vienuolio 5/32, telefonas 617634".

OPERACIJA VENGRIJOJE

Budapešto traumatologiniame institute vadovaujantis chirurgas dr. Kalas Laszlo operavo sovietų parašutintinkų kruvino teroro auka tapusį Arūną Ramanavičių. Dr. K. Laszlo gerai įvertino lietuvių gydytojų suteiktą pradinę pagalbą sužeistajam, bet ji buvo nepakankama. Tempimo būdu nebūtų pavykę gerai suauginti A. Ramanavičiaus kaulo lūžį. Pagalba sovietinio teroro aukoms rūpinasi dr. Vytauto Griniaus vadovaujama Vengrijos lietuvių Stepono Batoro draugija. Sužeistiesiems Budapešte gydyti Vengrijos lietuvių yra įsteigę specialų fondą. Vengrai remia lietuvių kovą už nepriklausomybę ir stengiasi padėti. Vengrijos spaustuvė "Grafik", spausdinanti Lietuvos nepriklausomybės atstatymui skirtą P. Normanto atvirukų seriją, pati savo lėšomis prie jos pridėjo vieną atviruką. Jis yra skirtas Kruvinajam sekmadieniui Vilniuje ir Kryžių kalno nuotraukoje turi įrašytas žuvusiųjų pavardes.

PARAMA ANGLIKASIAMS

"Gimtojo krašto" vyr. red. Algimantas Čekuolis kovo 14-20 laidoje paskelbtame rašinyje "Tigrų naktį" prisimena B. Jelciną, kuris remiasi Rusijos demokratais, ir M. Gorbaciova, paramos vis labiau ieškanti pas konservatyviusius komunistus. B. Jelcinas ir M. Gorbaciovas A. Čekuoliui yra du tigrų naktinėje kovoje. Iš jų tik vienas liks gyvas. Sausio 20 d. demonstracijos Maskvoje, didžiausios Rusijos istorijoje, buvo skirtos Lietuvai ginti, o už jas dar didesnis kovo 10 d. — B. Jelcinui remti. A. Čekuolis taipgi paliečia ir įsidrąsinusių angliakasių streiką. Jie dabar jau žino, kad jų nesusaukęs, kaip buvo sušaudyti Novočerkaske streikininkai. Lietuvos darbininkų sąjunga paprašius maisto Donecke streikuojantiems angliakasiams, viena pensininkė pirmoji atnešė bryzų lašinių ir savo normą sūrio. Pasak A. Čekuolio, Lietuvos darbininkų sąjunga angliakasiams suaukutos maisto gaminius tikėjosi nuvežti keleiviniu traukiniu. Jai betgi greit paašėjo, kad reikės sunkvežimio ir kad vieno sunkvežimio neužteks, kol pagaliau maisto gaminius iš Lietuvos Donecke streikuojantiems angliakasiams nuvežė apie 30 sunkiasvorių sunkvežimių su priekabomis. Tokios paramos ukrainiečiai angliakasiai niekada neužmirš. A. Čekuolis, pridėjęs angliakasiams pakuojamų lietuviškų dešrų nuotrauką, rašo: "Mes tokie. Kiekvienas politikas, kiekvienas diplomatas. Pliecinis, lankstus Lietuvos stuburkaulis. Sunkus mūsų kelias. Siaura kūlgrinda per pelkę, cituojant Vytautą Landsbergį. Bet einame juo gerai". V. Kst.

Kanados Londono lietuvių choras "Pašvaistė", dalyvavęs nepriklausomybės minėjime Londone, įvairių septynių savo kabaretinio stiliaus koncertų atlikęs Hamiltone š. m. balandžio 27 d., dalyvaus Čikagoje liet. muzikos šventėje ir 1992 m. švęs savo 15 metų sukaktį

Kanados lietuvių šaulių suvažiavimo proga
š. m. balandžio 20, šeštadienį, 7 v.v.,
Hamiltono Jaunimo centre, 48 Dundurn St. N., rengiamas

BALIUS-ŠOKIAI

MENINĘ PROGRAMĄ atliks Montrealio vyrų oktetas, vadovaujamas muziko **Aleksandro Stankevičiaus**.

Šilta vakarienė su vynu, veiks baras, vertingų laimikių loterija, šokiams gros K. Deksnio vadovaujamas orkestras "Žagarai".

Stalai numeruoti. Kaina — \$17 asmeniui.

Balandžio 21, sekmadienį, 10.30 v.r., Aušros Vartų parapijos šventovėje iškilmingos Mišios šaulių intencija.

Pamaldose visi skyrėsi dalyvauja su savo vėliavomis.

Suvažiavimą globoja ir visus kviečia dalyvauti —

DLK Algirdo šaulių kuopa Hamiltone

Hamilton, Ontario

ŠAULIŲ LŠST ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS ir naujos centro valdybos rinkimai vyks š. m. balandžio 20-21 d.d. Aušros Vartų parapijos patalpose. Registracija prasidės 10 v.r. parapijos salėje, 58 Dundurn St. N., posėdžiai — 11 v.r. Balandžio 20 d., 7 v.v. Jaunimo centre, 48 Dundurn St. N. rengiamas balius-šokiai. Meninę programą atliks Montrealio vyrų oktetas, vadovaujamas muziko Aleksandro Stankevičiaus. Šilta vakarienė su vynu, veiks įvairių gėrimų baras, laimės išbandymai — vertingų laimikių loterija. Šokiams gros K. Deksnio orkestras "Žagarai". Balandžio 21, sekmadienį, 10.30 v.r. visi šauliai uniformuoti su savo skyrių vėliavomis dalyvaus pamaldose Aušros Vartų šventovėje. Po pamaldų Jaunimo centre atsisveikinimai su svečiais ir pusryčiai. Šiame suvažiavime dalyvaus Amerikos, Australijos, Kanados šauliai(ės). Žada atvykti šaulių ir iš Lietuvos. Baliai stalai numeruoti. Įėjimo kaina — \$17 asmeniui. Bilietus prašome įsigyti iš anksto pas A. Petkevičių knygne ar skambinti tel. 387-3276. Šio LŠST atstovų suvažiavimo reikalais rūpinasi DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba. Rengėjai kviečia visus tautiečius šiame neeiliniame renginyje gausiai dalyvauti.

Hamiltono šaulių kuopos valdyba

"ŠIRVINTOS-NEMUNO" tunto skautų surengta Kaziuko mugė turėjo didėlį pasisekimą. Ją apylankė didelis skaičius Hamiltono ir apylinkės lietuvių. Džiugu buvo matyti nemažą skaičių jaunų šeimų su mažais vaikais, kurių akį viliojo laimės šulinys, smulkių daiktų loterija bei žaidimai. Mažesni pasisekimo turėjo skautų-čių rankų darbai.

Dėkojame visiems prie mugės rengimo bei pasisekimo prisidėjusiems, ypač ilgametėi mūsų šeiminkinei A. Deksnienei ir jos pagalbininkėms. Skautiškas aciu mamytėms ir skautų bičiuliams, aukojusiems pyragus ir laimikių loterijoms. Reikia paminėti M. Vegetaitės "Vargo mokyklą", M. Misevičiaus rankšluostinę, P. Pusdešienės ir A. Pauliaus margučius, O. Petrušienės grybų kelmukus, kurie pareikalavo daug kruopštaus darbo ir puošė mūsų loteriją. Padėka p. Pakalniškienei ir p. Stukienei už piniginę auką. Liko neatsimty vertingų laimikių, kurių paskutiniai keturi laimingų bilietų numeriai yra: geltoni 8847, 8783, 8839, 9077 ir violetiniai 1415, 1478, 9998. Skambinti D. Gutauskienėi tel. 529-6982 vakarais.

ŠV. JURGIO ŠVENTĖS proga ir kartu žiemos veiklos užbaigimo tunto sueiga, turėjusi įvykti balandžio 21 d., dėl nenumatytų kliūčių nukeliama į sekmadienį, balandžio 28. Bus organizuotai dalyvaujama pamaldose 10.30 v.r. Po to įvyks tunto sueiga mažoje salėje su linksmu pavarasio laužu. Tunto iškyla numatoma šeštadienį, birželio 8.

"Širvintos-Nemuno" tunto vadija

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu kelivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Kun. KAZIMIERAS KAKNEVIČIUS, Šiluvos Marijos lietuvių parapijos klebonas Ontario Londone

London, Ontario

SUKAKTYS. Norėdami paminėti klebono kun. K. Kaknevičiaus 65-ąjį gimtadienį, vardadienį ir 7 metų kunigystės sukaktį, parapijiečiai kovo 9 d. surengė jam šaunų pobūvį. Jį sveikino parapijos tarybos pirm. A. Petrašiūnas ir žadėjo jam įteikti dovaną vėliavą. KLB Londono apyl. pirm. P. Kuras sveikino Bendruomenės vardu, choro seniūnas A. Švilpa — "Pašvaistės", S. Keras — pensininku vardu. Dovaną įteikė P.D. Rusinskai, J. ir A. Aušrotai — simbolinę dovanėlę. Buvo ir viena staigmena — klebono sveikino ir ką tik iš Lietuvos atvykę du lietuviai. Agnomas A. Vaičiūlis įteikė klebonui Lietuvos žemės ūkio simbolinę dovanėlę — kepaluką juodos ruginės duonos, o E. Valaškevičius — verbą... simbolinę dovaną iš Kaziuko mugės Vilniuje. Klebonas visiems padėjo ir pagėdavo, kad šv. Kazimiero diena būtų kasmet švenčiama. Šis pobūvis buvo ir savotiška staigmena: pirmą kartą apie 2 valandas ištiesai skambėjo lietuviškos dainos! Dainoje visi dalyvavo viename bendrame ratelyje.

KUN. K. KAKNEVIČIUS, pabuvęs pusantur metų mažoje Londono apylinkėje klebonu, pastebėjo, kad mažos apylinkės darbo sąlygos yra skirtingos: žmogus čia negali pasitenkinti vienomis pareigomis, visi turi dirbti viską su-

tartinai. Todėl ir jis vis stipriau pradėjo reikštis lietuviškoje veikloje. Dalyvaus demonstracijoje Otavoje ir su demonstrantais sukalbėjo Rožinį. Nuširdžiai talkino apyl. valdybai, ryšium su vigilijomis, Lietuvos nepriklausomybės minėjimu ir t.t. Prasmingus pareiškimus davė spaudos atstovams apie Lietuvos nepriklausomybės svarbą lietuvių tautai ir t.t. Rytinio Londono laikraštyje "East London Reporter" žurnalistas Ed. White tarp kitų davė ir gana platų bei palankų pasikalbėjimą su kun. K. Kaknevičiumi. Klebonas pareiškė: ar nėra gyvenimo ironija, kad JAV kovoja dėl laisvės nedemokratiško Kuveito, bet leidžia Sov. Sąjungai pavergti Lietuvą? Kanados vyriausybė esą vis dar nepripažįsta sovietų okupacijos Lietuvoje, bet atsiskaito pripažinti demokratiškai išrinktą vyriausybę Vilniuje!

AUKOS RELIGINEI LIETUVOS ŠALPAI. Stambesnės Rodnės lietuvių aukos: V. Naruševičius \$100, J. Rastapkevičius \$75, S. Paketūras \$60; po \$50: J. Ciparis, K. Gaputis, H. Jasinskas, P. Jocius, Z. Mockus, J. Statkevičius. Stambesnės Londono lietuvių aukos: R. Mitalas \$330, K.K.K. \$200, V. Grišelytė \$125, P. Kuzmienė \$110, R. Miškinienė \$80, V. Gudelis \$60, A. Petrašiūnas \$50, S. Žulpa \$50. Iš viso Rodnės lietuvių suaukojo \$715, o Londono — \$1328. Iš Šiluvos Marijos parapijos religinei Lietuvos šalpai (su priedu) pasiųsta iš viso \$2193, D.E.

• Paremkite "Tėviškos žiburis" auką, rėmėjų ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Dėkingi — "TŽ" leidėjai

[vedu šildymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisymo ir skardos darbus]
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 34 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki... 7.5%
santaupas 6%
kasd. pal. taupymo s-ta 5.5%
90 dienų indėlius 9%
1 m. term. indėlius 9.5%
1 m. term. ind. mėn. pal. 9%
3 m. term. indėlius 9.5%
RRSP ir RRRIF (pensijos) ... 7%
RRSP ir RRRIF 1 m. 9.5%
RRSP ind. 3 m. 9.5%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 15%
nekiln. turto pask. 1 m. 11%
nekiln. turto pask. 3 m. 11.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Balzeko lietuvių kultūros muziejus pradėjo telkti pastaraisiais metais iš Lietuvos atvykusius ir Čikagoje įsikūrusius tautiečius. Jų susibūrimas numatomas muziejaus svetainėje antrąjį kiekvieno mėnesio penktadienį. Pirmasis įvyko sausio 11 d. Jo dalyviai buvo pavaišinti vaisvandeniais ir skanumynais, išklaušė Rūtos Juškienės paskaitos apie bitininkystę JAV. Susibūrimė dalyvaus apie 30 naujosios ateivių bangos lietuvių. Jie jau planuoja organizuoti savo tautinių šokių ansamblių ir įsijungti platesnėn kultūrinėn veiklon.

"Lietuvos atsiminimų" vakarų vasario mėnesį Lietuvos vyčiai Čikagoje kasmet pagerbia Lietuvai nusipelnčius asmenis ar organizacijas. Šiemet šis vakaras buvo surengtas vasario 3 d. Martinique pokylių salėje. Jame už nenuilstantį darbą Lietuvai buvo pagerbtas Stasys Lozoraitis — dabartinis Lietuvos atstovas Vašingtone ir prie Vatikano Šv. Sosto Romoje. Priimdamas Lietuvos vyčių žymenį, jis džiaugėsi šia organizacija, įsijungusia į Lietuvos laisvinimo ir nepriklausomybės siekius. Antrasis žymuo įteiktas žurnalistui prel. dr. Juozui Prunskiui, Lietuvos vyčių garbės nariui. Jis iš Lietuvos pasitraukė 1940 m., išvengdamas ištremimo į Sibirą ir visą savo gyvenimą skirdamas kovai už Lietuvos laisvę. Sibiran buvo ištremti prel. dr. J. Prunskio tėvai ir dėdės. Ten jie mirė, išskyrus motiną, kuriai pavyko pabėgti Lietuvon. Didelių pastangų dėka prel. dr. J. Prunskiui ją pavyko atsigabenti Čikagon.

Trys Kauno technologijos universiteto studentai, pasinaudodami mainų sutartimi, sausio 17 d. atskrido į Seattle. Jie yra dabar pavadinimą pakeitusio Kauno politechnikos instituto studentai — Svajus Asadauskas, Kristina Beresnevičiūtė ir Žilvinas Žilinskas. Pirmieji du studentai, kad JAV kovoja dėl laisvės nedemokratiško Kuveito, bet leidžia Sov. Sąjungai pavergti Lietuvą? Kanados vyriausybė esą vis dar nepripažįsta sovietų okupacijos Lietuvoje, bet atsiskaito pripažinti demokratiškai išrinktą vyriausybę Vilniuje!

Australija

Lietuvių katalikų centro sodelyje Adelaidėje šios institucijos trisdešimtmečio proga pastatytą lietuvišką kryžių sausio 6 d. pašventino tada Australijoje viešėjęs Telsių vysk. Antanas Vaičius. Įrašas skelbia, kad šį gražų kryžių su lietuvių liaudies ornamentais sukūrė ir pagamino melburnietis Vytautas Miliauskas ir kad jis patatytas Genovaitės Vasiliauskienės lėšomis jos vyro Jurgio ir dukros Violetos atminimui.

Prancūzija

Paryžiaus lietuviai Vasario 16 paminėjo kovo 9 d. Lietuvos laisvę skirtas Mišias atnašavo Prancūzijos katalikų Rytų apeli-

gų atstovas mons. Bernard Dupire. Instituto narys, generolo De Gaulle antspaudų saugotojas Jean Foyer tarė Vasario 16-tajai skirtą žodį. Po jo kalbėjo parlamentaras Michel Pelchat, vadovaujantis prie Prancūzijos parlamento veikiančiai Lietuvos, Latvijos ir Estijos studijų grupei. Oficialiosios dalies kalbas užbaigė Lietuvos atstovas Prancūzijai Ričardas Bačkis, kuris taipgi yra Prancūzijos LB valdybos pirmininkas. Meninė programon lietuvių liaudies dainomis įsijungė Rolandas Muleika ir smuikininkė Carmen Laanemagi, eilėraštį deklamavęs Vytis Šibonis, lietuvių poetų eilėraščių skaitė aktorai Karolina Paliulienė ir Jean-Christophe Monchys. Minėjimas baigtas vaisėmis.

Belgija

Belgijos lietuviai Vasario 16 paminėjo Briuselio Saint Michel katedroje ekumeninėmis pamaldomis už žuvusius lietuvius Vilniuje ir latvius Rygoje. Į ekumenines pamaldas įsijungė latvių pastorius De Pats, estų — Janus, o lietuviams atstovavo prel. Jonas Petrošius, sakęs pamokslą lietuvių ir prancūzų kalbomis apie mūsų tautos kančias ir jos laisvės siekius. Giedojo sol. Bronė Gailiūtė-Spies ir jos pakviestas religinių belgų choras iš Vise miesto. Ekumeninės pamaldose dalyvavo nemažai Lietuvos bičiulių — Belgijos senatorių, Europos parlamento narių, Rytų ir Vidurio Europos tautų atstovų. Į jas taipgi atvyko ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas, katedros prieangyje turėjęs pokalbį su radijo, televizijos ir spaudos žurnalais. Susitikime su žurnalistais dalyvavo ir Belgijos LB valdybos pirm. Stasė Dominaitytė-Baltus.

Vokietija

A. a. Ieva Stikloriūtė-Banevičienė, VLB Pinnebergo apylinkės valdybos pirmininkė, staiga mirė š. m. sausio 1 d. Velionė gimė 1909 m. balandžio 15 d. Gumbinėje. Jos šeima dėl tėvo lietuviškos veiklos buvo iškelta į Koelną, bet grįžo į Rytprūsius. Ten lietuvininkų šeimoje prabėgo jos vaikystė. Velionė, su tėvais atsikėlusį Klaipėdon, baigė vokišką mergaičių gimnaziją, nes tada ten dar nebuvo lietuviškos. Mokėdama vokiečių, anglų ir prancūzų kalbas, velionė Kaune išsiųstas gydytis. Taip įdėjo ir liko Vokietijoje. Karui baigiantis, velionė palaikydavo sanatorijoje mirusį savo vyrą. Pokaryje ji dirbo BALFO Miuncheno ir Hamburgo skyriuose. Gyvendama Pinneberge, iki pensijos dirbo vienoje vokiečių įstaigoje Hamurge, septynerius metus vadovavo VLB Pinnebergo apylinkės valdybai, dalyvaudavo Europos lietuviškųjų studijų savaitėse. Atsisveikinime su velione sausio 9 d. Pinnebergo kapinių koplyčioje dalyvavo daug lietuvių ir kitataučių. Iš Filadelfijos buvo atvykęs brolis dr. Jonas Stiklorius. Pamaldas laikė vietinis evangelikų liuteronų parapijos kunigas, pamokslą sakė Hamburgo lietuvių katalikų kapelionas kun. Bronius Kučulis. Velionės pelenai nuvežti į Liubeko kapines ir užkasti jos vyro kape prie motinos kapo.

YONGE MEMORIALS LTD.

2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8

Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955

Meistriškas darbas, puikus lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Advokatas

AUDRIUS A. STONKUS

20 Hughson St. South, Suite 1003 (Union Gas Building) Hamilton, Ontario L8N 3C8
Telefonas (416) 529-7462

NATIONAL REAL ESTATE SERVICE

NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1 (Windermere — Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

Tokį pareiškimą rašytojo J. DAMBOS, gyvenančio Izraelyje, išspausdino "Kauno tiesa" 1990.XII.12 laidoje, primindama jo romaną "Kruviname sūkuryje", vaizduojanti gyvenimą Lietuvoje karo metais ir žydų tragediją. Jo autorius yra gimęs 1929 m. Zarėnų miestelyje, Telšių apskrityje. Kurį laiką dirbo "Masčio" įmonėje Telšiuose, po to – Vilniuje. Savo laisvę "TŽ" redakcijai jis rašo: "Siūniu Jums "Kauno tiesos" nr. 249. Manau, kad ši publikacija gali dar kartą iškelti didžiulį poveikį turinčią gerio jėgą, neleidžiančią paneigti ar iškreipti visiems žinomą absoliučiai negincinamą tiesą apie Lietuvą". Čia pateikiame ištrauką iš platesnio jo pareiškimo. RED.

Hitlerininkams 1941 metais įsiveržus į Lietuvą, žydus užgruvo siaubingame masinio naikimo mašina. Kas mėgino juos slėpti, rizikavo ne tik savo, bet ir artimųjų gyvybe.

Vietiniai galvažudžiai kartu su okupantais siautėjo visuose Lietuvos miestuose ir kaimuose. Šie žudikai ieškojo slėpimų žydų, keldami siaubą vietiniams žmonėms. Už žydų paduotą duonos riešą buvo mušama, kankinama, neretai žudoma arba vežama į Vokietiją darbams. Šie didvyriai lietuvių tautai pelnė amžiną šlovę.

Deja, daugelis tokių palaimintųjų dar ir dabar nežino, ir tikriausiai niekada nebus žinomi. Kas tie žmonės, kurie nuolat per Telšių geto tvorą mesdavo duonos, bulvių? Kas jos, šimtai Utenos miesto moterų, kurios 1941 metais ėjo pas hitlerinę okupacinę valdžią, kad įteiktų prašymą ir įsipareigojimą auklėti du tūkstančius žydų vaikų? Kas tie kuklūs lietuviai, kurie netgi po karo niekam nepasakojo apie išgelbėtus žydus, nes manė, jog jie paprasčiausiai įvykdė savo žmogaus, piliečio – pareigą?

Hitlerinės okupacijos metais apėjau daug valstiečių sodybų, tačiau lietuvių veidus, sukaustytus baimės mirtino

JECHIELIS DAMBA

pavojaus akivaizdoje. Kai kada jų akys reikėdė pasimetima, kai kada jose nemačiau optimizmo ir pasitikėjimo, kuo lietuviai garsėjo šimtmečiais. Bet net tokiomis sąlygomis niekas iš jų nespėdavo užuojautos man, kitiems žydams. Mačiau taip pat akis daugelio lietuvių, į žudynes žiūrėjusių tikrai priešiška, iš jų akių sklindančią panieką ir baisią neapykantos liepsną žudikams.

Niekados nepamiršiu motinos lietuvis Činskienės iš Telšių rajono Vabalų kaimo. Į mano beldimą atvėrusi duris, ji nejuokiomis žengtelėjo atgal, tyliai aiktelėjo ir užsidenę veidą rankomis. O tarp jos pirštų tekėjo ašaros... Įsileido...

Atėjo vakaras. Rausvoje žibalinės lempos, pastatytos ant apverstos puodo, šviesoje žiūrėjau prie stalo sėdintį stambaus sudėjimo vyriškį. Ant stalo garavo didelė lėkštė bulvių su lupyne. Čia pat buvo kita lėkštė – su rūgšiu pienu. Mačiau, kad vyriškis rengiasi vakarieniauti: jo rankose buvo nulupta bulvė. Jis klausiamai pažvelgė į mane, ir netrukus

iš jo burnos išslydo kimus keiksmazodis. Žiūrėjau į jį, su nežmoniškais pastangomis tramdžiau krūtinėje siaubingai besidaužančią vaikišką širdį. Bet tuo pat metu, pagal kažkokius, vos juntamus jo judesius, pagal gyvas, šiltas kibirkštelės jo akyse, jaučiau, kad šis žmogus man nieko blogo nepadarys. "Eik, nusiplauk rankas..." – pasakė jis, o jo nuleista galva liudijo nerimą, kurį jis mėgino slėpti po šia, atrodytu, paprastu, o mano atžvilgiu lemtinga fraze. Mano viduje viskas tirtėjo, bet jaučiau, kad kūnas po truputį atsilpalaiduoja.

Jono Činsko šeima, pasirodusi viskam, mane priėmė prie savo dviejų vaikų, ilgų mėnesių dalydamasi tuo kukliu valgiu, kurį šie žmonės tada turėjo.

Bet atėjo diena, kai Činskas iš kažkur grįžo sujaudintas, sunerimęs, nors stengėsi laikytis ramiai. Užsūrė, po to mane kreivai nužvelgė ir pasakė: "Išėik! Sužinojo, kad tu pas mus!"

Ir vėl aplinkui tylia. Ir vėl jautiesi užgintas šiame svietime, priešiška pasaulyje. Ir vėl veidą braižo miško eglių šakų letenos. Ir eini, nesvarbu kur, kol vėl neatsiduri priešais svetimas duris. Ir atvers jas svetimas žmogus, duos valgyti, o po to (neretai ir abejingai) pasakys: "O dabar išėik!"

Ir vėl neramiai klausaisi žiemos miško triukšmo, sušalusiomis rankomis braukdamas besiritančias ašaras, jausdamas savo pasmerkumą. O miško gilumoje esančios sniegu užverstos sodybos ir teikė vilčių, ir kėlė mirtiną baimę. Peržengęs svetimų namų slenksčius, visiškai atitenki nepažįstamiems žmonėms, kuriems savo atėjimu atneši mirtiną nelaimę.

Pirmą akimirka šeimnininkas būtinai atidžiai pasižiūrės į tavo sustingusį veidą, ir tas sekundes tu pagalvoji apie tai, apie ką jau galvojai daugelį kartų – tavo kančioms tikriausiai atėjo galas...

Tai buvo bausis, nesuprantamas, priešiškas pasaulis, ir tuo baisnesis jis buvo man, nes niekur negalėjau nuo jo pasislėpti.

Būdavo minučių, kai atrodydavo, jog jau visai nustojai bijoti mirties. Gyventi pasidaryt taip sunku ir baisu, kad mirtis jau lipa tau ant kulnų, kad liūdina baigtis jau neišvengiama. Šios vilties tame košmariniame gyvenime minutės buvo tos vilčių akimirkos, kurias tau padovanodavo Žmogus.

Metai bėga – žmonės išeina negrįžtamai. Bet kiek dar liko nežinomų vardų. Daugeliu atvejų mes ir patys kalti dėl to, kad pasaulis taip ir nesužinos visų lietuvių, pademonstravusių tikrąjį kilnumą tuo bausiu metu. Tačiau kol mes gyvi, mūsų pareiga – visados ieškoti ir įamžinti taip brangius žydų tautai lietuvių palaimintųjų vardus.

Ačiū Jums, Lietuvos žmonės, už išgelbėtą mano gyvybę! – Tai viskas, ką galiu pasakyti. Ir jaučiuosi kaltas, kad negaliu žodžiais išreikšti to, ką jaučia mano širdis, kupina didžiulio dėkingumo Jums.

Jechielis Damba
Izraelis

KUN. PAULIUS BYTAUTAS, OFM, Sibiro misionierius, tarp vaikų Novosibirske. Jis aptarnauja milžiniškus Sibiro plotus, kuriuose gyvena įvairių tautybių katalikai, ir dėsto Novosibirsko universitete. Ši nuotrauka paimta iš tarptautinės organizacijos "Kirche in Not" žiniaraščio "Mirror" 1991 m. 2 nr.

KANADOS [VYKIAI]

Ilgos NDP socialistų atostogos

Ontario NDP socialistai su savo vadu Bob Rae provincinio parlamento rinkimus laimėjo 1990 m. rugsėjo 6 d. Tai buvo pirmoji šios partijos pergalė Ontario provincijos istorijoje, pasiekta netikėtu įsitvirtinti spėjusių premjero D. Petersono liberalų išstūmimu iš valdžios. Džiaugsmą sudrumstė augantis ekonominis sulėtėjimas ir liberalų finansų ministerio R. Niksono paliktas biudžetas, pranašavęs finansinę \$23 milijonų liekaną. Ir premjerui Bob Rae, ir jo finansų ministeriui F. Laughrenui greit paaiškėjo, kad tą nedidelį perteklių pakeis didokas \$700 milijonų deficitas.

Pradžioje tas deficitas neatrodė bausis turtingiausiai Kanados provincijai, bet po mėnesio finansų ministeris F. Laughrenas numatomą deficitą padidino iki pustrčio bilijono dolerių. Premjeras Bob Rae turėjo prisipažinti, kad jam nebus galima įgyvendinti rinkiminio vajeis pažadų. Juos teks atidėti vėlesniam laikotarpiui. Tokiose aplinkybėse Ontario parlamentas 1990 m. gruodžio 20 d. pradėjo Kalėdų atostogas, iš kurių parlamentarai posėdžiams buvo suaukšti tik prieš Vėlykas. Ilgos atostogos neišsprendė finansinių problemų.

Biudžetiniai 1990 m. pasibaigė š.m. kovo 31 d. Finansų ministeris F. Laughrenas pranešė, kad deficitui padengti reikės ne dviejų su puse, o trijų bilijonų dolerių. Esą deficitas išaugo dėl gerokai sumažėjusių provincinių mokesčių įplaukų ir padidėjusio nedarbo. Ontario provincija prieš Vėlykas turėjo 260.000 bedarbių, kurių net 196.000 į jų eiles įsijungę paskutiniųjų keturių mėnesių laikotarpyje. Biudžetiniai 1991 m. prasidėjo balandžio 1 d. Premjero Bob Rae socialistinės vyriausybės planus atskleis lig šiol dar nebaigtas ruošti jos finansų ministerio F. Laughreno pirmasis biudžetas. Kalbama, kad deficitas gali būti padidintas iki \$8-10 bilijonų.

Kanados parlamento pirm. J. Fraseris atmetė pačių senatorių 1990 m. birželio mėnesį įvestą ir pasitvirtintą \$153 priedą už kiekvieną posėdyje dalyvautą dieną. Tas priedas suerzino kanadiečius, nes metinė senatoriaus alga dabar yra \$64.000 su \$10.100 papildu, atleistu nuo pajamų mokesčio. Šia išimtimi naudojasi tik Kanados parlamentarai, bet jos neturi kiti kanadiečiai. Tad nenuostabu, kad jiems kilo klausimas, kodėl senatoriams mokama \$64.000 alga ir tas \$10.100 privileginis papildas, jei už posėdyje praleistą dieną dar norima gauti \$153? Negi alga ir papildas nepadengia darbo senate? Parlamento pirm. J. Fraseris priminė senatoriams, kad jų atlyginimą tegali padidinti Kanados vyriausybė atstovų rūmų priimtą pasiūlymu, o ne patys senatoriai savo iniciatyva.

Kvebeko premjero R. Bourasos liberalų vyriausybė paskelbė atlyginimų užsaldymą visiems viešosios tarnybos kvebekiečiams. Atlyginimų didinimo sustabdymas palies 450.000 kvebekiečių, pradedant mokytojais, valdžios tarnautojais, teisėjais, gydytojais ir baigiant provincinio parlamento nariais. Teisinamasi, kad suvaržymus atnešė Kvebeką slepiančios ekonominės problemos.

Atrodo, premjero R. Bourasos padarytam sprendimui įtakos turėjo Kanados finansų ministerio M. Wilsono vasario 26 d. paskelbtas biudžetas įjungta maksimali metinio atlyginimų didinimo 3% riba federacinės valdžios tarnauto-

jams. Dėl jos demonstracijas prieš Kanados ministerio pirm. B. Mulronio vyriausybę jau pradeda organizuoti darbo unių vadai. Ši riba įvesta trejiems metams.

Didesnės opozicijos susilauks Kvebeko premjero R. Bourasos paskelbtas visiškas atlyginimų didinimo sustabdymas. Kvebeko darbo federacijos pirm. L. Labarge jam primena Kvebeko partijos 1985 m. pralaimėjus provincinio parlamento rinkimus. Esą tam pralaimėjimui įtakos turėjo jos vyriausybės įvestas atlyginimų sumažinimas. Premjeras R. Bourassa, parlamento rinkimus laimėjęs 1989 m., turi nemažai laiko iki sekančių rinkimų 1994 m.

Medicinos seserys Ontario ligoninėse priėmė naują dvejų metų sutartį, jas padalinusią į keturias kategorijas pagal tarnybos metus. Darbą pradedančiom naujokėms buvo paliktas ligišiolinis \$32.000 metinis atlyginimas. Medicinos seserims su dvejų metų stažu naujoji sutartis atlyginimą padidino 2,8% iki \$36.000, su penkerių metų stažu – 12,6% iki \$42.000, su devynerių metų ar didesniu stažu – 29,3% iki \$52.000.

Laipsniškas atlyginimo didinimas susilaukė Ontario medicinos seserų pritarimo. Jau nesnės guodžiasi viltimi, kad ir jos po devynerių metų įsijungs į aukščiausią atlyginimą gaunančių eiles. Naująja sutartimi įvedamas \$52.000 atlyginimas šiuo metu yra didžiausias visoje Kanadoje. Jis buvo pasiūlytas beveik 30% dėka. Mat jį iš karto reikėjo padidinti nuo \$40.200 iki \$52.000. Ateityje bus vadovaujamosi normaliu atlyginimų didinimu nuošimčių. V. Kst.

Aukos Kanados lietuvių bendruomenei

KLB krašto valdybos veiklai Vasario 16-tosios proga

Oakvillės apylinkėje surinkta \$3,522. Aukojo: \$500 – M. N. Jonušaicius; \$300 – R. V. Dementavičius; A. Valė; \$275 – J. R. Žiuraitis; \$250 – P. Z. Linkevičius; A. Z. Vaičeliūnai; \$220 – V. A. Pulkauninkas; \$130 – V. Adomonis.

\$100 – F. Arnold, dr. A. S. Kazlauskai, A. Kupitis, B. Liškauskas, H. Lauroby, kun. J. Staškus, H. Vaičeliūnai, J. Vaičeliūnai; \$50 – V. Grabauskas, L. Jakaitis, A. Kuolas, E. Sergautis, J. Vegeilis; \$40 – K. Juodviršis, I. McKenna, V. Zemeckas; \$30 – prel. dr. Pr. Gaida; \$25 – M. Krivickas; \$20 – B. Bagdonas, J. Barzdaitis, J. Klipčius; \$12 – kun. V. Braukyla.

Oakvillės apylinkė kartu su aukomis atsiuntė \$155 KLB solidarumo įnašą.

Windsoro apylinkėje surinkta \$1,555. Aukojo: \$200 – dr. S. Kizis, A. Juškauskas; \$150 – M. Kizis, J. O. Giedriūnas; \$100 – L. Leparskas, S. Naikauskas, Vyt. Barisas; \$70 – Al. Tautkevičius.

\$50 – dr. D. Naikauskienė, Z. Misutaitis, B. Barisas, Ant. Tautkevičius; \$30 – G. Vindašienė; \$25 – T. Gureckas; \$20 – R. Dumčius, kun. K. Simaitis, J. Byrne, Al. Barisas, J. Juknys, A. Liegus, B. Kowbell, B. Kudzmavičius, E. Pakauskienė, V. Pundzius; \$10 – B. Balaišis, M. Byrne, J. Byrne.

Kitos aukos KLB valdybos veiklai: \$100 – Iz. Mališka, J. Venslovaitis, M. Lazdūtis; \$50 – J. Žemaitis, J. Povilauskas; \$25 – H. Gumauskas; \$5 – S. Čeponienė.

Pagalbos Lietuvai vajeis aukos: \$1,000 – J. Arštikaitis, K. Suokaitė, E. B. Gundinski, M. Lazdūtis; \$500 – J. Žemaitis, R. Rožanskas,

M. R. Grinius, A. Bražys (65 m. sukaiktės proga); \$400 – V. Jonynas; \$200 – Br. Molis, Z. Mažonas; \$150 – F. Beržinis.

\$100 – A. Stasevičius, J. Jocas, E. D. Kriškūnai, V. Prasauskas, L. Maziliauskienė, H. Matijošaitis, L. Bartulis, C. Pocius, V. Poškus; \$50 – prel. dr. Pr. Gaida, S. Domeikienė, J. Melnykaitė, V. Aušrotas, O. D. Šiurnos, D. Jonynas, dr. B. Gallie; \$40 – L. Jakaitis; \$25 – A. Žemaitaitis; \$30 – P. A. Volungės a.a. P. Baltakis atminimui; \$20 – J. Andrukaitis.

Sudburio apylinkėje (a. a. Z. Labucko atminimui) aukojo: \$20 – J. A. Bataičiai, L. A. Baltučiai, B. J. Stankai, M. P. Venskai, N. J. Paulaičiai, S. J. Petrenai, A. Staškevičius, J. L. Kulniai, B. Grinius-Kaay, A. A. Rukšiai; \$10 – V. Bružas, S. Kraskevičienė, M. Lapienienė, V. Kriauceliūnas.

Medicininė pagalba a. a. L. Šeškaus atminimui aukojo: \$30 – J. B. Vaidotai.

Thunder Bay apylinkėje surinkta \$600. Aukojo: \$100 – KLB Thunder Bay apylinkės valdyba, P. Stonys; \$50 – H. Paškevičius, J. Danėnas, V. Balčytis, J. Erslavas, A. J. Bagdonas, E. Kuolaitis; \$30 – P. Kajutis; \$20 – J. Simonaitis, T. Kruger; \$10 – P. Bružas, E. G. Bagdonas; \$5 – S. Gimbutis, B. Bagdonas.

KLB krašto valdyba dėkoja už aukas Lietuvai ir jos darbų vykdymai Kanadoje.

● Savo tautiškumą bei žmoniškumą tiksliai suprantas žmogus visuomet yra dviejų tėvynių pilietis – savo ir viso pasaulio.

DR. J. ERETAS

Aukos Tautos fondui

\$1000 – A. Krasauskienė savo vyro a.a. Tado Krasausko atminimui; \$500 – A. Kantvydas; \$200 – J. Šileikis.

\$100 – C. R. Abromonis, V. A. Anskis, F. Barzdžius, B. Jankauskas, V. Jasinevičius, J. Kablys, L. Kirklis, B. Laučys, B. Molis, B. Pakštas, dr. D. S. Paškevičius, M. S. Petrulis, L. Pilipavičius, A. E. Prialauskas, B. Saulėnas, B. J. Sriubiškis, J. Stankus, B. Trukanačiūnas, A. K. Vaidila, B. D. Vaidila, J. B. Vaidotas, P. Vilutis, J. Vitkūnas.

\$50 – J. Aukštakalnis, D. Barzdžius, A. E. Bočkus, V. Bobelis, K. P. Budrevičius, J. Bukšaitis, E. Dubininkas, L. Duda, M. Duliūnas, M. Gečys, M. Girėys, V. T. Gražulis, V. J. Ignaitis, J. Ignatavičius, A. Jankaitis, Jonynienė, A. Kazilis, P. M. Kidavičius, V. Kulnys, J. H. Lasys, A. B. Ledas, V. Montvilas, V. Petraitis, J. Petravičius, J. Pikelis, A. Piragis, V. J. Plečkaitis, A. J. Plioplys, Tėvai pranciškonai, J. Puteris, M. Putrimas, E. Radavičiūtė, M. Railla, K. Raudys, D. T. Renkauskas, B. Saplys, R. Saulėnas, J. V. Šimkus, A. Sprainaitis, B. Stalioraitis, A. Statulevičius, P. Stauskas, A. Stulgys, P. B. Serejimas, A. A. M. Vaidila, V. Vaidotas, S. Vaitekinas, A. Vaitkevičius, J. M. Vaseris, J. K. Vegys, L. G. Vyšniauskas, A. Zalagenas, A. Zarembaite.

\$40 – J. A. Astrauskas, P. Basys, B. Kišonas, J. Morkūnas, A. Pelečikis, V. Šaltmirus, E. K. Šlekys, Z. Tumosa, J. L. Valevičius, M. E. Zabulionis; \$35 – T. Stanulis.

\$30 – R. Bubliauskas, A. Cipliauskas, I. S. Girdžiūskas, I. Kasparavičius, G. Kaulius, J. Kirvaitis, P. Kudreikis, S. Mazlaveckas, S. Petryla, J. Repečka, J. Rimšaitis, J. Staškevičius, J. Jurkus, A. Zalėnas, J. Zenkevičius.

\$25 – P. Adomaitis, H. Adomonis, A. Andriulis, O. Azubalis, M. P.

Besasparis, T. D. Burokas, S. Čepas, P. Jonikas, A. Kalendra, S. E. Markauskas, I. Meiklejohn, J. Mokevičius, A. Morkūnas, J. Pals, J. Pargauskas, O. Ražauskas, J. Rinkūnas, J. J. Rovas, A. Sagevičius, E. Simonavičius, P. Skablauskas, S. Kryževičius, J. Liutkienė, K. Lukošius, V. M. Marcinkevičius, E. Miliauskas, P. Misevičius, Paulionytė, A. Paškevičius, V. Pečiūlis, A. S. Petraitis, J. Petrauskas, S. Povilenskis, M. Povilaitienė, M. Pranaitis, J. Prišas, P. Puidokas, J. A. Ranonis, J. Rugys, V. Ruslys, Fer. Sabaliauskas, P. M. Šostakus, A. Stankus, L. Stasiūnas, H. Sukauskas, O. Tačiliauskas, M. V. Tamulaitis, E. Valeška, S. V. Vaitkus, J. J. Valiulis, J. Zabulionis.

\$10 – J. Augustinavičius, R. P. Batūra, B. Beresnevičius, Aldona Bricky, A. Dromantas, A. Z. Dobila, V. Eizinas, J. Gegužis, O. Govedienė, S. Juškevičius, S. Kalytis, L.P.T., I. Melnykas, Miškinis, P. L. Murauskas, A. Pažerūnas, S. B. Prakapas, J. Radzevičius, V. Radzevičius, R. Radžius, S. Ruibys, A. Rūkas, M. Sepulis, S. Skėma, V. Skrinskas, I. Stasiulis, K. Sukevičius, S. Vaštokas, O. Vilimas, A. Vingevičius.

\$6 – A. Artiukonis; \$5 – R. Beke-
ris, Tutplys, P. Žibūnas; \$2 – I. Kozėris, S. Matusevičiūtė–Gruchalla.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS
REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomos skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaugotąs centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE

Aukos arba palikimus siųskime Tautos fondui:
310 Rathburn Road, Etobicoke, Ont. M9B 2L8

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker
1531 Mosley St., Site 311, Box 79,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ukus, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angėlę Šalvaitę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. (705) 429-2121,
namų tel. (705) 429-6428.

J&L SULIMERSKI and Assoc.
INCOME TAX
Certified Service
2290 Bloor street W.(at Durie) Toronto, 252-4566 (or 769-4558)

KOVOKIME SU GOBŠIA MOKESČIŲ SISTEMA!
Remdamiesi šiuo šūkiu, mes patikriname savo klientų kiekvieną atvejį, žiūrime tikras ir užslėptas galimybes, kaip sumažinti mokesčius jūsų naudai. Tokie situacijos, kaip nuo kuklaus \$28,275 uždarbio, reikia mokėti 42%(!) nuo kiekvieno uždriebto dolerio. Esant sudėtingom mokesčių taisyklėm, kiekvienais metais milijonai mokesčių mokėtojų permoka jau ir taip aukštus mokesčius (atminkite Kanados mokesčių įstaiga nežiūrės, kad jums būtų geriau), bet mūsų TAX-PRO kompiuterinė sistema lengvai apskaičiuos jūsų naudai. Naudodami šią programą, mes garantuojame, kad mūsų mokesčių apskaičiavimai yra naudingi jums ir daromi kaip galima daugiau sumažinti jūsų mokesčius, ir tai atliekama su moraliniu įsipareigojimu.

JEI KLIENTAS NĖRA PATENKINTAS, JOKIO ATLYGINIMO IŠ JO NEIMAM
Savo įstaigoje, 2290 Bloor St. W., mes tuojau galime jums parodyti kompiuterio pagalbą apskaičiavimo rezultatais. Mes **garantuojame**, kad mūsų apskaičiavimai yra šimtaprocentiniai teisingi. Jei klientas nėra pilnai patenkintas, mes grąžiname jam originalius dokumentus ir neimam jokio atlyginimo. Priešingai, mes net siūlome \$20.00 dovanai tam, kuris parodytų kaip geriau užpildyti mokesčių grąžinimo lapus.

VIENKARTINIS ATLYGINIMAS PILNŲ METŲ PATARNAVIMUI
Mūsų atlyginimo dydis remiasi jūsų mokesčių grąžinimo lapų pildymo sudėtingumu ir yra teisingai apskaičiuojamas mūsų kompiuterio. Nežiūrint didelių pakitimų ir pridėtinų mokesčių formos sudėtingumų, praktiškai savo atlyginimą laikome praeitų metų lygyje. Kompiuterio dėka ne tikami mūsų apskaičiavimai yra aukščiausios kokybės (daugiau kaip 20 sąskaitybos kompanijų – "chartered accounting companies" – naudojami mūsų patarnavimui), bet ir atlyginimas yra labai žemas (pvz. paprastų mokesčių lapų užpildymas – \$26.00, statistinių lapų užpildymo vidurkis – tarp \$29.00 ir \$39.00). Be to mes teikiame **AUTOMATIŠKĄ 25% NUOLAIDĄ** jūsų sutuoktiniui(ei).
Atlyginiman taipgi įeina:
● Ištisy metų mokesčių apskaičiavimo pagalba.
● Vienkartinis patarimas pradedant arba parduodant savo verslą.
● Investavimo patarimas, arba
● nuomojimo nuosavybės pajamų patarimas.
● Investuoto pastato nuomojimo pajamų patarimas.
DĖL PLATESNIŲ INFORMACIJŲ SKAMBINKITE tel. 769-4558.

DĖMESIO VERSLININKAI! Atsiminkite, kad verslo nuostoliai yra atimami nuo kitų pajamų šaltinių, tokiu būdu sumažinant jūsų mokesčius arba padidinant mokesčių grąžinimo sumą. Dėka mūsų **"BUSINESS 1"** programos, mes teikiame platų patarnavimą už neįprastai žemą atlyginimą: ● knygvedyboje, ● pajamų ir išlaidų lapuose, ● balanso lapų paruošime.
[staiga atidaryta darbo dienomis nuo 10 v.r. – 19.30 v.v., šeštadieniais nuo 10 v.r. – 16 v.v.]
Norint pasinaudoti predine 10% nuolaida, atneškite šią kuponą ir gaukite 10% apskaičiuoto atlyginimo.

“Mūsų sparnai” dar plazda

ALFONSAS NAKAS

Prieš bene trejus metus lietuvių evangelikų reformatų žurnalui *Mūsų sparnai* rašiau nekrologą, apgaileidamas, kad dėl redaktorių krizės jis sustojo, nes pačiame žurnale buvo taip paskelbta. Visų maloniam nusteibimui 1989 m. gale išėjo naujas numeris, suradus redaktorių Mykolą Zablocką. Laukėm-nesulaukėm 1990-jų birželio numerio. Spaudoje buvo paskelbta, kad serga naujasis redaktorius. Ar jau dabar tikrai pusmetiniam žurnalui bus galas? Ir štai nauja staigmena: 1991 m. sausio gale skaitytuos pasiekė “MS” 65 nr., datuotas 1990 m. gruodžiu.

Po tradicinio pirmo religinio rašinio (ši kartą — “Kalėdų malda”)... už mėnesio po Kalėdų), Hypatia Yčaitė-Petkus aprašo lietuvių ev. reformatų Bažnyčios 1990 m. sinodą, įvykusį rugsėjo 29-30 d.d. Čikagoje. Reportaže graudžiai įdomu tai, kad Čikagos ev. reformatų parapijai tebeadvokauja gen. supt. kun. Stasys Neimanas, sulaukęs 91 metų amžiaus, ir sulaikyti verčia tai, kad sinodas suteikė teisę Eriki Dilytei-Brooks būti jo pagalbininke. Kitoje žurnalo vietoje ji vadinama kunige. Ne tik ji. Kitoje vietoje rašoma ir apie 1990 m. liepos mėnesį Tauragėje įšventintą liuteronų kunigę diakonę Tamarą Kelerytę-Schmidt. Pažymėtina, kad ir E. Dilytė, ir T. Kelerytė yra atitinkamų konfesijų kunigų dukterys. Dėl katalikų kunigų krizės daugiausia kaltinamas celibatas. Bet kur gi ev. reformatai ir ev. liuteronai vyrai, jų pašaukimai?

Nepasirašytų poros pusl. straipsniu sklandžiai išaiškina Lietuvis ev. ref. Bažnyčios santvarka. Tai kuratoriai, kolegiai ir sinodas. Visi trys elementai trumpai aptariami.

Trys straipsniai skirti Biblijos temoms. Pirmuoju prisimenama prieš 400 metų (1590.XI. 27) Jono Bretkūno užbaigta versti Biblija į lietuvių kalbą; antrajame kun. dr. Eugenijus Gerulis rašo apie Bibliją aplamai (*Biblijos biografija*), nušviesdamas jos kilmę, Senojo ir Naujojo Testamentų surašymus, kritikuoja apokrifų įjungimą į katalikų Biblijos laidas; trečiajame straipsnyje teigiama, atsiliepiama apie pastangas išleisti tarpkonfesinę (protestantų ir katalikų) Biblijos laidą.

Įdomūs rašiniai istorinėm temom. Tai prof. dr. Julius Slavėno *Reformacija Lietuvoje ir jos pėdsakai* bei kun. dr. E. Gerulio *Kaizerio valdžioje*. Pirmojo pradžia buvo ankstesniame “MS” numeryje. Objektiviai, suprantamai dėsto protestantizmo Lietuvoje keleto šimtmečių raidą, jo varžybas su katalikais, ypač su jėzuitais, baigdamas priminimu, kad po II Vatikano suvažiavimo katalikai iš protestantų reformų šį tą paėmė.

Antrasis rašinys (“Kaizerio valdžioje”) liečia Lietuvos Tarybos gimimą 1917 m., jos narių tarpusavio nesutarimus, derybas su merdine kaizerio valdžia, Vasario šešioliktosios aktą, Wilhelmo Uracho pasirinkimą Lietuvos karalium Mindaugu II ir nuo jo atsiribojimą. Beveik istoriniai ir dar du rašiniai: Jurgio Jašinsko *Generolas Silvestras Žukauskas* (biografinė apybraiža su apologetiniu atspalviu,ėjusi per kelis “MS” numerius, čia užbaigiama ir Jakkaus Sondos-Sondeckio spalvingų atsiminimų skirsnelis iš 1918-24 m. Labai gaila, tiesiai nedovanotinas “MS” redakcijos pokštas, kad Sondos atsiminimų įdėta tik vienas puslapis ir nė žodžių nepasieškinta kodėl. Velionis autorius spėjo parašyti atsiminimus maždaug iki 1944 m., tik nežinau, ar jie atiteko “MS”, ar kur kitur saugomi. J. Sonda mirė 1989.X.14. Mirė ir Jurgis Jašinskas, ilgametis nuolatinis “MS” bendradarbis (1990. VII.30; šiame numeryje yra jo nekrologas). Tai buvo čia rašančiojo vienas artimiausių draugų, nors susitikti niekada neteko. Turiu kelias dešimtis jo įdomių laiškų. Paskutinis rašytas kelios savaitės prieš mirtį, kai savo dailią žinojo ir ja nesiskundė. Gaila, jo nekrologas beveik visai spaudai pasiskubino parašyti kiti. Šio tauraus, tiesaus, kad ir karštoko būdo plunksnos bičiulio niekada nepamiršiu.

I klausima *Kaip patinka Amerika*, 5 puslapių rašinį atsako viešnia iš Lietuvos, stomatologė (D.D.S.) Nijolė Blaudzienienė. Pastabiai, atvirai, gan teisingai. Išskyrus vieną pastabą, verčiančią turbūt raudonuoti “MS” redaktorius. Pati, kaip sužinoje, ev. reforma- tē, įnikusi girti savo religijos veikėjus, štai kaip įsismagina: “(…) jie (...) pradėjo ir tęsia

Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas V. LANDSBERGIS, lankydamsis Kanadoje 1990 m. pabaigoje, aplankė ir ev. liuteronų Išganytojo šventovę Torontose

‘Mūsų sparnų’, mano nuomone, *geriausio, įdomiausio ir tolerantiškiausio išeivių žurnalo lietuvių kalba, leidimą* (m.p., A.N.). Čia rašančiam “MS” irgi patinka. Jei nepatiktų, neskaityčiau, juoba nerašyčiau jo apžvalgėlių. Bet inteligentel šitaip nuskiesti, aiškiai jokio kito išeivijos žurnalo rankose neturėjus, nesąžininga.

Yra šiame “MS” numeryje daug nekrologų, kronikos žinučių iš religinio ir socialinio ev. reformatų bei liuteronų gyvenimo. Keletas rašinių, turėjusių rasti vietos žurnalo pradžioje ar vidury, įdėti jo gale, matyt, pavėluotai redakcijai pasiekė. Vienas jų yra Vitalijos Norvilienės reportažas iš Kauno, kur liuteronų bažnyčioje laikė pamaldas ev. reformatų 34 m. kunigas, buvęs inžinierius, jos vyras Julius Norvilas.

Ilgame dviejų dalių reportaže A. Balčiauskienė aprašė savo išpūdžius iš apsilankymo pas gerai organizuotus Vengrijos reformatus ir apie didžiulį protestantų seminarą (dalyvavo 5,000 atstovų) Stuttgarte, kurio šūkis buvęs “Stebėkite lauko gėles...” Reportažas atsiųstas irgi iš Lietuvos.

Kultūrinė popietė Lietuvių namuose

Sekmadienį, kovo 24, Toronto Lietuvių namuose prisirinko pilnutėlė apatinė salė žmonių susitikti su akademikais iš Vilniaus ir pasiklausyti prof. dr. Arvydo Matulionio pranešimo apie dabartinę Lietuvos padėtį.

Scenon buvo iškviesti Vilniaus technikos universiteto darbuotojai, kurie šiuo metu lankosi Kanadoje susipažinti su moky-mo procesu, metodais, technika. Tai profesoriai Jonas Duoba — civilinės inžinerijos dekanas; Zenonas Kamaitis — vicerektorius; Juozas Grabys — administracijos vicerektorius ir Pranciškus Juškevičius — universiteto darbuotojas jau dvidešimt metų. Visi pabrėžė rūpestį okupacijos pasekmė — atsilikimą visose srityse, o ypač švietime. Apsilankymai vakaruose atveria akis ir sudaro palankias sąlygas pastebėti, kad būtų galima ką nors pritaikyti savo mokslo įstaigose.

Prof. Arvydas Matulionis mokslus baigė Vilniuje 1969 m., o doktoratą įsigijo sociologijos srityje 1985 metais. Jis yra direktorius filosofijos, sociologijos ir teisės instituto, kuris daro šią sričių mokslinius tyrimus. Prof. Matulionis yra Mokslių akademijos ir Kultūros fondo narys; taip pat stalinizmo aukų tyrimų komisijos narys.

Jo pranešimas palietė visą eilę svarbių klausimų, paremtų socialinių tyrimų rezultatais. Šiuo metu situacija Lietuvoje, o ir aplamai Sovietų Sąjungoje, yra labai komplikota. Ryškiai reiškiasi jėgų santykis — konfrontacija tarp Gorbačiovo ir Jelcino. Demokratinės jėgos remia Jelciną, o konservatyviausios — Gorbačiova. Pastarojo tikrasis veidas išryškėjo paskutiniu metu — jo populiarumas yra labai nukritęs, ir jis gali pavirsti diktatorium, nežiūrint kad jis davė pradžią Rytinės Europos naujai orientacijai. Pabrėžė, kad Gorbačiovas neturi jokios strategijos — manipuliuoja be aiškaus plano ir visą laiką vėluoja. Jo pagrindinis rūpestis — įtvirtinti savo valdžią, o ne rūpintis tautos gerove.

Prof. Matulionis nelaiko Jelcino demokratu. Jam šiuo metu patogiu vaidinti demokrato vaidmenį. Aplamai, Rusijos demokratai nelabai suvokia tautinius klausimus — jie laiko konfederaciją laisve. O sovietinis gyvenimas ir Lietuvos okupacija gyvai įrodo konfederacijos žlugdymo požūrį. Taigi, Jelcino orientacija nėra aiški, bet reikia neužmiršti, kad ir jam rūpi Rusijos imperijos išlaikymas.

Po pranešimo buvo klausimų, į kuriuos profesorius atsakinėjo. Trečias vertingas rašinys iš Lietuvos — apie neseniai atremontuotus Vilniaus Radvilų rūmus, kurie turėjo būti skirti meno galerijai, bet iš kurių didelės dalies dar niekaip neįšikrausto “Sigma” skaičiavimo mašinų tarnybos. Dar skelbiamas gerokai pasenęs (1990. III.2) Kazimiero Valančiaus, TSR religinių reikalų tarnybos pirmininko raštas dėl Bažnyčios turtų sugrąžinimo. Spausdinami du grakštūs Širvėno eilėraščiai. Jie — poezija, ne grafomanija.

Rodos, paminėjau viską, kas svarbiausia. Yra šiek tiek rektūros klaidų, bet ne taip gausiai, kad erzintų. Tik erzinama nuolat pasikartoją dvi taisytnos sąmoningos kalbos klaidos: beveik visur, kur turi būti pateikia, pateikiama, pateiktia; ir kur t.b. sėkmė, pirmą e rašoma be taškelio, *sekmė*. Šios klaidos įvliamos net ir į Lietuvoje rašiusiu raštus, tad aiškiai padarytos mašinėle perrašiusio jo ar jos.

Ir šis “MS” numeris 96 puslapių. Ir šis iliustruotas geros, ryškiomis nuotraukomis, kad ir ne taip gausiai. Red. ir administr. adresas: 5412 N. Clark St., Suite 210, Chicago, IL 60640, USA.

Užsienio atžvilgiu Lietuva neturi per daug vilčių ar iliuzijų. Islandija ir Danija savo nusistatymą pareiškė. O daugiausia svorio turinčios jėgos — JAV ir Vokietija savo sprendimuose neina iki galo.

Pabrėžiama išeivijos veikla, kuri verčia JAV ir Kanadą taipgi ir kitus kraštus reaguoti ir ką nors daryti.

Šiuo metu Lietuvoje, po Kriviniojo sekmadienio, 80% pasisako už Lietuvos nepriklausomybę; 11% už priklausymą konfederacijai, tai daugiausia Rytų Lietuvoje — ir 5% už likimą Sovietų Sąjungoje.

Lenkai nereikia pretenzijų į Lietuvos teritoriją, tuo tarpu faktinė Burokevičiaus partija siūlo kurti lenkų tarybinę respubliką, arba ieško galimybių prijungti Rytų Lietuvą prie Gudijos.

Sovietų Sąjungos referendumas praėjo sifilikavimu, grasinimų ir spriespaudos ženkle, ir skelbiama, kad vienas trečdalis pasisakė už pasilikimą Sovietų Sąjungoje. Tai menko lygio politinis žaidimas.

Kokia orientacija, siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo? *Žingsnis po žingsnio* (tai Brazausko ir Prunskienės taktika), kurią palaiko kaimas ir miestų darbininkija. *Staigus sprendimas* (Landsbergis), už ką pasisako intelektualinė visuomenės dalis.

Konfliktinė krize tarp buvusios vyriausybės ir Aukščiausiosios tarybos pasinaudojo faktinė partija (Jarmalavičius ir Burokevičius), skleidė klaidingą informaciją Lietuvoje bei Sovietų Sąjungoje ir pasikvietė Gorbačiova talkon.

Ką daryti ateityje? *Privatizacija*, kad stabilizuotų ekonomiką. Gynimasis ir kova tikrai tuo atveju, jei vėl bandys terorą ir jėgą.

Bendra situacija yra komplikota ir kelia rūpestį: trūksta profesionalizmo. Mąstysena nepasikeičia nuo vardo ar situacijos pasikeitimo. Gyvenime vyrauja smulkus verslininkai, kurie pirmiausia ieško naudoti sau. Bendra išvada, kad procesas — negrįžtamas, nežiūrint kad buvo ir gal dar bus aukų, ir taip pat galima dar žiauresnė ekonominė blokada.

Profesorius priminė, kad birželio 14 d. sueis 50 metų nuo deportacijų-trėmimų. Ruošiamas papildytas naujas leidinys ir praše visus prisidėti, renkant papildomą medžiagą.

Po pranešimo buvo klausimų, į kuriuos profesorius atsakinėjo.

“Viltis tamsoje”

Dienoraštis Lietuvoje gimusio autoriaus, pergyvenusio žydų tragediją vokiečių okupacijos metais, vėliau tapusio Izraelio valstybės diplomatu

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Gelbėtojų skaičius

Šią nuomonę apie gelbėtojų gausą tenka gana įmanomai pagrįsti. Visų pirma mes čia, tremtyje, tik iš dalies lietuvių gautų informacijų esame sudarę sąrašą iš apie 3.000 žydus gelbėjusių žmonių. Ogi didžioji dauguma gelbėtojų ir jų pavardės žinančių lietuvių yra pasilikę Lietuvoje. Jų niekas tenai, komunistinėje sistemoje, neregistruavo, nes pagaliau apie žydų lietuvių tautos kaltinimus mažai kas ir žinojo. Pasilikusių tenai gelbėtojų galėjo būti mažiausia 5-7 kartus daugiau, negu patekusių į tremtį. Dabar, žinoma, po 45 metų jų didžioji dalis yra išmirusi.

Panašiai atsitiko ir išeivijos lietuvių tarpe. Mes, bent kanadiečiai, apie žydų kaltinimą lietuvių tautos žydzudyste taip pat sužinojome tik po 22 metų (žiūr. “Tėviškės žiburius” 1976.VII.8). Vadinasi, ir tremtyje per tiek laiko galėjo išmirti didoka dalis gelbėtojų, nesgi žydus gelbėjo daugiausia vyresnio amžiaus žmonės.

Be to, dar vienas nenaudingas atvejis mūsų atžvilgiu yra baimė žydų keršto. Baimė todėl, kad jie visuotinai apkaltino žydzudyste inteligentiją, studentiją, moksleiviją, mokytojus, advokatus, karininkus, šaulius, lietuvių batalionus, “Jaunąją Lietuvą”, reguliarią lietuvių kariuomenę, laisvųjų profesijų narius, buvusius policininkus, partizanus, “baltasias grupes”, pagalbinių policiją, grupę vadų ir miestų burmistrų, ūkininkus, darbininkus, visų rūšių prižiūrėtojus, jaunos ir senus ir t.t. Štai žydų Lietuva, kurią jie savo žodžiais ir raštais nuplakė. Tai kas dar liko neapkalintais?!

Čia išvardinti “žydzudžių” sąrašas ar tik nebus sudarytas pagal komunistinių gaivalų sudarytus lietuvių sąrašus jų išvežimui į Sibirą. Prie šių sąrašų sudarymo daugiausia buvo prisidėję Lietuvos žydai komunistai.

Kaip anksčiau minėjau, iš šito baisaus sąrašo galėjo naciams pasiparauti tik mažutis kiekis lietuvių niekadėjų ir kai kurių mūšikių, vokiečių priverstų, jiems talkinti. O kas atsitiko su kitais, pagal šiuos sąrašus žydų neteislingai apkaltintais? Ogi jie bijojo ir dabar bijo, kad nepatektų žydams ant galo liežuviu ir nebūtų tampomi po teismus, kad neprarastų savo sveikatos ir turto. Tik prisimintai Baltųjų rūmų įsteigtoji osininkų komanda, kuri, Amerikos laiminama, siautėja dar ir šiandien.

Man, besidominčiam žydų gelbėtojų klausimu, teko sutikti kai kuriuos policininkus ar kitus minėtame sąrašė išvardintus tautiečius, kurių vienas kitas kartais nurodydavo net po kelerą gelbėtojų bei išgelbėtų žydų, bet prašė neminėti jų pavardžių, nes bijojo žydų keršto.

Netikslī statistika

Atrodo, kad ryšium su savo tendencingomis užmačiomis radikalieji žydai dažnai išdrįsta mūsų patikrintus gelbėtojų ar išgelbėtų žydų skaičius sumažinti dešimčia ar net daugiau kartų. Antai, “Tėviškės žiburiuose” 87.III.3 rašoma: “The Jerusalem Post” sausio mėn. laidoje pateikia statistiką, pagal kurią 144 asmenys Lietuvoje prisidėjo prie žydų gelbėjimo vokiečių okupacijos metais. Ogi mūsų dar nepilnai sudarytame sąrašė gelbėtojų yra užregistruota apie 3000. Taigi tai ne 144. Ogi 3000 padauginę iš 5 ar 7 gautume apytikrų žydų gelbėtojų skaičių.

Be to, “TŽ” 80.V.1 taip pat rašoma, kad Tel Avive leidžiamo rusų kalba žurnalo “Krug” redaktorius G. Mordelis 47 nr. paskelbė, kad lietuviai išgelbėjo 215 žydų, latviai — 50, estai — 5, olandai — 700, prancūzai — 5000. Tai kiek kartų kaltinantieji žydai apsiriko, jeigu išeivijos lietuvių sudarytame sąrašė matyti, kad lietuviai išgelbėjo, pagalbėjo ir bandė išgelbėti 6878 žydus? Nagi, apie 32 kartus.

Kaip mes dėl minėtų motyvų praradome apie 5-7 kartus mažiau užregistruotų gelbėtojų, tai apie tiek pat kartų praradome ir gelbėtų žydų. Betgi ir šis

sąrašas dar nebaigtas ir jis dar padidės. Yra visiškai nesvarbu, ar žydas pilnai išgelbėtas, ar tik pagelbėtas maistu, drabužiu, vaistais, pastoge, ar kitkuo — mirties bausmė vis tiek grėsė visiems gelbėtojams.

Vienam išgelbėti reikėjo šimtų drašulių

Kaip jau esu minėjęs, Gefen'as yra sudaręs, iškreipęs lietuviškus vardus ir pavardes, jas sulenkindamas, surusindamas ar kitaip jas suklaidodamas, bet vis tiek tu pavardžių savininkai yra lietuviai, kurie ji vienaip ar kitaip gelbėjo. Autorius tačiau neapsižiūrėjo, kad paskelbdamas gelbėtojų pavardes, pasitarė nauja lietuviams, o ne žydams. Mat aš ėmiau ir visas tas vieto- ves ir pavardes suskaičiavau ir radau, kad jis apsilankė net 125 ūkiuose. Ogi ūkininkų šeimoms daug gausenės negu miestiečių šeimos. Autorius netoli metų laiko gyveno “Matulevitch” keturių suaugusių asmenų šeimoje. Tačiau kaime esama gausesnų šeimų — 5, 6, 7 asmenų. Jeigu tad skaitytumėm, kad 125 šeimos susidėję tik iš keturių asmenų, tai išeitų, jog Gefen'o gelbėjo 500 žmonių. Žydams, žinoma, toks skaičius nepatiks. Nusileiskime ir sakykime, kad šeimoje buvo tik trys asmenys. Tačiau dar vis tiek gelbėtojų turėjo būti 375 žmonės.

Aš anksčiau savo straipsniuose esu minėjęs 1978 m. “Lietuvos istorijos metraštyje” pateiktus kai kuriuos žydų gelbėjimo faktus, kuriuos dar sykį pakartoju: “Antai M. Sudarą ir jo žmoną slapstė 130 valstiečių, penkių žydų grupė iš Semeliškių slapstė apie 70 valstiečių, Glazmaną su žmona, tėvais ir pažįstamais — 30, Fribergą — 100 valstiečių”. Taigi keturiuose žydų gelbėjimo atvejuose dalyvavo 330 gelbėtojų. Gi pridėjus penktąjį Gefen'o gelbėjimo atvejį, surašime, kad penkiuose gelbėjimo atvejuose dalyvavo 705 žmonės. Kiek tokių ar mažesnių gelbėjimo atvejų iš viso buvo, dėl kiek ankštelių nurodytų motyvų, mes pasakyti negalime. Tačiau jų buvo daug, gal net dešimtys tūkstančių.

Dabar mes “Jerusalem Post” klausiamo, kaip šis žydų laikraštis išdrįso paskelbti, kad visoj Lietuvoj buvo tik 144 žydų gelbėtojai? Tenka atsakyti patiems — matyt, laikraščio redaktorius sėmėsi žinių iš “Yadvashem” netikslių šaltinių.

Vienai ar kitaip, gelbėjamų žydų sąrašė esą užregistruota arti 7000. Taigi ir vėl ne tik 215, kaip “Krug'o” redaktorius G. Mordelis yra savo vedamajame paskelbęs. Tiesa, čia ne visi yra išgelbėti, kaip žydai norėtų. Jų tarpe yra ir tik kuo nors pagelbėti. Įdomu, ar žydai išdrįstų atsakyti į tokį klausimą: jaunos lietuvaitės, susimokiusios ir išdykaudamos įsiverždavo į grįžtančių iš darbo žydų eiles ir savo mokslo draugėms vikriai įteikdavo joms vertingą dovanėlę. Tokių ir panašių pagalbos išdaigų yra buvę nemažai. Būtų labai malonu, jeigu atstirastų vienas kitas žydas, kuris pasisakytų, ar tokie lietuvaiečių užmojai laikytini pagalbos veiksmais, ar ne?

A. KALNIUS

Kaltinami ir gelbėtojai

Be to, ką žydai mano apie savo kaltinimais fiziškai, dvasiškai ir materialiai nualintą senelį Kazimierą Palčiauską? Juk jis mūsų gelbėtojų sąrašuose minimas kaip išgelbėjęs tris žydų šeimas (žiūr. “Drauga” 88.V.6). Negi vyzentalininkai ir osininkai karo nusikaltėliais laiko ir žydų gelbėtojus? Kas jam atsi- lygins už jam padarytą tokią didelę skriaudą? ? ?

Jeigu žydai žino tūkstančius lietuvių karo nusikaltėlių, tai tegul jų sąrašus viešai paskelbia spaudoje ir dargi nurodo, kiek tūkstančių jų nusikaltėlių per paskutiniuosius 50 metų yra surasta ir nubausta. Juk OSI ma- šinos ratai dar ir dabar tebesisuka!

Man peršasi mintis, kad toks radikaliųjų žydų šmeižikiškas išėjimas prieš lietuvių tautą per keliasdešimt metų yra pakenkęs Lietuvos laisvės kovai, ypač Amerikoje. Juk žydai, kaip ir lietuviai, šiuo metu sėdi ant ugnikalnio briaunos. Jiems at- rodo, kad išsiveržusi lava nu- siaubs tikta lietuviuos, o ne žy- dus.

Baigiant

Kai aš savo straipsniuose mi- niu žydus daugiskaitoje, tai ne- reiškia, kad aš juos visus peikiu ar kaltinu, atseit visą žydų tau- tą. Jokiu būdu ne, nes žydų tau- toje esama daug labai gerų žmo- nių, kurių ne vieną aš pažino- jau dar Lietuvoje ir apie ne vie- ną esu girdėjęs gražių atsiliepi- mų ir čia, Torontė. Aš tik nesu- tinku su jų kerštingais užmojais, kaltinant mano tėvynę žydzudys- te. Jie kaltina ne nusikaltėlius, kurių galėjo būti tik viena de- šimtųjų tūkstančių dalis visų Lie- tuvos gyventojų. Tai nesąžiningas žydų išpuolis, kuris, sakyčiau, žemina ne tik lietuvių tautą, bet ir pačių žydų. Esu minėjęs, kad Lietuva buvo okupuota ir netu- rėjo savo vyriausybės, tad ne- buvo kam savo išsišokusių nusi- kaltėlių sudrausminti. Tačiau žydai turi savo Izraelį ir val- džios organus, kurie galėtų savo “rašeivas” ir “liudininkus” su- valdyti — nekalbėk netiesos, ne- šmeižk nekaltos tautos. Bet jų valdžia to nedaro.

Šio straipsnio mintys yra gry- nai mano. Jeigu aš dažnokai iš- tariau “mes”, tai turiu galvoje tik tuos savo tautiečius, kurie man pritaria.

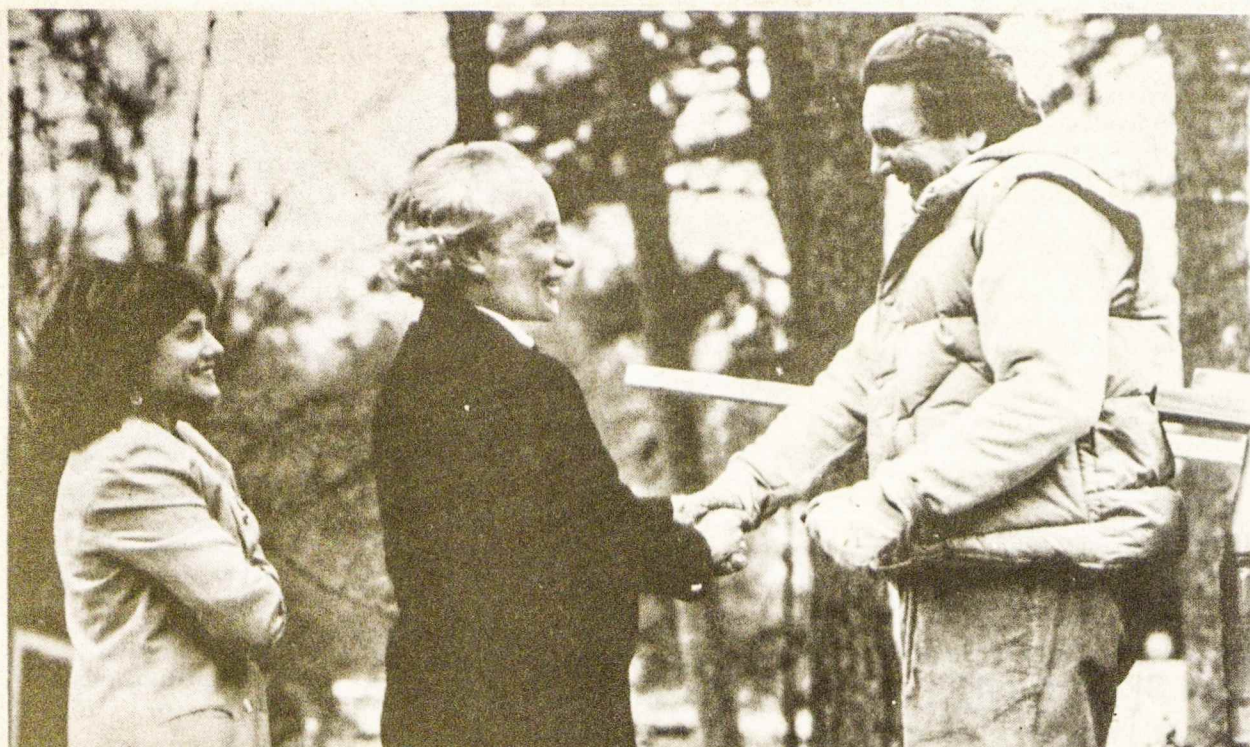
Pagaliau kaip ten bebuvo ir dar tebera, aš vis dėlto nedrįs- čiau būti Aba Gefen'o teisėju. Jis, gelbėdamas savo ir dar ke- lių kitų žydų gyvybę, patyrė daug vargų, pavojų ir kitokių ne- laimų, kurios išbloškia žmogų iš dvasinės pusiausvyros. To- kiais atvejais jis dažnai nežino, ką daro. Todėl tokiais ir pana- šiais atvejais mūsų visų teisėju tebūna Dievas!

Be kita ko aš turiu prisipažinti, kad niekad nebuva, dabar nesu ir niekad nebūsiu antise- mitas. Mano kartais griežtoki pasisakymai yra grynai nukreip- ti tik prieš bet kieno skelbiamą blogį, ne prieš žmogų.

HOPE IN DARKNESS. The Aba Gefen Diaries. Holocaust Library. Translated from the original Hebrew by Ina Friedman. New York, 1989, p. 184).

JAV	AMERICAN EXPORT-IMPORT INC. Chicago, Ill. 60441, U.S.A. Canadian European Export-Import Co. Centrinė įstaiga — 597A Annette St., Toronto, Ont. M6R 2M9 Canada. Tel. (416) 604-4602, FAX (416) 604-7361. 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Canada M6R 2M9 Tel. (416) 534-3860, FAX (416) 533-4910.	
	Siunčiame siuntinius į Ukrainą, Lietuvą, Latviją, Estiją, Gudiją, Moldaviją, Krymą, Leningradą, Maskvą Tikra naujiena — niekad nebuvo taip daroma	
	• Garantuoti žemiausios kainos, siuntinius pristatome į namus — patikimas, patikrintas patarnavimas. • Visos kainos įskaitomos į persiuntimą, gavėjas nieko nemoka. • Siunčiame naujų ar senų drabužių siuntinius, nemažesnius 5 kg ar 12 svarų. • Siunčiame maisto siuntinius — reguliariai ar skubiai, pristatoma per 2-3 savaites. • Persiunčiame pinigų — tiesiog iš rankų ir rankas jūsų norimam asmeniui. • Pasiunčiame gėles. • Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą (\$121.50 trims mėnesiams). • Parduodame automobilius visoje Rusijoje.	
	Esant blogai padėčiai jūsų gimtuose kraštuose, mes mažiname persiuntimo ir patarnavimo kainas JAV, kiek sąlygos leidžia.	
	NAUJOVĖ — UŽ ONTARIO RIBŲ SIUNTIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NEMOKAMAS TEL. 1-800-661-0210 už Ontario ribų. Siųskite į 597A Annette St., Toronto, Ont. M6S 2C3.	
Mūsų patvirtinti prekybininkai		
KANADA	R&R INTERPOSTMIR CO. 1055 Broadway, Buffalo NY 14212 Tel. (716) 894-9880	PIAST ENTERPRISES LTD. 121 Roncesvalles Ave. Toronto, Ontario M6R 2K9 Tel. (416) 531-8786
	UKRAINIAN GIFT SHOP 11758 Mitchell, Hamtramck MI 48212, Detroit Tel. (313) 892-6563	ARKA LONDON 680 Dundas St. E. Tel. (519) 438-5271
	BOMAR INC. 4754 1/2 W. Belmont Ave. Chicago 60641 (ILL) Tel. (312) 736-3136	BIG WIN CENTER 760 Brant St., Burlington, Ontario Tel. (416) 639-7547
	UNIPOL TRAVEL 8831 49th St., Pinellas Park Florida 34656 Tel. (813) 544-8700	KAZAN TRADING CO. 83 Shanley St. Kitchener, Ont. Tel. (519) 743-7653
	UNIVERSAL TRAVEL 4117 Bee Ridge Rd., Sarasota Florida 34233 Tel. (813) 377-9025	SILESIA CO. 37 Hellems Ave., Welland, Ontario Tel. (416) 734-4487

LIETUVIŲ MUZIKOS ŠVENTĖ	
Kad liktum Tu gyvas	
1991 m. gegužės 15-28 d.d.	
15 Trečiadienis	RELIGINĖS MUZIKOS KONCERTAS 10 metų įsigiję TOSHIYUKI PAMALDOS 7:30 v.v. — Šv. M. Marijos R. Pranciškonų bažnyčioje, Brighton pl.
17 Penktadienis	POEZIJOS DIENOS 7:30 v.v. — Jaunimo centras
18 Seštadienis	PREMIJŲ ŠVENTĖ 7:30 v.v. — Jaunimo centras
19 Sekmadienis	OPERA „I LITVANI“ CHICAGO JET OPERA 50 M. SUKAKTA 7 v.v. — Morris H.S. auditorijai
22 Trečiadienis	BALETO KONCERTAS 7:30 v.v. — Morris H.S. auditorijai
24 Penktadienis	OPERA „I LITVANI“ 7:30 v.v. (Adriaus pastatymas) Morris H.S. auditorijai
25 Seštadienis	JAUNIMO SUBŪVIMAS/SOKIAI 7 v.v. — Jaunimo centras
26 Sekmadienis	ISKILMINGOS PAMALDOS 7:30 v.v. — Šv. M. Marijos R. Pranciškonų bažnyčioje 10 v.v. — Liel. Evangel. Liuteronų Tautos bažn., Marquette pl.
26 Sekmadienis	DAINU ŠVENTĖ 7 v.v. — KLINGO UNIVERSITETO PATALAI
26 Sekmadienis	POKYLIAI 7 v.v. — Concordo del Mar restoranas

Vaidas iš amerikiečių filmo "Once Around" (Dar kartą aplink; mat filme automobiliai važiuoja aplink gėlių klombą). Pagrindinį JAV lietuvių vaidmenį atlieka RICHARD DREYFUSS (viduryje). Jis sveikinasi su DANNY AIELLO, vaidinusiu tėvą dukters HOLLY HUNTER (stovi Dreyfuss'o užpakalyje) Nuotr. J. Bridges

Filmas "Once Around" ALGIRDAS GUSTAITIS

Hollywoode pagamintas amerikiečių filmas, plačiai rodomas pasaulyje, kuriame pagrindinis vaidmuo tenka stipraus charakterio lietuviui. Jo vaidmenį atlieka žymusis aktorius Richard Dreyfuss. Mano pokalbis su juo

1991 m. pradžioje didelė amerikiečių filmų bendrovė "Universal Studios" Hollywoode pagamino filmą "Once Around" (Dar kartą aplink), kuriame pagrindinis asmuo yra lietuvis, vadinamas Sam Sharpe. Jį vaidina žinomas filmų artistas Richard Dreyfuss. Filmui rankraštį parašė Malia Scotch Marlo, filmo direktorius – švedas Lasse Hallstrom. Kompozitorius – James Horner, meninis direktorius – Dan Davis ir daugybė kitų svetimačių. Filmuota JAV-bėse.

Malonioje, žavioje aplinkoje atvykusius pasitinka išskirtinų gabumų vyriškis, labai praturtėjęs namų pardavimais. Jis yra lietuvis, jo šeima lietuviška.

Jo stiprus lietuviškas charakteris pasireiškia, kai veda amerikiečių šeimos dukterį, visiems dainuoja lietuviškai, mergaitę lietuvis kunigas krikštija Marijos-Birutės vardais. Kunigas puikia lietuviška tarsena gieda "Marija, Marija". Per vestuves tautiniais lietuvių drabužiais apsirėdęs jaunimas šoka lietuvišką šokį. Filme lietuviškos nuotaikos tiek daug, kad kiekvieną lietuvių ar lietuviškos kilmės asmenį jaudina. Filmas plačiai garsinamas, dabar rodomas įvairiuose kino teatruose.

Kalbuosi su Richard Dreyfuss

Spaudos konferencijoje daug užsienio spaudos atstovų. Dalyvavo minėto filmo pagrindinis artistas Richard Dreyfuss ir pagrindinė artistė Holly Hunter, kuri, filme išsteigusi už lietuvių, visiškai atsiduoda savo vyrui, nusigriebia nuo savo tėvų, kurie ją vertė likti amerikietė, neiti su svetimačiu, išlikti savo šeimoje. Bet ji savo dukrelę krikštija Marija-Birute. Suprantama, ją augins lietuviškoje aplinkoje.

— Kas jus paskatino šiam vaidmeniui?

— Pirmiausia – rankraštis buvo parašytas labai gerai su nuostabiai reta gyvenimiška istorija: kaip pašalietis vyras gali įsibrauti į labai uždarą šeimą, iš esmės pakreipti gyvenimą. Norėjau vaidinti tokį asmenį, stebėti ir įsitikinti, kaip iš tiesų tai gali įvykti, ar iš viso gali toks įžūlus asmuo laimėti.

— Kaip Jums sekėsi mokytis? Ar buvotė geras mokinys? Kokie mokyklinių laikų atsiminimai?

— Buvau pakenčiamas mokinių. Dažnai buvau tinginys (juokiasi). Mokiausi gerai tuos dalykus, kurie man patiko, kitką

stūmiau šalin. Mokykloje buvau malonus jaunuolis. Man nebuvo sunku metai po metų eiti į mokyklą, kol ją baigiau. Vėliau su-tikti bendraklasiai skundėsi, kad jiems buvę sunku, neįdomu, jie vos ištvėrė. Aš ir dabar manau, kad gimnazijoje buvo gerai.

— Ką išmokote gimnazijoje?

— Kaip čia pasakius... Mokiausi apie daug ką. Dabar reikia džiaugtis ką savyje turiu. Aš išugdžiau savyje tai, kas man brangu. Tada domėjausi teatru. Man patiko teatras ir istorija. Tiems dalykams skyriau daug dėmesio. Ir mergaitėms.

— Filme vaidinate vyresnio amžiaus asmenį. Įtikinamai. Ar norėtumėte vaidinti jauną vyrą? Kokį charakterį pasirinktumėte, jei reiktų?

— Ką gi, sekantį kartą norėčiau būti 31 metų jaunuolis, puikiai fiziškai sudėtas, su daug plaukų ant galvos (juokiasi), jū neturi daug). Daug tamsių plaukų, kurie patrauktų mergaites. Filmas duotų 130 milijonų dolerių pelno... vien Amerikoje. Netrukus įsitikinčiau, kad visa tai neteisybė. Man patinka, kai žmonės kalba: "Ar matei tą filmą? Puikus, ar ne?"

— Filmo pradžia yra lėta, neįdomi. Jums pasirodžius, veiksmas pagyvėja, visas tarsi nušvinta, darosi įdomu. Gal dėl to, kad vaidinate lietuvių, puikų lietuvių. Gal esate lietuvis? Bet žmonės sako, kad jūs žydai. Jūs sugėbėte įtikinančiai vaidinti kitos tautybės asmenį taip gerai, kaip tikras lietuvis, gal net geriau. Kaip jūs taip gerai pagavote lietuvišką nuotaiką? (Daugelis užsienio korespondentų ploja, juokiasi. Richard Dreyfuss atsistoja, ploja, lenkiasi manęs link, kviečia su juo pietauti. Angliškai: "Would you come home to dinner with me, please". Aš pakviečiu jį į savo namus. Jis linksmai klausė: "Iš kur jūs esate?" — "Iš Lietuvos". Salėje smagus subruzdymas. Richard Dreyfuss vėl atsistoja, dėkoja savo vardu, norėtų padėkoti Akademijos vardu. Jis tiesia į mane rankas, jas spaudžia, sėdasi.)

— Ar filmai daro įtakos, ypač jaunimui?

— Taip. Filmai gali turėti, dažnai turi didelę įtaką jaunimui. Tėvai turėtų tai atsiminti.

— O kai jūs buvote jaunas?

— Čia jau kas kita... Gyvenime žmonės rizikuoja. Kartais

jaunimas nori prieštarauti. Prisimenu, 1960 metais, kai buvau trylikos metų, mano motina, kuri buvo gera, pasakė, kad ji man dar neleidžianti pamatyti filmo "The Apartment" su Jack Lemmon. "Tikrai?" Ji atsakė, kad tikrai. Tada tykia išėjau pro duris, sėdau ant dviračio ir sugrįžęs pasakiau, kad ką tik mačiau tą filmą. Galvojau, kad aš jau galiu daryti savo sprendimus. Bet tokie atvejai, sakykime, yra išimtys. Šeimoje turi būti tvarka.

— Ar vaidinimu "Once Around" norėjote ką nors įrodyti?

— Ne, bet iš dalies – taip. To aš pats save klausinėdavau, kai pamiršdavau, kad tai filmas. Aš nenoriu, kad filmas mane valdytų, man vadovautų...

— Jau "apvažiavote aplinkui" (šio filmo pavadinimu). Filmas, apie kurį kalbėjome – praeitis. Kokį vaidmenį norėtumėte vaidinti? Ar kad tasai naujas, būsimas filmas darytų pasauliui įtakos, ar kad būtų priimtas daugelio žmonių, ar kad būtų kenksmingas Jums ir Jūsų kraštui?

— Kalbant bendrybėmis – taip, norėčiau vaidinti nepaprastą asmenį, būtent Adolfą Hitlerį. Norėčiau sukurti filmą, kuriame žmonės galėtų vaikščioti ir matyti Hitlerį ne kaip velnią ar baisenybę (pasaulyje daug simbolinių velnių). Ne. Bet kaip žmogų, kuris atsakingas už Antrąjį pasaulinį karą. Tai reiškia, aš norėčiau dalyvauti filme, kuriame Hitleris parodomas kaip asmuo, galintis būti tam tikrais atvejais garbinamas. Tai nelengva. Aš norėčiau tokį vaidinti, bet nenorėčiau, kad mūsų dukters matytų. Kai jos užaugtų, tada pačios nuspręstų – žiūrėti ar ne. Ar priimtina visuomenei? ... Pagalvojau, norėčiau vaidinti labai priešiškišką asmenį, kuris nepakenčia žydų. Ar galėčiau būti teisėju? Norėčiau. Tai mane intriguoja.

Pabaigoje dovanojau Jurgio Gliados knygą apie tai, kaip Sovietų Sąjunga pradėjo uždėti ir veržti bolševikinę virvę ant lietuvių tautos kaklo. Knyga, iš lietuvių kalbos išversta į anglų k., vadinasi "The Agony". Pridėjau lietuviškais mityvais austą juoste. Nuširdžiai dėkoju, pažadėjo perskaityti, džiaugėsi, kad man patiko jo pavaizduotas stipraus charakterio lietuvis filme "Once Around".

Atsiųsta paminėti

Algirdas Julius Greimas, TAU-TOS ATMINTIES BIEŠKANT. Apie dievus ir žmones. Vilnius: Čikaga 1990. Lietuvių mitologijos studijos. Vilniaus universitetui – jo 400 metų sukaktuvių proga. Išleido: "Mokslo leidykla", 232050 Vilnius, žvaigždžių 23; A. Mackaus knygų leidimo fondas, Chicago. Spaudė "Spindulio" spaustuve, 233000 Kaunas, Gedimino 10. Tiražas – 20,000 egz.

Jonas Užpurvis, TRYS KALBINES STUDIJS. Lietuvių Saugu tarmė, upės ir miesto vokiško pavadinimo MEMEL kilmė, Donelaičio "Keturių metų laikų" kūrybos eiga. Mažosios Lietuvos fondo leidinys I. Chicago, IL 1990 m., 264 psl. Paruošė V. Pėteraitis. Viršelis ir žemėlapis – A. Lymanto. Redakcinė komisija: M. Brakas, pirm., A. Lymantas, V. Pėteraitis, B. Račkauskas. Leidinys parašytas vokiečių kalba, įvadas – vokiečių, lietuvių ir anglų kalbomis. Tai mokslinio pobūdžio leidinys. Prie jo pridėtos kasėtės, kurias įkalbėjo Saugu tarmės žinovas – leidinio autorius Jonas Užpurvis.

Lietuvos grafikos paroda Toronte

EDITA NAZARAITĖ

Š.m. kovo mėnesį Toronto lietuviams buvo puiki proga susipažinti su šiuolaikiniu Lietuvos menu. Kovo 15-16 d.d. Toronto Lietuvių namuose ir Prisikėlimo parapijos salėje vyko lietuviškų filmų festivalis "Už nepriklausomą Lietuvą". Jo metu buvo rodomi naujausi dokumentiniai ir vaizdiniai filmai, tarptautinių festivalių pažymėti apdovanojimai.

Kovo 16-17 d.d. Toronto Lietuvių namuose taip pat vyko Lietuvos grafikos ir tautodailės darbų paroda.

Šią dailės parodą surengė energingas Lietuvos grafiku propaguotojas, kanadietis dailininkas Jurgis Račkus, kuris palaiko tiesioginius ryšius su Lietuvos dailininkų sąjunga.

Beje, šių darbų parodą vasario mėnesį dail. J. Račkus rodė ir Mississaugos "Civic Centre" galerijoje platesnei kanadiečių visuomenei. Ten pat jis buvo surengęs žinomos grafikos Danutės Jonkaitytės personalinę grafikos darbų parodą. Reikia pridurti, kad Lietuvos dailininkų kūrybą J. Račkus kanadiečiams rodo jau nuo 1969 m. Privačioje dailės galerijoje "Picture Loan" jis pirmą kartą parodė Lietuvos grafiką. Šiuo metu dail. J. Račkus Lietuvos dailininkams ieško rinkos komercinėse Kanados galerijose.

Toronto Lietuvių namuose surengtoji paroda nedidele apimtimi, nelabai gausi dalyvių skaičiumi, glaustai ir taikliai atspindėjo grafikos raidą Lietuvoje.

Buvo rodomi vyresniųjų Lietuvos grafikų lakštai – J. Kuzminskio lino raizgins "Kaimiečio daina", A. Skirutytes ta pačia technika atlikti raizginiai "Bočių giesmė", "Vilnius", sukurti dar 1967 m., A. Makūnaitės "Subatos vakarėly". Visi šių kūrėjų paveikslai gana tra-

diciški, nenutolę nuo tautodailės.

Vidurinei kartai atstovavo K. Ramono spalvotos serigrafijos "Senoji Vilniaus kampeilis", ciklas "Siena", taip pat J. Švažo ofortai "Piršlio teismas", R. Valiūnienės ofortai "Tamsus kiemas", "Mokykla". Tai senojo Vilniaus vaizdai.

Žymiai daugiau polėkio ir kūrybiškumo jaunesniųjų grafikų kūryboje; jos daugiausia ir rodyta parodoje. Jų grafikos lakštai atrodytų visai moderniškai šiuolaikinės amerikiečių grafikos kontekste.

Dinamiškas ir nuotaikingas G. Šlektavičiaus spalvotas lino raizgins "Sidabrinės versmės", meistriškai atliktas ir įdomiai sukomponuotas B. Stančikaitės ofortas "Aukuras".

Patrauklus jaunos grafikos V. Kalinauskaitės ofortas "Vaizdeliai", primenantis lengvo piešinio vaikiškas iliustracijas.

Dail. I. Daukšaitės-Guobienės paspalvintas, didelio formato ofortas pasižymi intelektualia plastine mąstysena, ritmo pajautimu, formos nūdienišku.

Grafikas G. Pranskūnas parodoje pasireiškė keturiais gana didelio formato ofortais, kurie patraukė parodos lankytojų dėmesį. Lakštai "Poeto giesmė", "Čiauskutės", "Troškulis" komponuojami iš žmonių figūrų, derinant jas su dramiška, iškalbinga technine faktūra. Peizažai iš ciklo "Vilnius, nr. 17", šalia katedros įkomponuoti fantastiniai motyvai atgaivina kitų dailininkų jau smarkokai išsemtą senojo Vilniaus peizažų temą. Visi G. Pranskūno darbai pasižymi lakia vaizduote ir atlikimo preciziškumu.

Džiugu, kad Lietuvoje kuriamos meno vertybės vis dažniau parodomos Vakaruose. Tokių parodų reikia tikėtis ir daugiau.

Pianistės iš Lietuvos – JOLANTA VAIČYTĖ ir VITALIJA PAULAUŠKAITĖ, koncertavusios Toronto lietuvių Prisikėlimo parapijos salėje per metinę vakarinę 1991.III.17 Nuotr. St. Dabkaus

SOFIJA ŠVIESAITĖ

Mano Lietuva

Tu penkiasdešimt metų išstovėjai
Prie akmeninio stulpo prižiūrė,
Vieni viena, be priekaišto kentėjai,
Galva erškėčių vainiku puosta.

Matei kaip Tavo šventą žemę siaubė,
Perkūnai, vėtrės, griuvo ažuolai –
Kaip dangų maldė vakarai suklupę,
Smūtkeliai virto, dūsavo šilai.

Jautei kaip skausmo peiliai širdį varstė,
Tremiant vaikus į sibirų plačius...
Kur tūkstančiai jų kaulėlius išbarstė,
Svetima žemė slegia jų pečius.

Pro amžių išalą dejonės girdis:
– Ateik, Tėvyne, gelbėk, žustam mes!...
Taip slinko laikas, alpo jaunos širdys
Ir skendo metai į kančių gelmes...

Tave nuplakė žvėrys, piktadariai,
Šaukė – ant kryžiaus, tik ant kryžiaus ją!...
Kraujuos paskendus – sumušti jie varė,
Golgotoj laukė budelių gauja...

Jie ištiesė Tavas rankas ir kojas,
Beširdžiai skrodė aštriom vinimis.
Tėvyne brangi, Tu viena aukojies,
Sopulio našta keli už mumis!

Kai šventą širdį vėrė kalavijas,
Iš jos ištryško kraujas ir vanduo –
Po Tavo Kryžium alpo trys Marijos
Ir mano žemė – motina – sesuo.

Velykų šventą rytą Kristus kėlės,
Su kryžiaus ženklų plazda vėliava –
Virš bokštų plėvėsuoja laisvės gėlės
Iš kapo kėlės mūsų LIETUVA!
Mažeikiai, 1990. III.16

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dr. Mildos Budrienės "Amerikos lietuvių gydytojų vardiną (Lithuanian-American Medical Directory)", apimantį 1884-1984 m., netrukus Čikagoje išleis Lietuvos istorijos tyrimo ir studijų centras su jam priklausančių lietuvių medicinos muziejumi. Jį įsteigė ir jam vadovauja dr. Milda Budrienė.

Romo Kezio 1966 m. Niujorke suorganizuotai radijo valandai "Laisvės žibury" kovo 20 d. sukaiko dvidešimt penkeri metai. Sidabrinės sukakties minėjimą balandžio 20-21 d.d. Bruklne surengs specialus komitetas, kurio garbės pirmininku yra pakviestas ilgametis "LŽ" darbuotojas ir rėmėjas Antanas Diržys. Pagrindinė minėjimo dalis balandžio 20, šeštadienį, įvyks didžiojoje Kultūros židinio salėje. Jon yra įtrauktas "Laisvės žiburio" radijo programos organizatorių ir darbuotojų pagerbimas, iš Klivlando su vadovu Gedimynu Purliu atvykstančio M. K. Čiurlionio ansamblio koncertas, šokiai ir vaišės. Balandžio 21, sekmadienį, padėkos Mišias Apreiškimo parapijos bažnyčioje atnašaus ir pamokslą skaitys kun. Stasys Raila, religinės temomis išsijungiantis ir "Laisvės žiburio" programą. Po Mišių trumpu pobūviu parapijos salėje bus atsisveikinta su Klivlandan grįžtančiais čiurlioniečiais.

Čikagos universiteto prof. dr. Antano J. Van Reenano (Adomėno) doktorato disertaciją "Lithuanian diaspora: Koenigsberg to Chicago" ("Lietuvių išsklaidymas nuo Karaliaučiaus iki Čikagos") išleido University Press of America, 4720 Boston Way, Lanham, Maryland 20706, USA. Knygos kaina – \$46.75. Autorius savo doktorato studijoje nagrinėja lietuvių tautiškumo sampratą, jo susidūrimą su pagrindiniais JAV tautiškumo principais. Studija, pradedama lietuvių tautiškumo šaknimis XIX š., apima pirmąją lietuvių imigrantų bangą 1867-1914 m. ir antrąją išėmų bangą 1948-1952. Autorius pabrėžia, kad antrąją bangą sudarė ne ekonominiai imigrantai, o išsilavinę išeiviai, gyvenę vilimi vėl girti tėvynėn, kur liko jų šaknys. Knyga turi šešis skyrius: "Senoji pasaulio šaknis", "Lietuvių bendruomenė Čikagoje", "Išeiviai – ne imigrantai", "Kultūrinės institucijos asimiliacijos atsparumui", "Katalikiškas sutapatinimas", "Lietuvių išsijungimas organizuotą politinę veiklą".

Archeologės dr. Marijos Alseikaitės-Gimbutienės amžiaus septyniadesimtmečio Los Angeles ir apylinkių lietuvių paminėjo vasario 10 d. Tautiniuose namuose. Sukaktuvinėk sveikino Lietuvos garbės konsulas Vytautas Čekauskas, Gražina Sirutienė, Bronys Raila, Vitalis Žukauskas ir Alė Rūta. Koncertinę programą dalį atliko smuikininkė Danutė Griševičienė su pianiste Raimonda Apeikyte. Dr. M. Gimbutienė, tarusi padėkos žodį, dalijosi savo nueito kelio svarbiausių posūkių atsiminimais. Ji yra gimusi Vilniuje, "Aušros" mergaičių gimnaziją baigusi Kaune 1938 m., Lietuvos proistorės, lietuvių kalbos ir literatūros studijas – Vilniaus universitete 1942 m. Europos archeologiją, tautotyrą, religijų istoriją sukaktuvinėk studijavo pokarinės V. Vokietijos Tiubingeno universitete, doktoratą išgimdama 1946 m. Atvykusi į JAV, įjungė į tyrimų darbą Harvardo universitetą, bet didžiausius savo pėdsakus paliko Kalifornijos universitete Los Angeles kaip Europos archeologijos, baltų ir slavų mitologijos, baltų kalbų ir kultūrų profesorė, muziejaus organizatorė ir proistorės skyriaus kuratorė, jame įrengusi lietuvių liaudies meno skyrį. Prof. dr. M. Gimbutienė yra dalyvavusi archeologiniuose kasėjimuose Balkanų šalyse, parašiusi platus pripažinimo susilaukusių veikalų – "Laidosena Lietuvoje priešistoriniais laikais" (1946), "Mūsų protėvių pažiūros ir mirtį ir sielą" (1947), "Rytprūsių ir V. Lietuvos priešistorinės kultūros apžvalga" (1948), "Rytų Europos priešistorė" (1956), "Senovinis simbolizmas lietuvių liaudies mene" (1958), "Baltai" (1963), "Žalvario amžiaus kultūros Vidurio ir Rytų Europoje" (1965), "Slavai" (1971), "Senovės Europos dievai ir deivės nuo 7000 iki 3500 metų prieš Kristų" (1974), "Baltai priešistoriniais laikais" (1974). Sukaktuvinėk pagerbtuvėms vadovavo Vytautas Plukas.

Vytauto Didžiojo karo muziejus surengė kauniečiams ir jų svečiams įdomią parodą "Finansai ir kreditai nepriklausomoje Lietuvoje". Naujųjų 1991 m. išvakarėse atidarytai parodai buvo sukelkti dokumentai, vertybiniai popieriai, buhalterinės knygos ir nuotraukos, lankytojus supažindinančios su gerai veikusia tvarkinga finansų ir kredito sistema prieškarinėje Lietuvoje.

Kauno dramos teatras veiklos septyniadesimtmečio proga buvo pasveikintas tradiciniame Lietuvos teatrų festivalyje, kurį šįkart kažkodėl užmiršo teatro kritikai. Iš devynių festivalin įjungtų spektaklių nė vienas nesusilaukė jų aptarties. Vertintojų komisija, vadovaujama teatrologės Elenos Bundzaitės, tris premijas paskyrė: Kauno dramos teatrui už Aušros Marijos Sluckaitės-Jurašienės "Smėlio klavirų" spektaklį, paruoštą rež. Jono Jurašo, Vilniaus mažojo teatro aktorei Eglei Gabrėnaitėi už Ranecskajos vaidmenį A. Čechovo "Vyšnių sodą" ir Vilniaus dramos teatro aktorui Sauliui Sipariui už Kitiello vaidmenį J. Sobolio "Gėtė".

Žymiosios archeologės prof. dr. Rimutės Rimantienės amžiaus septyniadesimtmetis paminėtas Lietuvos istorijos ir etnografijos muziejų Vilniuje surengta paroda "Baltiško ornamentu beieškant". Jai buvo sutelkti archeologiniai radiniai ir raizybos medinės vapsrės, trumpais komentarais bandant atskleisti puosmeninių ženklų prasmę. Nusikundžiama, kad Lietuva beveik neturi ornamentikos tyrinėtojų. Sukaktuvinėk yra tyrusi Eigulį, Žemųjų Kanūkių, Ežerono, Dubičių, Netiesų, Maksimonių, Šarnėles, Šventosios, Nidos akmenis ir žalvario amžiaus gyvenvietes. Prof. dr. R. Rimantienė parašė vertingas knygas – "Lietuvos paleolitas ir mezolitas" (1971), "Pirmieji Lietuvos gyventojai" (1972), "Šventoji" (1979-80), "Akmenis amžiaus Lietuvoje" (1984).

Politinės satyros vakarą "Pirmyn į komunizmą" sausio 28 d. Menininkų namuose surengė Lietuvos rašytojų sąjungos Klaipėdos skyrius, vadovaudamasis mintimi, kad satyra yra taiklesnė ir greitesnė už aklas sovietų parasiutininkų kulkas. Programa kandžiais žodžiais sovietiniam komunizmui pradėjo klaipėdiečiai satyrininkai K. Kaukas, J. Kantautas, R. Černiauskas, E. Pocius ir J. Šikšnelis. Lietuvon atklydusio maskvinio komunizmo "gerųjų dienų" dainomis ir satyriniais tekstais klaipėdiečius juokino dramos teatro aktorai N. Sabutytė ir A. Šimanskis. Tada prasidėjo viešos politinių anekdotų varžybos, į kurias įsijungė scenon su savo "kūryba" ateinantys žiurovai, atsakinėję ir vakaro vadovų klausimus. Vertintojai jiems išteikė pažymėjimus prizams gauti, bet juos tebus galima atsiimti iš šio satyros vakarų nuplakto komunizmo.

Chorinio meno švente tapo Rygos universitete surengtas pirmasis Baltijos šalių radijo chorų festivalis, kurį įsijungė Latvijos, Lietuvos, Estijos, Suomijos ir Švedijos chorai. Lietuvos radijo chorui, nepripačiusiam prie didelių šalių su gera akustika, vadovavo Alfonsas Vildžiūnas. Vilniečiai buvo šiltai sutikti, nors jautėsi esą silpnai už kitus. Veiklos penkiasdešimtmetį švenčiantis Latvijos radijo Teodoro Kalninio choras su savo vadovais Juriu Klavinu ir Sigvardu Klava buvo paruošęs pus-trėčios valandos trukusią ir galingą skambėjusią programą. Tomo Kapteno diriguojamam Estijos radijo kameriniam chorui būdingas lyriškas klasikinis dainų atlikimas. Suomijos radijo choras, vadovaujamas Eriko Olofso Söderströmio, klausytojus žavėjo virtuoziskai atlikta japonų kompozitoriaus Toro Takemiteu daina "Vėjo žirgas" ir vos pastebimai savo dirigento rankos krustelėjimais. Švedijos radijo kamerinis choras ir jo vadovas Gustavas Šekstas su pasaulinio garso meno šėdėvais jau yra aplankę didžiulius Europos miestus. Rygos universiteto salėje švedai jautėsi kaip namie ir susilaukė daugiausia plojimų. Festivalis buvo baigtas visų penkių chorų koncertu, kuriam pritarė Latvijos valstybinis orkestras, diriguojamas vilniečio Gintaro Rinkevičiaus. Baltijos šalių radijo chorų festivalis taps tradiciniu ir bus rengiamas kas dveji metai vis kitoje šalyje. Į sekančios festivalius žada įsijungti Norvegijos ir Danijos radijo chorai.

V. Kst.

ALGIRDAS GUSTAITIS įteikia filmų aktoriui RICHARD DREYFUSS Jurgio Gliados anglų kalba knygą "The Agony" ir tautinę juostelę. Richard Dreyfuss amerikiečių filmo "Once Around" puikiai vaidina ryžtingą Amerikos lietuvių Nuotr. Hollywood Foreign Press Association

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	9 1/4 %
180-185 d. term. ind.	9 1/4 %
1 metų term. indėlius	8 1/2 %
2 metų term. indėlius	8 1/4 %
3 metų term. indėlius	9 %
1 metų GIC-met. palūk. ..	9 1/2 %
2 metų GIC-met. palūk. ..	9 3/4 %
3 metų GIC-met. palūk. ..	10 %
1 metų GIC-mėn. palūk.	9 %
RRSP, RRIF ir OHOSP ...	9 %
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	9 1/2 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	9 3/4 %
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	10 %
Taupomąją sąskaitą	8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	8 1/4 %
Kasd. pal. čekių sąsk.	5 3/4 %

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nelname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 48 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	12 1/2 %
Sutarties paskolas nuo	12 1/2 %
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	11 %
2 metų	11 %
3 metų	11 1/4 %
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	11 %

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėru, čekių ir taupymo sąskaitose.

Vadovai, sėkmingai pravedę 41-jų ŠALFAS-gos pirmenybių slidinėjimo varžybas Loretto, Ontario, 1991 m. vasario 23 d. Pirmoje eilėje iš kairės: Rimas Kuliavinskas (ŠALFAS-gos slidinėjimo vadovas ir Toronto "Jungtis" klubo pirmininkas), Ramunė Stravinskaitė; antroje eilėje: Edis Bubulis, Judita Melnykaitė, Lina Kuliavienė, Audra ir Dana Danaitytės ir Audrius Šileika

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Padrikos mintys

Su nuostaba perskaičiau V. Grybausko ŠALFAS sąjungos metinio suvažiavimo Klivlande aprašymus su priedais ("Draugas" 1990 m. lapkričio 30 d. ir "Pasaulio lietuvis" sausio 1/245). Žinant jo žemaitišką temperamentą bei pasireiškusių anksčiau karštų išpuolių spaudoje (pirmoji krepšinio išvyka į Lietuvą 1967 m., išvykos Europon įvertinimas 1973 m. ir kt.), gal ir nederėtų per daug stebėtis šiais aprašymais, juoba, kad Vytauto nuopelnai išeivijos sportui ir jo veiklai yra nepaprastai dideli ir reikšmingi. Vargu ar rasime kitą tokį buvusį iškilų sportininką, kuris didelę savo gyvenimo dalį skyrė ir tebeskiria lietuviško sporto ugdymui. Tačiau nei amžius, nei užtarnauti nuopelnai dar neduoda teisės jaunesniui Kanados lietuvių sporto vadovus spaudoje ikonekti už jų tariamą neatliktus darbus.

Skaudu, kad sąjungos metiniame suvažiavime einamieji reikalai ir įvairios sportinės problemos, kurios ypač šiuo metu, besikeičiant mūsų sportinei struktūrai, yra sąjungai gyvybiškai svarbios, buvo prabėgusios paskubomis. Tai konstatuoja ir aprašymų autorius. Visas suvažiavimo dėmesys buvo sutelktas į šią vasarą vyksiančias IV-sias PLS žaidynes Lietuvoje. Savime aišku, kad šios žaidynės yra svarbus ir didelės reikšmės įvykis tiek Lietuvos, tiek ir išeivijos sportininkams gyvenime. Labai svarbu, kad kuo didesnis sportininkų skaičius iš viso pasaulio jose dalyvautų. Tai lietuviško sporto demonstracija, drauge parodanti pasauliui visų Lietuvos ir užsienio lietuvių sportininkų tvirtą pasisakymą už nepriklausomą Lietuvą.

Iš JAV išvykos komiteto pranešimo suvažiavimui aiškėja, kad Lietuva žaidynėms sparčiai ruošiasi. Sudaryti žaidynių komitetai intensyviai dirba. Į rengimo komitetus įeina vyriausybės nariai, miestų burmistrai ir atsakingi visuomenės veikėjai. Stebina nepaprasta šventės apimtis ir rodomas didelis entuziazmas kiek galima tinkamiau šią šventę atšvęsti. Taip pat pastebima, kad Lietuva laukia sportininkų ir svečių iš užsienio ir tikisi svečiai juos priimti. Iš gautų informacijų matome, kaip plačiai ir rimtai Lietuva ruošiasi šioms žaidynėms. JAV išvykos komiteto vardu V. Grybauskas praneša apie jų darbus. Komitetas palaiko nuolatinius ryšius su Lietuvos žaidynių rengimo komitetu, informuoja sporto klubus ir pavienius sportininkus apie būsimų žaidynių potvarkius bei pasiruošimų eigą. Taipogi pradeda sportininkų registraciją. Klubams savo nuožūra paliekama pasirūpinti kelionės dokumentais, bilietais ir finansais. Kanados išvykos ir IV-sias PLS žaidynės komiteto vardu kalbėjo pirm. R. Sonda. Jo ir kitų Kanados komiteto narių pasisakymams V. Gry-

bauskas ir skiria savo straipsniuose daugiausia reikšmės ir vietos. R. Sonda savo pranešime paabejojo, ar yra tikslinga Lietuvoje rengti žaidynes, nes susiduriama su daug klūčių ir neaiškumų.

Lengva suukti "valio" visi važiuojam, bet kelionei rimtai pasiruošti, sutelkti milžiniškas pinigų sumas ir parūpinti tinkamus vadovus nėra paprastas uždavinys. Visa tai svarstant, komiteto posėdžiuose iškilo daug klausimų, į kuriuos atsakymus rasti jie tikėjosi suvažiavime. Norėdamas pirmininką dar papildyti ir žaidynių klausimą labiau užakcentuoti, Audrius Šileika pareiškė, jog paskutiniame posėdyje buvo iškelta mintis dėl sunkių sąlygų IV-se žaidynėms visai nedalyvauti. Tačiau šios minties komitetas atsisakė, tikėdamas neaiškumus išsiaiškinti suvažiavime.

Kanadiečių atstovų pasisakymai, pasak V. Grybausko, sukėlė salęje "audrą", kuri suvažiavimo dalyvių "pritrenkė be žado", o JAV išvykos komiteto pirm. V. Adamkus net "pabalo". Sunkiai suprantamas toks jautrus, gal kiek perdėtas, suvažiavimo dalyvių reagavimas. Juk visiems organizuoti kelionę nelengva, atsiranda įvairiausių neaiškumų, finansinių problemų, juoba, kad ir padėtis šiuo metu Lietuvoje yra labai rimta ir neaiški. Taigi atviras ir nuoseklus problemų išsiaiškinimas, o ne jausinimai išsišokimais, yra pilnai suprantamas. Po pietų pertraukos suvažiavime įtampa atslūgo, ir visi bendrai sutarė žaidynėms dalyvauti. Žodžiu, iš didelio debeso nedaug tenulijo.

Viskas labai neįtikėtina ir keistai skamba V. Grybausko kaltinimuose Kanados sporto vadovams, kurie drauge yra ir Kanados išvykos komiteto nariai. Juk tas komitetas informuoja sporto klubus apie būsimas žaidynes, turėjo eilę posėdžių, susirinko su kelionių agentūromis ir skelbė spaudoje žaidynių informaciją, kiek jos gavo iš Lietuvos. Abejoju, ar juos galima kaltinti neveikumu, juoba, kad ir JAV komitetas ne ką daugiau yra atlikęs. Tvirtinimas, kad kanadiečiai vadovai be abejonės sąmoningai stabdė sąjungos veiklą, yra jūžulis ir įžeidžiantis. Pirmiausia, tai yra aiški netiesia ir kažkoks noras įgelti, o antra, kad Kanados sporto vadovai yra lietuviškojo sporto sabotuotojai, neišlaiko jokios kritikos. Minimali sporto vadovų palyginti dar neseniai yra įsijungę į lietuvišką sportinę veiklą, vadovauja pajėgiausiems Toronto sporto klubams, aktyviai reikiiasi visuose Š. Amerikos sportiniuose renginiuose ir stengiasi atgaivinti pašlijusį Kanados lietuvių sportinį judėjimą. Jų dėka buvo įtrauktos ir mūsų veiklą naujos sporto šakos ir sustiprintos seniau kultivuojamos. Mes turime jų užmojų remti, juos skatinti ir jiems padėti, užuot rašę padrikas mintis, kurios, išskyrus bereikalingą triukšmą, jokios naudos neduoda.

J. Gustaitis

Slidinėjimo varžybos

ŠALFAS-gos 41-jų metinių žaidynių slidinėjimo varžybos buvo prarastos 1991 m. vasario 23 d. Loretto slidinėjimo vietovėje Loretto, Ont. Jose dalyvavo rekordinis skaičius slidininkų, net 86. Daugumą sudarė Toronto ir apylinkių nuo 9 iki 70 metų amžiaus slidininkai. Buvo atvykę iš Bostono, Klivlando, Detroito ir kitų JAV vietovių. Varžytasi įvairiose amžiaus grupėse, didžiajame slalome ir slalome. Varžybas pravedė Toronto "Jungtis" klubo darbuotojai, vadovaujant klubo pirmininkui Rimui Kuliavai. Apie varžybų laimėtojus kita proga.

Balys Savickas, torontiešis, ŠALFAS-gos šaudymo sekcijos vadovas, viešėjo Lietuvoje ir derino IV-jų PLS žaidynių, šaudymo pirmenybių pravedimą. Šiuo metu grįžęs pareiškė, kad Lietuva laukia išeivijos sportininkų ir labai intensyviai vykdo pasiruošimo darbus.

Skautų veikla

• Balandžio 21 d. Lietuvos kankinių šventovėje "Rambynas" ir "Satrijos" turtai švęs pasaulio skautų-čių globėjo šv. Jurgio šventę ir savo 40 veiklos metų sukaktį. Dalyvausime 11 v.r. Mišiose organizuotai. Po Mišių naujoje Parodų salėje – iškilminga sueiga.

• Kaziuko mugės aprašyme per apsirinkimą buvo praleistos šios taktinės: Dana Vanagienė, Rūta Žilinskienė ir Gina Draudvilaitė-Thorn. M.

• Kaziuko mugė Klivlande įvyko kovo 17 d. V.s. S. Gedgaudienės pakviestos, mugėje dalyvavo Lietuvos seserijos vyriausioji skautininkė A. Dvorenkienė ir garbės gnyneja K. Jurskienė. Gavę pakvietimą, šiame retesniame suėjime Torontui atstovavo S. S. Kuzmas ir j.v.s. B. Stundžia. Torontiešiai, aplankę skautininkus Vladą ir Albiną Petukauskus, jų globėjami, nuvyko į parapijos salę. Sueiga gražiai pravedė buvusio torontietės s. I. Giedrienės. Lietuvos vyriausioji skautininkė padarė pranešimą. Trūksta uniformų bei kakraiščių, nėra lengva su patalpomis, neužtenka stovyklinio inventoriaus, palapinių, miegmaišių. Buvusios LS sąjungos štabo patalpos Kaune, Nepriklausomybės aikštėje, beveik atgaautos. Neprik. Lietuvos jūrų skautių pradininkė K. Chmeliauskaitė-Jurskienė pasakojo apie pasitaikancius skautų veiklę užpildinėjimus Klaidėdoje. Kitą dieną v.s. J. Budrienė viešioms surengė vaišes, kurių metu buvo progos daugiau pasikalbėti.

B. Stundžia

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIU" numerata oro paštu – 100 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Turner & Porter
laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

PER CHAPL 2180 Torontario St., 279-7443

RONCESVALLES CHAPL 436 Roncesvalles Ave.

533-7954

YORK CHAPL 2337 Bloor St. W.

747-3155

Turner & Porter

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE LTD.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
9.25% už 90 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo 12.5 %
9.25% už 6 mėnesių term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
8.5 % už 1 m. term. indėlius	1 metų 11 %
8.75% už 2 m. term. indėlius	2 metų 11 %
9 % už 3 m. term. indėlius	3 metų 11.25% (fixed rate)
9 % už 1 m. GIC mėn. palūk.	su keičiamu nuosimčiu
9.5 % už 1 m. GIC invest. pažym.	1, 2 ar 3 metų 10.95% (variable rate)
9.75% už 2 m. GIC invest. pažym.	Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antriejį morgičių.
10 % už 3 m. GIC invest. pažym.	
8.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
9.5 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
9.75% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
10 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
8.75% už namų planą - OHOSP (variable rate)	
8 % už taupymo sąskaitą	
8.25% kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
6.25% už kasd. pal. čekių sąsk.	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 84 milijonus dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidas, kelionės čekiai (American Express).

Kredito kortelė su PARAMOS vardu

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

1211 Gorham St. Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1,
Telefonai: (Toronto linija) 416-773-9591,
(Newmarket linija) 416-836-1415.

Alfonsas Garbenis, jn. savininkas
Namų įkainojimo skyrius
YORK SIMCOE APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.

Telefonas (Toronto linija):

416-773-3779 FAX 1-416-836-1029

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7

Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUDANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR
DRAUGIŠKAI
PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISO (IŠSKYRUS CIGARETES)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTVUVA (KOMPIUTERĮ)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos

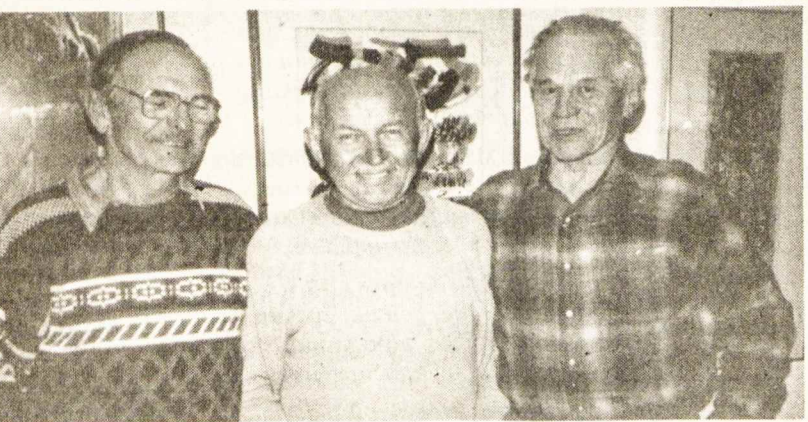
Juozas Eimis Ramas

Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling)

Islington, Ontario M9B 1A6

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

ŠALFAS-gos slidinėjimo pirmenybių išvakarėse susitiko veteranai slidininkai. Iš kairės: Vincas Paulionis, Stasys Kekštas ir klivlandiešis Vytenis Ciurlionis. Pastarasis yra pagrindinis organizatorius nuvežti išeivijos slidininkus į IV-sias PLS žaidynes ir slidinėjimo pirmenybes, kurios vyks Kaukaze, Elbruso kalnyne

Nuotr. Sig. Krašausko

HALLING CONTRACTING
(Estonian)

- Atnaujinimai – visų rūšių
- Koklinių plytelių (tile) idėjimas
- Vandentiekio vamzdžių taisymas
- Dažymas
- Vėdinimo įvedimas
- Elektrinio šildymo taisymas

Tel. 762-9190 Lic. E 1044

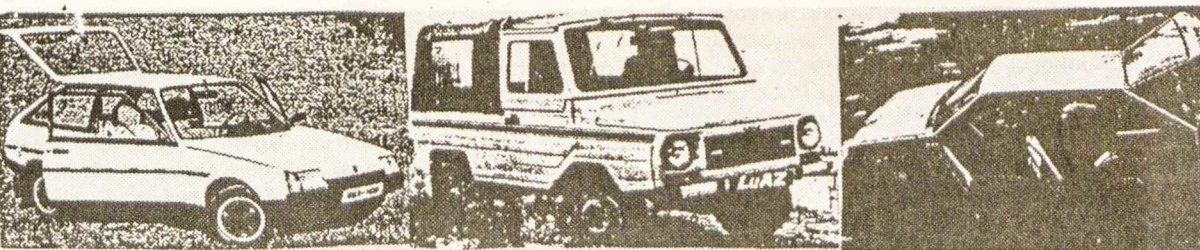
OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už \$45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemos į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video. KODĖL MOKĖTI DAUGIAU! Skambinkite tel. 244-1822.

JŪS GALITE PAGELBĖTI!

Jeigu jūs norite pagelbėti savo giminėms, draugams dovanokite automobilį Lietuvoje ar Sovietų Sąjungoje

Mes siūlome įvairių modelių automobilius, pagamintus Sovietų Sąjungoje:
Lada 2104, Samara 2108, Samara 2109, Niva, Tavria, Luaz.

TAVRIA – 5 greičių
\$5,944 kanadiškais

LUAZ JEEP 4x4
\$6,996 kanadiškais

SAMARA 1.5-5 greičių
\$9,000 kanadiškais

Dėl daugiau informacijų prašome kreiptis pas mus

LADACANADA INC

1790 Albion Road, Rexdale, Ontario M9V 4J8

Telefonas: (416) 748-2100 FAX: (416) 748-2107 TELEX: 06-989241

Toronto Lietuvių namų, Labdaros fondo valdybės ir revizijos nariai. Sėdi iš kairės: valdybos sekr. dr. G. Ginčauskaitė, pirm. R. Strimaitis, vicepirm. V. Kulnys, išd. E. Pamataitis; stovi vedėjas T. Stanulis, J. Norkus, J. Šimkus, A. Sergautienė, B. Savickas, A. Barysaitė, S. Grigaliūnas, A. Sukauskas, K. Dambaraitė-Janovick, K. Raudys, H. Sukauskas

A+ ALGIRDUI ŠUKIUI

iškeliavus amžinybėn,

skausme pasilikusią šeimą, motiną ONĄ ŠUKIENĘ, seseris – BIRUTĘ ir JOANĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame –

Juozas ir Onutė Peleckiai

J. A. Šergaliai

A+ JUOZUI MIKALAUSKUI

Winnipege mirus,

žmoną JADVYGĄ, dukrą ALDONĄ BALČIŪNIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

P. Šimkienė

G. R. Šimkai

I. Vibrienė

L. V. Štulkiai

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1991 metais!

Siūlomos išvykimo datos
su Skandinavų bendrove

SAS(SK) ir FINNAIR (AY) iš bet kurio Š. Amerikos miesto per Rygą į Lietuvą ir atgal.
Grįžimo datos už 2 ar 3 savaites.

1. Gegužės 10	5. Liepos 5	9. Rugsėjo 13
2. Gegužės 17	6. Liepos 19	10. Spalio 11
3. Gegužės 31	7. Rugpjūčio 2	11. Gruodžio 20
4. Birželio 14	8. Rugpjūčio 16	12. Gruodžio 27

Lėktuvų bilietų kaina iš Toronto į Rygą ir atgal svyruoja tarp \$1286 – \$1541 kan. + mokesčiai (tax).

Mūsų rekomenduojamos lėktuvų bendrovės grupinėms ir individualioms kelionėms:

1. Scandinavian Airline SAS (SK)	2. Finnair (AY)

Keliautojų į Lietuvą dėmesui!

Užskaitomas pernai metų patarnavimo mokesčiai šių metų kelionėms. Keliaujant su SAS oro linija Torontas-Kopenhaga-Ryga – atgal, nakvynė Kopenhagoje mūsų klientams yra nemokama.

Siūlome pigius skridimus į Vieną (Austriją) ir Amsterdamą (Olandiją) šių metų vasarą. Kaina – nuo \$750 (kan.).

Smulkesnės informacijos teiraukitės "Audra Travel" biure.

2100 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279

Aukos Lietuvių slaugos namams

\$1,000 – B. J. Aukštaitiai; \$500 – A. O. Garbens, E. Jasiūnienė, D. K. Manglicai, A. Pundzienė; \$400 – V. G. Butkiai; \$300 – L. V. Sendžikai; \$250 – A. Barauskas, Oakville, Ont., A. K. Grigaičiai, St. Petersburg, Fl., J. Gudinskas, A. Petryla, A. Rauba, Brampton, Ont., H. Sukauskas; \$200 – P. M. Barteskos, Verdun, P.Q., J. E. Janeliūnai, Regina, Sask.; \$100 – V. D. Bigauskai, West Hill, Ont., V. Bružas, Sudbury, Ont., R. Cliverden-Jankus, W. Gulbinas, H. Gumauskas, L.S.S. Maironio šaulių kuopa, Sudbury, Ont., A. Kuzmickas, V. Lapaitienė, J. Lėlis, A. Pakalnis, J. Pažemckas, E. Petryla, J. Popikaitis, Edmonton, Alta., J. Radziukynas, Roseneath, Ont., L. Rudaitis, O. Rinkūnienė, J. Stravinskas, E. Stunguris, A. Vingevičienė, K. Zabiela, A. E. Zalagėnai, J. A. Venslovačiai.

A. a. Prano Pranaičio atminimui: \$100 – V. Paškus, A. Zarembaitė; \$50 – F. Kasperavičius, Kasperavičių vaikai, V. Mackevičius, A. Petkevičienė, J. Stankaitis, J. Stravinskas, A. J. Stukai, J. Telyčėnas; \$40 – M. Blynas; \$30 – B. V. Gataveckai, R. Pilipavičius, S. Vyskupaitienė; \$25 – R. A. Karkas, R. Stravinskaitė; \$20 – E. Bersėnas, Z. O. Girdauskai, K. Čepaitis, J. I. Morkūnai, V. Pačauskas, A. Petryla, R. D. Puterai, E. Radzevičiūtė, E. Stravinskas, V. Stukas.

A. a. Jono Beržinsko atminimui: \$100 – S. Radzevičienė; a. a. S. Pociūno atminimui: \$100 – B. J. Aukštaitiai; a. a. Kazio Tubos atminimui: \$100 – B. J. Aukštaitiai; a. a. D. Karaliūnienės atminimui: \$40 – A. V. Genčiai; \$20 – E. Radavičiūtė; \$11 – J. V. Plečkaitienė; \$10 – J. Vaskėla; a. a. V. Girdausko atminimui: \$50 – I. Čiurlienė, R. V. Šalna; a. a. Lino Šeškaus atminimui: \$20 – V. Aušrotas.

Statybos fonde yra \$401,141. Aukos priimamos "Paramos". Prisiėlimo parapijos ir "Talkos" kredito kooperatyvuose. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių. Aukas galima siųsti ir tiesiogiai šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Prašo atsiliepti

Andrius Asadauskas, 22 metų, studentas, norėtų bendraamžius vaikiną ir merginą suburti į pasaulio lietuvių jaunimo klubą. Prašo atsiliepti šiuo adresu: A. Asadauskas, Kalmiečių 60-1, Kaunas 233005, Lithuania.

HALLING ELECTRICAL (Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
- AC langai ir sienų sekcijos
- Vėsintuvai
- Garažo durų atidarytojai

Tel. 762-9190

TORONTONT

Ontario valdžia balandžio 6, šeštadienį, 9 v.r. 12 v. skelbia šaldytuvų, televizijos aparatų, indų plovimo ir skalbinių džiovintuvų mašinų, raštinės stalių, kėdžių, rašomųjų ir skaičiavimo mašinelių, kompiuterių ir kitų namų apyvokos bei raštinės reikmenų išpardavimą. Adresas: 99 Adesso Drive, Concord vietovėje, už vieno šviesų ir rytus nuo 400 kelio ir Steeles gatvės susikirtimo. Inf.

Toronto lietuvių dainos ansamblis "Volungė" š.m. liepos mėn. 12 d. pakels savo sparnus skristi į Lietuvą koncertinei kelionei. Chorą pakvietė ir jį globos garsioji Vilniaus M. K. Čiurlonio vidurinė meno mokykla ir jos direktorius A. Jurgelionis. Per dešimtį dienų numatyta koncertuoti Vilniuje, Kaune, Trakuose, Palangoje, Klaipėdoje, Nidoje ir Šeduvoje. Choro nųvykimu ir grįžimu rūpinasi keilinių tvarkytojas Algis Medelis. Norintieji prisijungti prie šios išvykos, yra kviečiami kuo greičiau kreiptis į A. Medelį Ošavoje.

"Volungės" choras, vadovaujamas muz. Dalios Skrinkskaitės-Viskontienės, šiuo metu ruošiasi pilnu sąstatu dalyvauti Septintojo išėjusių lietuvių dainų šventėje Čikagoje š.m. gegužės mėn. 26 d. A.N.

Kanados karo mokykloje, 215 Yonge Blvd, kovo 18 d. buvo suorganizuoti įvairiomis tautybėmis. Svečiais buvo Lincoln M. Alexander, Ontario provincijos gubernatorius, ir Mary Collins, gynybos ministerio padėjėjas. Abu svečiai pasakė kalbas, kviesdami jaunuos vyrus ir moteris jungtis į aktyvią arba atsargos kariuomenę saugoti bendruomenę ir ginti savo kraštą. Pietuose dalyvavo įvairių laipsnių karininkai bei visu tautybių kviesti atstovai. Iš lietuvių dalyvavo F. Mockus, S. Namikas ir J. Norkus. M.

Atvyko į kursų

Stasys Stumbrys – Vilniaus suvairinimo įrengimų gamyklos direktoriaus pavaduotojas ir Arūnas Adomavičius – fasavimo automatų gamybinio susivienijimo vyriausias inžinierius buvo atsiųsti į Toronto įmonių vadovų (management) 3-jų savaitių kursus. Jie taip pat bando užmegzti prekybinius ryšius. S.P.

Aukos Kanados lietuvių fondui

St. Catharines: a. a. Zigmo Labucko atminimui aukojo: \$50 – St. Jokubaitis; \$20 – P. Kanopa, P. Sidlauskas, A. Borchertas, B. Steponavičius, J.S.; \$10 – V. Pečiulis, P. Jonikas, St. Senkus; \$5 – V. Vaitkus.

Montreal: a. a. kun. Jono Kubiliaus atminimui: \$50 – M. J. Adomaičiai, O. Vileniškienė.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neužkėtos kainos. Gaunami kontakto lėšai (contact lenses).

Adolfas V. Bajorinas rašo į anglų kalbą leidžiamus laikraščius Lietuvos klausimais. Tai labai svarbus inasas į bendras visų išėjusių lietuvių pastangas prisidėti prie siekiamo nepriklausomybės įgyvendinimo. Šia proga prisimintina, kad didieji laikraščiai ne visada pasinaudoja mūsų siunčiamais ištisiniais tekstais. Gautąją informaciją ar komentarą dažnai jie įjungia į platesnius politinius reportažus. Nuolatinis didžiųjų laikraščių informavimas juos išlaiko teisingoje kryptyje. S.

Muzikos šventė jau artėja

JAV ir Kanados lietuvių bendruomenių rengiama Dainų šventė įvyks š.m. gegužės 15-28 d.d. Čikagoje. Joje dalyvauti yra užsirašę 6 chorai iš Kanados. Kadangi šventė yra jungtinė, tai į renginio komitetą iš Kanados įeina Dalia Viskontienė ir Jonas Govėdas. Kanadietis Vytas Čuplinskas tvarkys meninį apipavidalinimą ir šviesas. Čikagos lietuvių opera stato kartu su Vilniaus valstybiniu operos ir baleto teatru "I Lituani". Šiame renginyje dalyvaus 82 vilniečiai. Įsijungs orkestras ir choristai į Dainų šventę. J.Ž.

Viešbučiai muzikos šventės dalyviams

Lietuvių muzikos šventės rengimo k-to pranešimu, pasirašytos sutartys su šešiais Čikagos pietvakarinio priemiesčių viešbučiais sumažintomis kainomis. Parenkant viešbučius atsižvelgta į kainą, saugumą, kokybę ir nuotolį.

Viešbučiai: Hampton Inn-Midway Airt. (kaina nakčiai \$66/68, registruotis iki bal. 18 d.); tel. 708-496-1900 arba 1-800 Hampton; Hampton Inn-Westchester (kaina nakčiai \$45; reg. iki geg. 3 d.) tel. 708-409-1000 arba 1-800 Hampton; Holiday Inn-Countryside (kaina \$54.50/\$62.50, reg. iki geg. 10 d.) tel. 708-354-4200 arba 1-800 Holiday; Hilton Inn of Oak Lawn (kaina \$69, reg. iki bal. 15 d.) tel. 708-425-7800 arba Hilton-9333; Hyatt Regency-Oak Brook (kaina \$59, reg. iki geg. 10 d.) tel. 708-573-1234; Holiday Inn-Oak Lawn (kaina \$59, reg. iki bal. 18 d.) tel. 708-425-7900.

Numeriai 1-800 yra viešbučių centrinės. Kreipiantis reikia paminėti viešbučio vardą, muzikos šventės vardą ir kainą. Patariama skambinti į viešbučius tiesiog arba siųsti registracijos blankus. Visuose šešiuose viešbučiuose yra rezervuoti 556 kambariai. Papildoma informacija apie viešbučius išspausdinta jų lankstinukuose. Inf.

FUTURE.I REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo
bei pardavimo
bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

- Patarnauja lietuvių kalba.
- Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

Pirkite namus
geresnei savo atečiai

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Telefonai:

Bloor ir Jane gatvių kampas

(staigos (416) 762-7393

Toronto, Ontario M6S 4W3

namų 233-0303

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Tel. 240-0594

Weston, Ontario M9N 1J2

(24 valandas)

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200

Telefonas

prie Windermere Ave.

(staigos (416) 763-3362

Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonai – (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

- Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investicijų srityje
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

EDMUNDAS M. PAKŠTAS

Namų pirkimo ir pardavimo atstovas
Torontė ir Wasagoje

Tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3
Fax 534-8953

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba

Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285

Tel. 233-3334

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.

Kreipkitės [Valter] Drešer]. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

ENCHANTE INC.
IMPORTERS EXPORTERS

1102220 V • MULTI-SYSTEM • TV • VIDEO • AUDIO • APPLIANCES • CRYSTAL & CHINA

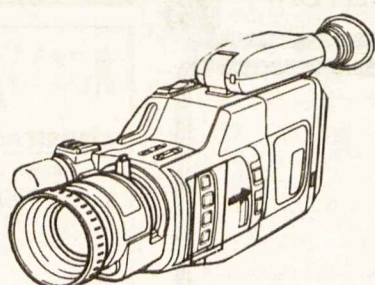
TEL: (416) 769-0631 2938 Dundas Street West,
FAX: (416) 769-0586 Toronto, Ontario, Canada
M6P 1Y8

220V – 50 Hz

Video players – (PAL-SECAM)
nuo – \$199.99

Video kasetės
(PAL-SECAM) E120
\$2.60

Multisystem VCR's
nuo – \$529.99
(PAL-SECAM-NTSC)

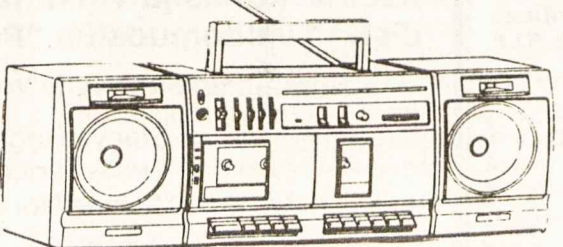

Mes taip pat pakeičiame
video juostas iš PAL į
NTSC ir iš NTSC į PAL
Speciali kaina 3v. tik \$30.

Taisome
ir
turime
naujų
dalių
Vilniuje,
Lietuvoje

PANASONIC & HITACHI
Video kameros
nuo – \$1199.99

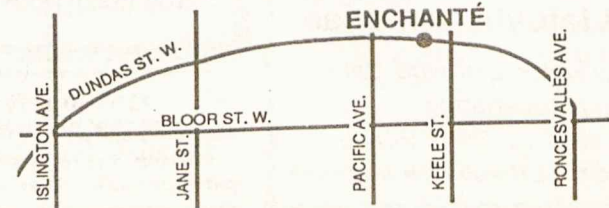
Prašome atsinešti šio
skelbimo iškarpą ir
gausite NEMOKAMAI
vieną video kasetę E120

Radio su
kasetėmis
nuo – \$39.99

Audio
kasetės
90 minučių
tik \$0.75

Atidaryta
Pirmad. ir antrad. 10 v.r. iki 6 v.v.
Trečiad, ketvirtad., penktad. 10 v.r. iki 8 v.v.
Šeštadienį 10 v.r. iki 4 v.p.p.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" SPAUDOS BALIUS

1991 m. balandžio 6, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje.

Visus dalyvauti kviečia -

"Tėviškės žiburių" leidėjai

TORONTO

Anapilio žinios

— Vėlykų ryto Kristaus prisikėlimo apeigose bei Mišiose giedoję sol. Rimas Paulionis, sol. Rimas Strimaitis ir mūsų parapijos choras, vadovaujamas muz. Jono Govėdo; antrose Mišiose — vaikučių ir jaunimo chorai, vadovaujami muz. Nijolės Benotienės.

— Kovo 30 d. mirė a.a. Algirdas Šukys, 56 m. amžiaus. Laidotuvių diena kol kas dar nenustatyta.

— Metinis jaunųjų talentų pasirodymas įvyks balandžio 28, sekmadienį, 12.30 v.p.p. Anapilio salėje. Prašome jaunimą, besimokančių dainavimo, muzikos instrumentų meno, deklamavimo, skulptūros ir tapybos, registruotis pas Slavą Žiemelę tel. 823-7261. Pasirodymą ruošia mūsų parapijos tarybos kultūrinė sekcija.

— SOS vaikams vajus bus vykdomas Anapilyje balandžio 7 ir 14 dienomis po abiejų sekmadienių Mišių parapijos salėje. Bus renkami įvairūs daiktai Lietuvos vaikams-našlaičiams ir vargšams. Priimami siuntiniai paruošti ir vartojimi tinkami įvairūs daiktai: kūdikėlių drabužiai, botai, batai, kojines, marškiniai, kelnės, pižamos, žaislučiai ir t.t. Priimami nevarototi čiuptukai (pacifiers), medžiaginės palutės, bonkutes ir t.t. Taipgi priimama finansinė parama persiuntimo išlaidoms padengti. Šį vakų Anapilyje tvarko Ona Narušienė.

— Mišios balandžio 7, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Romualdą Benotą (XX mirties metinės), 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Oną Kanapkienę (VIII mirties metinės).

Lietuvių namų žinios

— LN moterų būrelio valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. — B. Abromaitienė, vicepirmininkės — S. Ciplijauskienė, A. Jankaitienė, sekretorė — G. Butkienė, antroji sekr. — A. Kilinskienė, ižd. — V. Grybienė, parengimų komisija: D. Dargienė, L. Matulevičienė, B. Norkienė, J. Pacevičienė, R. Žukauskienė, revizijos komisija: S. Pacevičienė, E. Priegauskienė, D. Zakarevičienė, ligonių lankymas — N. Pečiulytė.

— Bilietai į Vėlykų pietus balandžio 7, sekmadienį, gaunami pas B. Abromaitienę tel. 532-4793, S. Ciplijauskienę tel. 247-0578, A. Jankaitienę tel. 762-9183 ir LN raštinėje darbo valandomis.

— Ligonų lankytojai renkasi patirčiai balandžio 10, trečiadienį, 7 v.r. Lietuvių namuose. Žinantys apie sergančius ar pagalbos reikalingus tautiečius prašomi dalyvauti šiame posėdyje arba pranešti V. Kulnui tel. 769-1266.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$50 — P. J. Malia; \$20 — A. S. Gineitis.

A. a. Br. Narbuto atminimui V. V. Augėnai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20.

Priminimas

Toronto lietuviai-vės š.m. gegužės 12 d. renka šios apylinkės bendruomenės tarybą, susidedančią iš 25 narių.

Patirtis rodo, kad į visuomeninės veiklos neapmokamus darbus gana sunku surasti kandidatų. Jaučiamas ir bendras nusivylimas — per daug kritikos, išgalvotų įtarinėjimų, net ir kaltinimų dėl nenoro viską perleisti jaunesniesiems.

Tikrai atėjo laikas: vidurinei ir jaunesnei kartai kandidatuoti į tarybą; sudaryti jauną, darbščią Toronto apylinkės valdybą; vadovauti ir jaunatviškai dirbti visų lietuvių naudai ir padėti siekti Lietuvos nepriklausomybės įgyvendinimo.

Kiekvienas turime teisę ir lietuvišką pareigą kandidatuoti, siūlyti kandidatus, būti renkamas ir rinkti, įeiti į valdybą ir dirbti Toronto lietuvių visuomenei.

Todėl apsispręsk, kandidatuo ir, jei būsi išrinktas — dirbk. Rinkimų reikalais kreiptis į: B. Abromaitienę, tel. 532-4793; P. Bernecką tel. 763-4429; M. Dambarienę, tel. 769-4891; B. Mackevičių, tel. 536-9510; V. Skrinšką, tel. 249-4591.

Rinkimų komisija

AR NORITE PADETI savo giminėms Lietuvoje? Keičiama bet kokia suma pinigų. Skambinti tel. 739-6392.

PASLAUGŲ BIURAS "ŽEMAITIJA". Balandžio mėn. viduryje nuvešime į Lietuvą įvairius smulkius daiktus (vaistus, laiškus, pinigų ir kt.). Kreiptis į R. Macinką tel. 1-416-385-3453 Hamiltone.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šis penktadienis yra mėnesio pirmasis. Pirmasis penktadienis Šv. valanda ir Mišios mūsų šventovėje 7 v.v. Ligoniai ir seneliai linkami namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus su parapijos kunigais. Gyvojo Rožinio draugija renkasi šį šeštadienį, 10.30 v.r. Rožinio kalbėti, 11 v.r. Mišios. Vilniaus namuose Mišios pensininkams — 5 v.p.p.

— Trečiojo šv. Pranciškaus ordino mūsų parapijos kongregacijos Mišios šį ketvirtadienį, 10 v.r.

— Pakrikštyta Christine-Anne, Charles ir Pat Čaplikų dukrelė.

— Kovo 26 d. palaidotas a.a. Pranas Pranaitis, 69 m.; kovo 27 d. a.a. Ona Karaliūnienė, 81 m.; balandžio 1 d. palaidoti a.a. Bronius Žekas, 82 m., ir Pranas Žukas, 74 m.

— Metinis parapijos susirinkimas įvyks balandžio 14, sekmadienį, po 11.30 v.r. Mišių didžiojoje parapijos salėje.

— Vėlykų laikotarpyje mūsų parapijoje trečiadieniais vėl vyks seminarai. Jie prasidės su Mišiomis 7 v.v., o po Mišių — temos diskusijos. Šį trečiadienį balandžio 3, bus svarstoma tema "Kaip gyventi pergalėje ir turėti ramybę".

— Per Vėlykas po kiekvienų Mišių parapijiečiai buvo pavišinti kava ir pyragais, kuriuos paruošė KLB moterų draugijos parapijos skyriaus narės.

— Jaunų šeimų stovykla vyks rugpjūčio 3-10 d.d. "Kretingos" stovyklavietėje Wasagoje. Registracijos blankus galima gauti klebonijos raštinėje ar skambinti stovyklos administratoriui N. Simonavičienėi tel. 239-7226.

— Mišios balandžio 7, Atvelykį, 8.30 v.r. — už a.a. Leoną Dromantą, 9.20 v.r. už Bordinon šeimos mirusius, 10.15 v.r. — už a.a. Karoliną ir Joną Prīščepionkus, a.a. Petronėlę ir Leoną Ulbus, Griganavičių šeimos mirusius ir a.a. Povilą Kairį, 11.30 v.r. — prašant Lietuvai laisvės.

Lietuvos premjeras lankysis Kanadoje

Vilniaus radijas praneša, kad Lietuvos ministeris pirmininkas Gediminas Vagnorius lankysis Kanadoje š. m. balandžio 15-21 dienomis. Balandžio 17 d. numatytas susitikimas su Kanados ministru pirmininku Brian Mulroneju Otavoj. Priėmimas balandžio 19, penktadienį, 7.30 v.v. Prisikėlimo parapijos salėje. Susitikimas su Kanados lietuvių visuomene rengiamas balandžio 21, sekmadienį, 1 v.p.p., Anapilio salėje. Dar neturima tikslesnių žinių apie Svečio lankymosi programą. Manoma, kad jis galės aplankyti kai kurias lietuvių apylinkes Kanadoje. Inf.

Sol. Marytė Bizinkauskaitė-Bildienė kovo 18 d. išvyko Lietuvos ir ten Vilniaus operoje dainuotis pagrindines roles "Bohemoje", "Otello" ir "Linksmoji našlė". V.S.

Užjausdama dr. Rūtą Ciplijauskienę, brangiai motinai mirus, L. Karbūnienė-Urbonienė "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25.

A. a. Prano Pranaičio atminimui vietoje gėlių K. K. Kaminskai "Tėviškės žiburiams" aukojo \$30.00.

A. a. Onutės Karaliūnienės atminimui Bronius Barisas su šeima "Tėviškės žiburiams" aukojo \$20.

A. a. Juozo Mikalauko, mylimo tėtės, atminimui duktė Aldona Mikalaukaitė-Balčiūnienė iš Winnipeg "Tėviškės žiburiams" aukojo \$1,000.

Muziko ARVYDO ir solistės NELĖS PALTINŲ

KONCERTAS

Programoje — estradinės ir šiuolaikinės Lietuvos dainos. Visi kviečiami dalyvauti šių populiarių ir talentingų muzikų koncerte.

įvyks

š.m. balandžio 16,

antradienį, 7 v.v.,

Toronto Lietuvių namuose.

įėjimas \$6.

Rengia — LN kultūros komisija

MENINĖJE PROGRAMOJE išgirsite su nauju repertuaru Anapilio jaunimo chorą, vadovaujamą Nijolės Benotienės.

Pramoginėje dalyje galėsite pasižiūrėti smagiaj orkestrą "ŽAGARAI" šokių muzika.

Bilietai užsakomi "TŽ" administracijoje tel. 275-4672.

Pradžia — 6.30 valandą vakaro, meninės programos — 7.00 v.v.

Medžiotojų ir žūklautojų klubas "TAURAS" maloniai kviečia į TRADICINĮ METINĮ

BALIUS

PROGRAMOJE: Toronto lietuvių vyrų choras "Aras".

Žvėrienos vakarienė su vynu. Šokiams gros "Good Time Boys".

Įėjimas — \$20. Pakvietimai gaunami Lietuvių namų popietėse, pas J. Šimkų tel. 231-9425, V. Drešerio draudos įstaigoje tel. 233-3334, pas klubo narius, Lietuvių namų raštinėje tel. 532-3311 ir prie įėjimo.

Rengėjai

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS praneša, kad

metinis narių susirinkimas

įvyks š.m. balandžio 28, sekmadienį, 1 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose, 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario.

Ta pačia proga prašome fondo narius, pakeitusius adresus, kiek galint greičiau mums pranešti rašant: Kanados lietuvių fondas, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

KLF taryba

TRADICINIS "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" SPAUDOS BALIUS — balandžio 6, Atvelykio šeštadienį, Anapilio salėje. Bus jaunatviška meninė programa, gausi laimikais loterija, lietuviški valgiai, geras orkestras, šokiai. Bilietai gaunami "TŽ" administracijoje tel. 275-4672.

Anapilio korporacijos metinis narių susirinkimas šaukiamas š.m. balandžio 11, ketvirtadienį, 7 v.v. parapijos salėje. Nesusirinkus kvorumui, už pusės valandos, 7.30 v.v., šaukiamas kitas susirinkimas, kuris, nežinant dalyvaujančių skaičiaus, yra teisėtats.

Valdyba

Dail. Reginos Žiuraitienės tapybos ir dail. Denis Kleine skulptūros darbų parodos atidarymas įvyks š. m. balandžio 28, sekmadienį, 1.00-5.00 v.p.p. ir tęsis iki gegužės 17 d. McLaren-Barnes Gallery patalpose 133 Reynolds Street, Oakville, Ont., L6J 3K6, tel. (416) 849-7702. Parodoje bus galima įsigyti meno kūrinių. K.

Toronto miesto atliekų perdirbimo k-tas (TRAC) praneša, kad balandžio 21, sekmadienį, 9 v.r. iki 4.30 v.p.p. prie miesto rotušės bus surenkami vartoti kompiuterių bei kopijavimo mašinų balti ar spalvoti popieriai. Įspėjama, kad vokiečiai, rudi krepsiai, vyniojamas popierius, blizgantis spaudiniais šitame atliekų surinkime nebus priimami. Inf.

Toronto Lietuvių namai ir LN kultūros komisija už spaudos patarnavimus "Tėviškės žiburiams" skyrė po \$100 auką.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS praneša, kad studentai, norintys gauti stipendijas 1991-92 mokslo metams, turi paduoti fondui prašymus iki š.m. gegužės 15 d. šiuo adresu: Kanados lietuvių fondas, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6. Specialiai paruoštus prašymo blankus stipendijai gauti galima pasiimti iš KLB krašto valdybos raštinės arba paprašyti juos atsiųsti, rašant: KLB krašto valdyba, 1011 College St., Toronto, Ontario M6P 1A8. KLF

Prisikėlimo parapijos jaunų šeimų sekcija kviečia visus pabendrauti su

VELYKŲ BOBUTE

Programoje:

- » Anapilio parapijos vaikų choras
- » Vėlykų bobutė su lauktuvių
- » Žaidimai su dovanomis

Po programos vaikams bus vaisvandinių ir sausainių.

balandžio 7, 1 val. po pietų, Prisikėlimo parapijos didžiojoje salėje.

Įėjimas — \$2 asmeniui.

Metinis "PARAMOS" kredito kooperatyvo

narių susirinkimas

įvyks š. m. balandžio 14, sekmadienį,

3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose.

Narių registracija prasidės 2 valandą po pietų.

Prašome atsinešti nario knygutę.

VALDYBA

"Paramos"

kredito kooperatyvo

valdyba praneša, kad yra sudaryta nominacinė komisija rinkimams balandžio 14 dieną į valdomuosius "Paramos" organus.

Nominacinė komisija yra šios sudėties:

Stasys Grigaliūnas
Birutė Jankauskienė
Juozas Norkus

Kandidatus gali siūlyti du pilnateisiai "Paramos" nariai, gavę raštišką siūlomo kandidato sutikimą. (Siūlymo formos galima gauti "Paramos" raštinėje). Siūlymus, adresuotus nominacijos komisijai, siųsti "Paramos" raštinėn arba įteikti prieš susirinkimą.

VALDYBA

CATERING

Maistas gaminamas visom progom — vestuvėm, krikštynom, laidotuvių, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiušienei tel. (416) 626-5184.

NORIME IŠSINUOMOTI Wasagoje 2-3 miegamųjų jaukų vasarnamį prie vandens liepos 14-27 d.d. arba liepos 28 - rugpjūčio 11 d.d. Skambinti tel. (416) 259-4483.

MONTREALQUE

Lituanistinė mokykla pradėjo registruoti mokinius ateinančioms mokslo metams. Numatomi kai kurie mokyklos veiklos pakeitimai. Registraciją praveda mokyklos vedėja Joana Adamonytė tel. 256-5355.

Lietuvių žvejotojų-medžiotojų klubo "Nida" metinis susirinkimas įvyko vasario 24 d. Pagalbos Lietuvai vajui paskyrė \$500. Balandžio 28 d. klubas rengia pietus, kurių pelnas skiriamas tam pačiam tikslui.

Birutė Nagienė kovo 10 d. buvo nuvykusi į Bostoną, kur Lietuvių tautodailės instituto vietos skyriaus surengtoje popietėje supažindino su dail. Anastazijos Tamošaitienės monografija.

Skautininkas Romas Otto perėmė Lietuvių skautų sąjungos Kanados rajono vietininko (vadeivos) pareigas trims metams. Romas visą laiką aktyviai reiškėsi Montrealio lietuvių skautų veikloje, eidamas įvairias pareigas — tuntininko, draugininko, daugelio vasaros stovyklų viršio.

ninko. Jis yra baigęs Gilvelio kursus, todėl savo skautišką patyrimą prisideda ir prie kanadiečių skautų veiklos.

Dr. Remigijus Satkauskas įsteigė etnografinių šokių grupę iš 8-14 m. amžiaus vaikų. Repetuojama penktadieniais nuo 6.45 v.v. iki 8.15 v.v. AV parapijos salėje. Mergaitės ir berniukai, norintieji išmokyti šokti, kviečiami įsijungti. Dėl informacijų skambinti vadovui tel. 488-7167 arba Liliei Gedvytei tel. 482-3113.

"Nepriklausomos Lietuvos" balius rengiamas balandžio 13, šeštadienį, 7 v.v. AV parapijos salėje. Bus įdomi ir įvairi programa, vakarienė, loterija, baras ir šokiai. Visi kviečiami gausiai dalyvauti ir paremti lietuvišką spaudą.

A.a. Pranas Montvila, 64 m. amžiaus, išvykęs į Kubą atostogauti, ten staiga mirė kovo 17 d. Kūnas sugedintas. Gedulinės pamaldos buvo kovo 26 d. AV šventovėje. Liūdi žmona, du sūnūs, duktė su vyru ir kiti artimieji. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

YRA SAVARANKIŠKA DRAUDOS AGENTŪRA

Paskutiniu metu atsiranda daug draudos planų, kurie pabrėžia tik kainą.

Iš tikrųjų draudoje yra daug smulkmenų, kurios nelaimės atveju gali tapti nemaža problema.

Net 84% visos draudos apyvartos Kanadoje eina per savarankišką draudos agentą. Tai rodo, kad kaina nėra lemiamas reikšminys pasirenkant draudą.

Savarankiškas draudos agentas turi keletą draudos bendrovių ir gali parinkti atitinkamą draudą ir kainą.

Pastovumas yra taip pat svarbu.

Teiraukitės tel. 722-3545

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$28,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	9 1/2%	Taupymo — special.	6 1/2%
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	6 %
1 metų	8 1/2%	Taupymo — kasdienines	6 %
180 d. - 364 d.	8 1/4%	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	8 %	RRIF — RRSP — term.	10 %
60 d. - 119 d.	8 %	RRIF — RRSP — taup.	6 3/4%
30 d. - 59 d.	7 3/4%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 11 %, asmenines — nuo 12 1/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

EUROGIFT

GREITAS TRANSATLANTINIS PATARNAVIMAS - DOVANŲ PINTINĖ

Dovanas pristatome jūsų draugams ir giminėms Lietuvoje per 48 valandas! Gera galimybė apdovanoti artimuosius bet kokia proga! Nereikia rūpintis — pristatome asmeniškai. Dovanų pintinėje (gift basket) siunčiame: Gėles, kvepalus (Nina Ricci), kavą (Nescafé), rūkytą kumpį, medų, alyvų aliejų, riešutus, šokoladą.

Pasiteiraukite apie Motinos dienos, vestuvių ir kitų sukačių dovanas.

EURO-GIFT

2645 Bloor St. W., Suite 403, Toronto, Ont., Canada M8X 1A3

Tel. 416-234-5842

TEL. 416-234-5842

2645 Bloor St. W., Suite 403, Toronto, Ont., Canada M8X 1A3

GĖLĖS VESTUVĖMS Meniška paruošiamos gėlių puokštės visam vestuvių pulkui. Kreiptis į Valę Siminkevičienę tel. 595-9761 Toronto.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatui į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

RAIMONDAS JARECKAS tel. (416) 536-8390 Toronto.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitė \$150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupko, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.